

Lietuvos Respublikos
Seimo
devintoji sesija

2020 m. rugsėjo 29 d.
443 ir 444 posėdžiai

Stenogramos

239

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IX (RUDENS) SESIJA

2020 m. rugsėjo 29 d.

Rytinis posėdis Nr. 443

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. rugsėjo 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3, 5 ir 11 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5191(2) priėmimas	8
Šio įstatymo priėmimas	9
Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5151(2) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	10
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5152(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	10
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 ir 35 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1939(2) priėmimas	10
Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4501(2) priėmimo tęsinys	16
Darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4925(2) svarstymas	19
Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 10, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4944(2) svarstymas	20
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32 ¹ , 33, 35 ¹ , 53 straipsnių ir devintojo skirsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2834(3) svarstymas	21
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 24, 31, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4847(2) svarstymas	21
Seimo nario A. Strelčiūno kalba	21
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4065(2) svarstymas	22
Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4932(2) svarstymas	23
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. vasario 11 d. nutarimo Nr. VIII-1070 „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIIIIP-5123(2) svarstymas	23
Seimo nario P. Urbšio kalba	23
Seimo nario A. Anušausko kalba	24
Seimo nario R. Šarknicko kalba	24
Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4923(2) svarstymas	27
Seimo nario E. Gentvilo kalba	27
Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 5, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 36, 39 ¹ straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5130(2) svarstymas	29
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3536(3) svarstymas	29
Administracinių nusižengimų kodekso 569 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4438 pateikimas (D. Gaižauskas)	29

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5195, Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5196, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5197, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5198 ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2756 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5199 pateikimas (A. Veryga)	32
---	----

Vakarinis posėdis Nr. 444

Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4483VK, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 34, 51, 55 straipsnių pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4484, Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4485, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 25, 27, 40 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4486, Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 1, 5, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4487, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4488 ir Diplomatines tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 29, 31, 33, 42, 69, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4489 svarstymas	36
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5186, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5187, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5188 ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5189 pateikimas (S. Gentvilas)	37
Informaciniai pranešimai	40
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 7, 8, 9, 24, 33, 36, 47, 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5219 pateikimas (J. Karpavičienė)	40
Notariato įstatymo Nr. I-2882 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5194 pateikimas (E. Jurkonis)	45
Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4928 pateikimas (E. Jurkonis)	45
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5008 ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5009 pateikimas (E. Jurkonis)	46
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo, 52 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 35 ¹ ir 53 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5153 ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5154 pateikimas (E. Jurkonis)	46
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5052 pateikimas (K. Mažeika)	47
Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4293 pateikimas (M. Skuodis)	50
Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Lietuvai pagražinti draugijos metais“ projekto Nr. XIIIIP-5142 pateikimas (A. Gumuliauskas)	51
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5200, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21 ¹ , 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5201 ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 20 ¹ , 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu ir 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5202 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	52
Augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 2, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 38, 41 ir 41 ⁷ straipsnių pakeitimo ir 25, 35 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4648 pateikimas (E. Viskontas)	57

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 8, 12, 13, 14 ¹ , 14 ³ , 14 ⁴ , 15, 17 ¹ , 18, 21, 22, 53 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4989ES pateikimas (P. Narkevičius)	59
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4127(2) pateikimas (G. Vasiliauskas)	60
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4972 pateikimas (A. Baura)	62
Civilinio kodekso 6.578 straipsnio ir 6.587 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5080 pateikimas (G. Vasiliauskas)	63
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Rasos Kalinauskaitės peticijos“ (projektas Nr. PNP-102) priėmimas	65
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Albino Antano Kazlausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-103) priėmimas	65

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario T. Tomilino pareiškimas	66
Seimo nario A. Matulo pareiškimas	66
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	67
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	69

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IX (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 443 STENOGRAMA

2020 m. rugsėjo 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Pradedame 2020 m. rugsėjo 29 d. plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašome registruotis.

Užsiregistravo 94 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. rugsėjo 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės tvirtinimas. Pirmasis – E. Gentvilas. Prašom, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Mes frakcijoje pasitarėme ir siūlome išbraukti tris klausimus: 1-4 klausimą – Farmacijos įstatymą, nors ir surinkti parašai, bet, kaip žinome, Seimo salėje galima tą pateikti; 2-2 klausimą – Elektroninių ryšių įstatymą, kur numatytas užsienyje esančių Lietuvos Respublikos piliečių, jų artimųjų arba piliečių, turinčių teisę gyventi Lietuvoje, elektroninis stebėjimas, sekimas; ir 2-12 klausimą – Atitikties įstatymą. Pats įstatymas gal ir nebūtų blogas, tačiau ten yra 37 Teisės departamento pastabos. Įstatymas registruotas pernai gruodžio 10 dieną. Pastabos pateiktos šių metų sausio mėnesį, pastabos nepataisytos ir toks pusfabrikatis teikiamas Seimo posėdyje, baigiantis kadencijai. Tai siūlome išbraukti iš darbotvarkės, iniciatoriams, atsižvelgiant į Teisės departamento gausias pastabas, parengti antrą projekto variantą ir tada teikti Seimui, o ne tokį pusfabrikatį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Toliau pasiūlymai. J. Razma – dėl darbotvarkės. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu pritariame siūlymui išbraukti 1-4 klausimą – valstybinių vaistinių kūrimo tą nesąmonę. Antras siūlymas – išbraukti 1-5 klausimą, tai yra Švietimo įstatymo pataisa, imituojanti mažų mokyklų išsaugojimo rūpestį, o iš tikrųjų nieko realiai neduodanti, kad tikrai tos mokyklos būtų saugomos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis turi pasiūlymų dėl darbotvarkės.

P. GRAŽULIS (MSNG). Grupė Seimo narių yra surinkusi parašus dėl rezoliucijos ir prašo ją įtraukti. Čia siūlome, kad Amerikos prezidentui D. Trampui būtų suteikta Nobelio taikos premija. Tai gal jūs įtrauksite šitą klausimą? Pasiūlė Izraelio parlamentarai, yra pasiūlė Norvegijos parlamentarai, būtų gražu, kad ir mes pasiūlytume, nes tikrai JAV mums yra viena svarbiausių NATO šalių ir partnerių.

PIRMININKĖ. Tai nėra frakcijos siūlymas, taigi mes, gerbiami kolegos, jūsų iniciatyvos negalime tenkinti. S. Gentvilas. Prašom, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena, kolegos. 60 Baltarusijos įmonių, 4 tūkst. darbuotojų nori atsikraustyti į Lietuvą ir tam reikia keturių įstatymų pakeitimų, kad įmonės galėtų lengviau atidaryti sąskaitas. Praeitą savaitę yra surinkti 47 parašai dėl privalomo įtraukimo šitų keturių įstatymų paketo, bet buvo klaidingai išbraukta. Aš prašau juos grąžinti į darbotvarkę, tai yra projektai nuo Nr. XIII P-5186 iki Nr. XIII P-5189 – Akcinių bendrovių, Viešųjų įstaigų, Ūkinių bendrijų ir Pinių plovimo prevencijos įstatymų projektai. Keturi įstatymų projektai, kurie leistų baltarusiškoms įmonėms įsikurti Lietuvoje. Prašau įtraukti pateikimus.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu?

S. GENTVILAS (LSF). Taip, į popietinę darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, apsispręsimė dėl pateiktų pasiūlymų. Buvo teiktas Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos, dviejų frak-

cijų, siūlymas išbraukti darbotvarkės 1-4 klausimą – Farmacijos įstatymą. Prašome balsuoti. Kas už tai, kad išbrauktume, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 108 Seimo nariai: už išbraukimą – 52, prieš – 44, susilaikė 12. Lieka darbotvarkėje.

Kitas Tėvynės sąjungos pasiūlymas buvo išbraukti darbotvarkės 1-5 klausimą – Švietimo įstatymą. Prašom balsuoti.

Balsavo 105 Seimo nariai: už išbraukimą – 49, prieš – 41, susilaikė 15. Švietimo įstatymas lieka darbotvarkėje.

Taip pat buvo teiktas siūlymas išbraukti iš darbotvarkės 2-2 klausimą, tai yra Elektroninių ryšių įstatymą. Jį teikia L. A. Linkevičius.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 55, prieš – 30, susilaikė 24. Įstatymas išbraukiamas iš darbotvarkės – 2-2 klausimas.

Taip pat Liberalų sąjūdis siūlė išbraukti 2-12 klausimą. Dėl jo yra daug pastabų ir jį teikia R. Sinkevičius. Prašom, kolegos, balsuoti. Atitikties įvertinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 52, prieš – 30, susilaikė 24. Darbotvarkėje lieka 2-12 klausimas.

Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu buvo siūloma įrašyti ir leisti pateikti projektą Nr. XIIIIP-5186 – Akcinių bendrovių įstatymą ir susijusius su juo. Prašom balsuoti, kad būtų papildyta darbotvarkė.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 56, prieš – 30, susilaikė 22. Papildome minėtais įstatymų projektais darbotvarkę ir tai būtų vakarinio posėdžio paskutiniai įstatymų projektai.

Dėl visos darbotvarkės. Gerbiami kolegos, galime bendru sutarimu? Balsuojame. Prašom balsuoti, kad patvirtintume šios dienos – 2020 m. rugsėjo 29 d. – posėdžių darbotvarkę.

Balsavo 112 Seimo narių: už darbotvarkę – 72, prieš – 3, susilaikė 37. Darbotvarkė patvirtinta.

10.09 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3, 5 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5191(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5191(2). Priėmimas.

Gerbiami kolegos, pasiūlymų priėmimo stadijoje nebuvo gauta, tad priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnį galime priimti? Galime. 2-ą galime priimti? Galime. 3-ią galime priimti? Galime. Ir 4-ą galime priimti? Galime.

Motyvai. T. Tomilinas. Prašau, kolega.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, nepaisant įvairiausių prognozių, įvairiausių skaičiavimų, kad Lietuvos ekonomika žiauriai kris, šios pandemijos patirtis rodo, kad susitelkę mes galime įveikti bet kokią krizę. Ir Seime, ir Vyriausybėje žmonės dirbo dieną naktį, kad padėtų žmonėms, ar tai būtų verslas, ar tėvai, auginantys vaikus. Mes turime priimti šį įstatymą, kad tęstume šių metų praktiką, kai operatyviai viešasis sektorius sureaguoja ir padeda – šiuo atveju tėvams, auginantiesiems vaikus. Aš dar raginčiau tikrai nesėti panikos dėl valstybės skolos, dėl gąsdinimų, kad vartojimas turi kristi. Situacija Lietuvoje yra valdoma ir mes jau įrodėme, kad galime reikiamu momentu reaguoti ir mūsų gerovės neaukoti. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aišku, reikėtų papildyti mano kolegą, kai jis sakė, kad dirbo dieną naktį už padidintus atlyginimus, nes ypač Sveikatos ministerija gavo tūkstantinius priedus, nors šį įstatymą rengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kuriai tokių priedų neskyrė. Tai reikėtų pagalvoti, nes ši problema, kuri yra šiame įstatyme, buvo žinoma ir pavasarį, kai mes priėmėme tą įstatymą. Visiems buvo aišku, kad bus antras periodas, bus ruduo ir ne tik epidemija gripo, nuo kurio šiandien skiepijama Seime, apsilankykite, bet ir COVID'as niekur nepasitrauks, visiems buvo aišku. Ir kad bus tokia situacija, kad mokiniai sugrįžę po karantino į mokyklas turės problemų ir kai kurias mokyklas ir klases reikės uždaryti, buvo žinoma irgi. Na, kaip sakoma, norėjome kaip geriau, bet padarėme kaip prieš rinkimus, tai yra prieš rinkimus parodėme, kad dar turime pinigų ir galime mokėti. Bet iš esmės šį įstatymą buvo galima sutvarkyti per pirmąjį etapą ir nereikėtų čia daryti papildomų svarstymų. Ačiū. Pritariu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys – motyvai už.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Iš tikrųjų šis įstatymas, gaila, kad iš karto tos klaidos buvo nepamatytos, bet dabar jos taisomos, todėl nepritariu jam iš principo neišeitų, nes šiuo atveju aš neįsivaizduoju, kokių būdu mes galėtume tada įgyvendinti visas tas priemones, kurios susijusios su karantinavimu, izoliavimu ir taip toliau, ir suderinti su mūsų Vaiko teisių pagrindų įstatymu, su pareigomis. Žmonės iš tikrųjų... Reikia aukoti tuos pinigus, nors iš tikrųjų socialinio draudimo sistemos ribos nėra begalinės ir mes faktiškai atsiduriame ties gana pavojinga riba, bet aš tikiuosi, kad vis dėlto biudžeto lėšomis mes tas skylės uždengsime ir galbūt didelių pasekmių socialinio draudimo biudžetui nebus. Todėl tikrai pritariu šiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas. Prašom, kolega. Motyvai už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gal paprašykite, pavyzdžiui, kad kolega R. J. Dagys garsiau kalbėtų, na, čia gale negirdėti. Aš tikiu, kad kolega Rimantas Jonas gerus, prasmingus dalykus kalbėjo, juo labiau kad ir aš noriu paagituoti balsuoti už šį įstatymą, nes jis tikrai reikalingas, tikrai šiuo laikotarpiu reikalingas.

Nereikia čia propagandinių klišių, kaip kai kurie kolegos bandė pateikti. Aš tik noriu priminti. Praėjusį antradienį buvo reikalaujama ypatingos skubos tvarka, laužiamasi, taip sakant, pro vartus ir langus. Pažadėjome, kad per savaitę priimsime paprasta skubos tvarka, ir nereikia čia taip skubinti. Tikrai džiaugiuosi, kad lemiame apsisprendimu nerizikuota vėl pažeisti Konstitucinio Teismo doktrinos, paprastos skubos tvarka nutarėme svarstyti ir šiandien priimti. Aš agituojau balsuoti už šią reikalingą įstatymą ir tikiuosi, kad tikrai niekur niekada jokių būdu nepavėlavome galvodami apie ligos ir motinystės pašalpas žmonėms, kurie šiandien negali dirbti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio. Išties salėje didžiulis triukšmas ir labai teisinga pastaba, kad mes negirdime vieni kitų.

Dabar balsuojame dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo, kurį labai atsakingai svarstė Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o dabar vykdomė priėmimą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių – 111 Seimo narių pritarė įstatymo projektui balsuodami už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.16 val.

Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5151(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Oficialiosios statistikos įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5151(2). Priėmimas. Seimo narių pasiūlymų nebuvo gauta.

Priėmimas pastraipsniui, o aptardama paskutinį straipsnį pristatysiu ir Teisės departamento pasiūlymą. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galima priimti? Galima. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsnius galime priimti, nes pasiūlymų nebuvo gauta? Galime priimti. O štai dabar, kolegos, prašau jūsų dėmesio dėl 9 straipsnio. Buvo siūloma, kad šitas įstatymas įsigaliotų nuo rugsėjo 30 dienos. Teisės departamentas teikia išvadą ir siūlo nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą. Ar galėtume priimti sprendimą vadovaudamiesi 261 straipsniu, kad nepriimame 9 straipsnio, o įstatymas įsigaliotų nuo jo paskelbimo datos? Galime? Bendru sutarimu tam pritariame? Pritariame. Tada 9 straipsnio šiame mūsų įstatyme nelieka.

Motyvai. K. Glaveckas. Prašome, kolega. Motyvai už.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, iš tikro šito įstatymo tikslas ir veiksmai, kurie numatomi daryti, yra susiję su tuo, kad atėjo DNR planas ir ten gana daug pinigų yra skiriama visiems ekonomikos sektoriams, taip pat ir statistikai. Šio įstatymo tikslas yra naujos valstybės valdysenos informacinės sistemos sukūrimas. Reikia pripažinti, kad tokių sistemų Lietuvoje yra prikurta labai daug – ir elektroninės sveikatos, ir kitokios, muitinės sistemos, ir jos visos dirba atskirai. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad mes neturime kokio nors vieno skaitmeninio ar valdysenos skaitme-

ninimo kodekso, kuris turėtų būti parengtas prieš tai, numatant asignavimus atitinkamai statistikai. Šitas įstatymas pareikalaus papildomų maždaug apie 20 darbo vietų sukūrimo. Aš manau, kad visų sisteminio pobūdžio problemų jis tiesiog nespręs, o bus kaip galimybė padidinti etatų skaičių. Nepaisydamas to, aš manau, kad reikia jam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – M. Majauskas. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų reikia stiprinti Statistikos departamento pajėgumus, ypač COVID-19 kontekste, tam, jog informacija būtų pateikta greitai, jinais būtų tiksliai, jinais būtų suprantama ir mums leistų priimti reikalingus sprendimus atsižvelgiant į laiku ir tiksliai pateiktą informaciją. Tačiau atkreipsiu dėmesį, kad Statistikos departamentas jau ne vieną kartą yra pakliuvęs vykdydamas įvairiausių pirkimus. Dar šių metų pradžioje Viešųjų pirkimų tarnyba Statistikos departamentui nurodė nutraukti net du 82 tūkst. eurų vertės informacinių sistemų modernizavimo konkursus teigdama, jog Statistikos departamentas pažeidė skaidrumo ir lygiateisiškumo principus. Šiuo atveju mes turime 3,5 mln. vertės projektą. Man atrodo, labai svarbu, kad Statistikos departamentas išleistų tuos pinigus skaidriai ir būtų pasiekti deklaruojami tikslai, todėl kviečiu kolegas ne tik pritarti, bet ir užtikrinti nuolatinę kontrolę, kaip dirba Statistikos departamentas ir kaip yra panaudojamos lėšos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Gerbiamieji kolegos, prašau dėmesio. Balsuojame dėl Oficialiosios statistikos įstatymo kai kurių straipsnių priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 112, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5152(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5152(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime.

Dėl 2 straipsnio yra analogiškai kaip ir dėl ką tik mūsų priimto įstatymo projekto. Teisės departamentas siūlo keisti įsigaliojimo datą, todėl prašau jūsų leisti taikyti Statuto 261 straipsnį ir šio 2 straipsnio nepriimti, kad įstatymas įsigaliotų nuo jo paskelbimo datos. Galime tam pritarti? Pritariame.

Gerbiami kolegos, motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5152(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 ir 35¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1939(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Farmacijos įstatymo 35 ir 35¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1939(2). Priėmimas. Yra gauta pasiūlymų, todėl kviečiu Teisės ir teisėtvarikos komiteto pirmininkę gerbiamą A. Širinskienę. Aptarsime gautus pasiūlymus.

Dėl 1 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Minutėlę, tuoj duosime jums.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Jam komitetas nepritarė, sakydamas, kad projekte numatytas siūlymas leisti ligoninių vaistinėms parduoti vaistus atitinka visuomenės interesus ir užtikrina tinkamą pacientų aprūpinimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti komiteto argumentams? Negalime pritarti? Bet dėl Teisės departamento... (*Šurmulyš salėje*)

Yra J. Razmos pasiūlymas. Gal, gerbiamas Jurgi, tada aptariame jūsų pasiūlymą. J. Razma taip pat teikia pasiūlymą dėl to paties straipsnio. Suteikiame žodį Seimo nariui J. Razmai. (*Šurmulyš salėje*) Gerbiami kolegos, dar kartą prašau jūsų dėmesio ir tylos! J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš, žinoma, iš principo nepritariu šitam sumanymui sukurti ligoninių įsteigtas vaistines, bet jeigu dar ieškotume kokios nors prasmės, tai aš siūlyčiau apsiriboti, jeigu jau tokią vaistinę valdantieji vis dėlto norėtų kurti, kad ji dirbtų tik tuo laiku, kai mieste nėra nė vienos veikiančios vaistinės. Kitaip sakant, jeigu naktį žmogui prireikė vaistų ir kur nors rajone nėra nė vienos dirbančios vaistinės, kad ligoninės vaistinėje jis tų vaistų galėtų nusipirkti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, kad galėtume pradėti svarstyimo procedūrą? (*Šurmulyš salėje*) Gerai, pirmą kartą balsuojame, o toliau matysime pagal balsavimo rezultatus, jeigu bus 29, dėl kitų pasiūlymų nebalsuosime, tikriausiai sutarsime, kad tikrai yra 29. Prašom balsuoti, ar yra 29 Seimo nariai.

Nėra. Balsavo 36 Seimo nariai: už pasiūlymą, kad svarstytytume, – 27. Šio pasiūlymo nesvarstome.

Dėl 2 straipsnio. Gerbiami kolegos, kadangi priėmimo stadija, ar galime priimti 1 straipsnį? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Dėl motyvų. Minutėlę, tuoj. Dėl motyvų užsirašykite, jeigu norite kalbėti. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų šis straipsnis yra esminis ir viską iškreipia. Iki šiol ligoninės vaistinė buvo suprantama kaip vaistinė, skirta vidiniams poreikiams, kaip tam tikra gydymo proceso dalis: kai stacionare gulintiems ligoniams reikalingi vaistai, per ligoninės vaistinę tai ir yra sprendžiama. Dabar, kai pasakoma, kad gali būti toje vaistinėje vaistai parduodami ir visiems gyventojams, viskas čia iškreipiamas. Žinant tai, kad ligoninė yra biudžeto pinigais finansuojamas subjektas, būtų sunku užtikrinti sąžiningą tokios vaistinės konkurenciją su konkurencinėje aplinkoje veikiančiomis privačiomis vaistinėmis. Svarbiausia – nėra jokio poreikio tokioms vaistinėms atsirasti, nes privačių vaistinių tinklas yra gana platus ir žmonės tikrai gali apsirūpinti. Prisiminkime, kai dar buvo likusi viena kita valstybinė vaistinė, jokių stebuklų nebuvo – pigesnių vaistų ten nebuvo nė kvapo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – P. Urbšys. Už 1 straipsnį.

P. URBŠYS (MSNG). Perfrazuojant gerbiamojo J. Razmos išsakytas mintis, galima pasakyti taip: jeigu iki šiol privačios vaistinės buvo suvokiamos kaip šventos karvės, šis straipsnis, kuris naikina šventumą, neturi būti priimtas. Akivaizdu tai, kad nuo vaistinių skaičiaus, nuo vaistinių monopolio priklauso vaistų kaina. Kai kalbame apie tai, kad buvo likę valstybinių vaistinių likučiai, be abejo, buvo padaryta viskas, kad valstybinių vaistinių neliktų ir įsivyratų tik kelių vaistinių monopolis, kuris iš esmės uždėjo tą kainų jungą žmonėms, ir tie žmonės iki šiol neša tą jungą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, balsuojame, ar priimame 1 straipsnį. Balsuojantys už balsuoja už šio straipsnio priėmimą, prieš arba susilaikę – balsuoja kitaip.

Balsavo 104 Seimo nariai: už 1 straipsnį – 57, prieš – 42, susilaikė 5. 1 straipsnis priimtas.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Gerbiamas Jurgi Razma!

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu jau balsavote už 1 straipsnį ir įteisinote ligoninių vaistines, bent atimkime iš jų pagundą dalyvauti internetinėje prekyboje. Tikrai nėra toks paprastas dalykas sukurti internetinės prekybos tinklą. Jeigu vėl kuri ligoninės vaistinė dar susigundytų ir šia sritimi, tai vėl, aš manau, mes neišvengtume paslėptų biudžetinių subsidijų, rinkos iškraipymo. Nors aš abejoju, žinoma, ar kuri nors ligoninės vaistinė, jeigu būtų įkurta, mestųsi į tą sritį. Todėl siūlau palikti bent jau išimtį, kad jos nedalyvauja internetinėje prekyboje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai? Prašom balsuoti. Ar yra 29, kurie mano, kad reikia toliau svarstyti J. Razmos pasiūlymą?

Taip, yra. Už tai, kad svarstytytume, balsavo 41. Gerbiamoji komiteto pirmininke, komiteto argumentai.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas nepritarė J. Razmos pasiūlymui, pažymėdamas, kad dabar, ypač kai yra ekstremali situacija ir turime tikrai daug žmonių, kurie vengia socialinių kontaktų, turi tą daryti dėl pandemijos, antra vertus, turime gana daug žmonių, jų

skaičius šiuo metu yra augantis, priverstų dėl saugumo izoliuotis, manytume, kad internetinė prekyba šiuo metu yra ypač aktuali ir tik pagerintų ir saugumo sąlygas gyventojams, ir kartu vaistų prieinamumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išklausysime argumentus. Už J. Razmos pasiūlymą kalba A. Armonaitė. Prašom, kolege.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Iš tiesų pats ligoninių vaistinių projektas yra planinės ekonomikos išdava, kurią čia valstiečiai yra suprojektavę naujai Seimo kadencijai. Atėjo valstybinių projektų laikai. Šis Seimo nario pasiūlymas blogą projektą padaro mažiau blogą, nes iš tikrųjų viešaisiais pinigais, kurie turėtų būti skiriami pacientams gydyti, medikų atlyginimams, vaistams kompensuoti, mes sukursime valstybinį verslą, monstrą, kuris veiks ir ligoninėse, ir internete, ir kitur. Tai čia bent jau bandoma padaryti šį blogą projektą mažesne blogybe ir mažiau kištis į rinkos santykius. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš J. Razmos pasiūlymą kalba P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Europos Sąjungos valstybėse, kuriose iš tikrųjų yra senos tradicijos, apibrėžiančios farmacininkų santykius su žmonėmis, apibrėžiančios vaistinių santykius su žmonėmis, aiškiai yra deklaruojama: vaistas nėra prekė, vaistas yra gydymo priemonė. Tai būtent tiems, kurie prieš tai balsavote už tai, kad atsirastų valstybinės vaistinės, būtent tam, kad panaikintų dirbtinį monopolį, naudingą tik keliems komercijos rinkos dalyviams, – šis straipsnis iš tikrųjų irgi tą valstybinių vaistinių įvedimą sustiprintų ir padarytų lygiaverčiu dalyviu toje rinkoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, apsisprendžiame ir balsuojame. Balsuojantieji už balsuoja už J. Razmos pasiūlymą. Komiteto argumentus ir motyvus taip pat girdėjote.

Balsavo 105 Seimo nariai: už pasiūlymą – 50, prieš – 40, susilaikė 15. Pasiūlymui nepritarta.

2 straipsnį galime priimti? (*Balsai salėje*) J. Razma ir kiti sako – ne.

Motyvai. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš siūliau tam tikrą išlygą dėl šio straipsnio, kad bent jau negundytume tą įsivaizduojamą valstybinių ligoninių vaistinių internetine prekyba. Deja, į mano pastabą nebuvo atsižvelgta. Sukūrus jiems ir šią erdvę ligonių kasų pinigams įdėti, tikrai, aš manau, yra neatšakingas mokesčių mokėtojų pinigų naudojimas, kai tikrai nėra jokio reikalo bandyti kaip nors dar pagerinti tą situaciją konkurencingoje vaistinių rinkoje. Kviečiu balsuoti prieš šį straipsnį.

PIRMININKĖ. Už 2 straipsnį kalba P. Urbšys. Prašom, kolega. Motyvai.

P. URBŠYS (MSNG). Įsiklausykite, kas buvo pasakyta: jiems sukurti sąlygas, kurios sudarys galimybę neatsakingai naudoti lėšas. Tai mes kalbame apie ką, apie ligoninių vadovus? Tai aš nesuprantu, šioje frakcijoje būtent aršiausi yra tie, kurie gina ligoninių vadovus, bet ką tik dabar Seimo narys gerbiamas J. Razma pasakė, kad jais pasitikėti negalima.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame, kad priimtume 2 straipsnį. Balsuojantys už balsuoja už 2 straipsnio priėmimą, balsuojantys prieš arba susilaikantys mano, kad 2 straipsnis negali būti priimtas.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 56, prieš – 44, susilaikė 6. 2 straipsnis priimtas.

3 straipsnis. Dėl jo buvo gauti Seimo nario J. Liesio net du pasiūlymai. Yra J. Liesys. Gal jūs abu šiuos pasiūlymus?.. Ponas J. Liesys. Prašau. Pirmasis jūsų pasiūlymas. Prašom.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, mano pasiūlymas yra pakeisti datą iki 2023 m. sausio 1 d., nors komitetas nepritaria, bet motyvai yra aiškūs ir paprasti. Mūsų valstybė negamina jokių vaistų, tai ji dabar pradės dirbti komerciniu būdu, tai, ką sakė ir Aušrinė. Jeigu mes gamintume vaistus, tai būtų kas nors panašaus, o šiuo metu ji turėtų būti... aš nenoriu, kad valstybę vadintų spekuliantu. Tai iki to laiko, per tuos dvejus metus, valstybė gal galėtų rasti savo produkciją, kurią galėtų platinti ir pardavinėti. Todėl šį mano pasiūlymą kviečiu palaikyti ir atidėti tą įstatymo įsigaliojimo terminą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29, kurie mano, kad reikia toliau tęsti svarstymo procedūrą?

Taip, yra, 44 balsavo, kad tęstume.

Komiteto argumentai. Prašom, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė Seimo nario J. Liesio pasiūlymui dvejims metams nukelti įsigaliojimo datą motyvuodamas tuo, kad čia yra kiekvienos ligoninės vaistinės, ku-

rios šiuo metu jau yra, tik neveikia rinkoje, teisė apsispręsti, ar ji nori gauti papildomą licenciją, ar ne. Jau reaguojant į tai, kas buvo pasakyta, tikrai rinkoje nėra nė vienos šiuo metu Lietuvoje veikiančios vaistinės, kuri turėtų ir savo vaistų fabrikus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Išklausysime motyvus. A. Armonaitė – už J. Liesio pasiūlymą. Prašom.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Manau, duoti šiek tiek laiko persvarstyti šią idėją yra racionalu, įvertinti su ekspertais. Aš kažkaip nujaučiu, kad prezidentūros veto yra galimas dėl šio projekto, nes akivaizdžiai pažeidžia rinkos santykius, konkurencijos taisykles, prisiima naujus finansinius įsipareigojimus valstybės PSDF biudžetui. Tai tikrai duoti laiko persvarstyti šią idėją, man atrodo, yra racionalu ir kviečiu palaikyti nukėlimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys – motyvai prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Ko gero, visi šioje salėje suvokiame, kad dvejiems, trejiems metams atidėtume įstatymo įsigaliojimą, tai yra susiję su šio įstatymo numarinimu. Na, taip ir balsuokime, kurie nori numarinti, balsuokite už šią siūlymą, kurie ne, tada nebalsuokite.

PIRMININKĖ. Dėkoju P. Urbšiui. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl J. Liesio pasiūlymo, kad įsigaliojimo data 2023 metai, įrašant 2023 metus.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 48, prieš – 32, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta.

Noriu paklausti gerbiamo Jono, ar jūs norite ir dėl antros datos prašyti visos procedūros ir balsuoti? J. Liesys. Prašau. Tuoj, įjungiamo mikrofoną.

J. LIESYS (LSF). Man su mikrofonu šiandien nesiseka. Ne, negaiškime laiko. Aš manau, kad jeigu šiuo metu šitas mano pataisos projektas nepereina, tai nėra čia ko gaišti laiko ir...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs labai racionaliai pasiūlote nebalsuoti dėl jūsų antro pasiūlymo. Ačiū. 3 straipsnį galime priimti? Priimame. Dėkoju. Bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. P. Urbšys – motyvai už.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, kelių privačių vaistinių tinklų monopolis neatsirado savaime. Jį įteisino čia, Seimo salėje. Dabar visos tos politinės jėgos, kurios iškreipė vaistų rinką ir sudarė sąlygas pelnytis iš žmonių ligų, mūru stoji prieš šio monopolio ardymą. Tie, kurie priešinasi valstybinių vaistinių steigimui, labai garsiai kritikuoja sveikatos apsaugos ministro nustatytą antikonstitucinę prievartą, atimančią galimybę pačiam žmogui pasirinkti vaistą. Tai kodėl tie patys Seimo nariai nenori, kad atsirastų didesnė galimybė žmogui pasirinkti vaistinę? Gal todėl, kad daugiau rūpi ne žmogus, o farmacininkų ir vaistininkų interesai.

Todėl aš raginu balsuoti už šį įstatymą, kuris vis dėlto atitiktų žmonių interesus, ir nesvarbu, kad rinkimai. Aišku, jie ir parodys, kas vis dėlto pelnosi, iš to pelno gauna kokią nors paramą, kuri, ko gero, nėra deklaruota, ir tai bus matyti pagal balsavimą ar nebalsavimą. Tai, kad bus blokuojamas šitas įstatymas, aš neabejoju, bet tai bus lakmuso popierėlis, kuris parodys, kas yra kas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas – motyvai prieš. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Taip, Povilai, tai bus lakmuso popierėlis, kuris parodys, ar laikomasi Konstitucijoje numatyto reikalavimo, kad valstybės ūkis remiasi privačios iniciatyvos pagrindu. Štai mes matome nuolatinius bandymus suvalstybinti kuriant valstybinę *holdingą* energetikoje, kuriant valstybinę banką, dabar kuriant valstybinių vaistinių tinklą. Jeigu tai būtų kuriama tam, kad konkuruotų su privačiais tinklais, tai dar būtų galima pateisinti, bet pasižiūrėkime, ką daro valstybinis energetikos monopolis „Ignitis“ – pradeda už mūsų mokesčių mokėtojų pinigus supirkinėti privačius vėjo jėgainių parkus, tai yra naikinama konkurencija ir įsigali valstybinė monopolija.

Bandote kurti valstybinę banką – iš karto pasigirsta ministro R. Sinkevičiaus pasakymas, kad galbūt mes nekursime naujo banko, o nupirksime kurį nors rinkoje jau veikiančią privatų banką. Vadinasi, naikinama konkurencija. Bijau, kad valstybinis vaistinių tinklas pradės supirkinėti privačias vaistines taip mažindamas konkurenciją rinkoje.

Noriu pabrėžti, kad konkurencija rinkoje šiandien yra pakankama. Lietuvoje vaistinių yra dvigubai daugiau negu vidutiniškai Europos Sąjungoje. Jūs norite dar išplėsti šią konkurenciją? Ne. Aš manau, kad jūs norite kurti valstybinę vaistų prekybos monopoliją, kuri naikins privačios iniciatyvos pagrindu atsiradusias privačias vaistines.

Galų gale tai nėra sąžininga konkurencija, nes valstybinis vaistinių tinklas būtų kuriamas jau dabar mokesčių mokėtojų lėšomis išlaikomose viešosiose įstaigose, savivaldybių ir valstybės gydymo įstaigose. Štai dėl ko ir prieš ką aš stoju mūru, gerbiamas Povilai Urbšy, – prieš valstybinio tendencijas Lietuvos ekonomikoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, dėkoju. T. Tomilinas išsako motyvus už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kolegos, man visiškai suprantama nuosekli dešiniųjų pozicija. Jie stengiasi valstybę vyti lauk iš rinkos, neprileisti prie rinkos, nemato rinkos ydų. Suprantama pozicija. Ji yra vertybinė, viskas suprantama. Bet ką toje kompanijoje daro Lietuvos socialdemokratų, man yra visiškai neaišku. Ką daro kiti žmonės, sėdintys kairiau nuo mūsų. Gintautai, aš kreipiuosi į G. Palucką, į Socialdemokratų partijos pirmininką, jūs čia deklaruojate visai Lietuvai, kad kuriate naują, atsinaujinusią kairiąją partiją. Kai valstybė atgauna pozicijas švietimo srityje ir traukiasi nuo krepšelinizacijos, kai valstybė atgauna pozicijas valstybinių, savivaldybės įmonių valdymo srityje, kai valstybė atgauna pozicijas bankų srityje, jūs savo frakcijoje nutariate nepalaikyti valstybinių vaistinių. Kaip tai gali būti? Aš to visiškai nesuprantu. Tai nėra tikra socialdemokratinė vertybinė pozicija.

Ir, kolegos, visi čia esantys, kortelės ištraukimas yra atsakomybės vengimas. Pasakykite aiškiai. Ponia A. Armonaitė aiškiai sako kodėl, išdėlioja pozicijas. Gerai. Bet kortelės ištraukimas yra savo vertybinės pozicijos neišsakymas, savo atsakomybės vengimas. Vėl žmonės žiūrės į mus ir sakys, štai tie politikai, jie visą laiką manipuliuoja, jie visą laiką vengia atsakomybės. Pasakykite aiškiai – aš prieš, už. Viskas. Kodėl vėl tie žaidimukai? Žmonės pavargo nuo to. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ramybės. (*Plojimai*) Gražiai išsakykime visi savo argumentus, išklauskime jus taikoje ir ramybėje. Dabar taikoje ir ramybėje kalbės A. Armonaitė. Motyvai prieš.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Sveikatos biudžeto lėšos turi būti skiriamos pacientams gydyti, medikų atlyginimams, vaistams kompensuoti, pasiruošti krizėms, bet ne valstybinėms vaistinėms steigti, ne valstybiniam verslui daryti. Svarbi informacija yra pateikta šio projekto aiškinamajame rašte. Čia sakoma, kad nereikės papildomų lėšų šiam įstatymo projektui įgyvendinti. Dabar, mielieji, atsakykite, ko jūs nedarysite? Nedidinsite medikams atlyginimų, mažiau kompensuosite vaistus pacientams ar mažiau skirsite pacientams gydyti, mažiau ruošitės krizėms, kad galėtumėte įgyvendinti šį valstybinio verslo projektą?

Tam pritarti iš tikrųjų negalima, tai yra nauji įsipareigojimai. Nauji įsipareigojimai ne šiaip biudžetui, kuris neturi vardo ir pavardės, tai yra nauji įsipareigojimai mokesčių mokėtojams. Ir dar ypač svarbi informacija, kurią pasakė R. Karbauskis žiniasklaidai šiandien čia, prie Seimo salės, jis pasakė, kad vaistai dėl šio projekto įgyvendinimo neatpigs. Tai aš nesuprantu, kam valstybei reikia naujų įsipareigojimų, jeigu net tų tikslų, kuriuos jūs deklaruojate, kurių, aišku, neįmanoma išpildyti, jūs atvirai net sakote, kad nesiekiate.

Tikrai kviečiu nepalaikyti. Iškalbinga yra tai, jog Sveikatos reikalų komitetas nepritaria šiam projektui. Iškalbinga yra tai, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kurio šiaip kompetencija yra visai kita, dabar stumia stringalviais šį valstybinio verslo projektą. Prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Veryga – motyvai už. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad mes šioje diskusijoje nukrypstame nuo esmės, todėl ir atsiranda tas nesutarimas, ar čia valstybės kažkoks, kaip jūs sakote, ūkis plečiamas, ar panašūs dalykai. Aš noriu jūsų paklausti, ar mes tikrai vaistines nuvertinome ir nužeminome iki parduotuvių lygio. Jeigu mes manome, kad vaistinė yra viso labo sandėlis ir parduotuvė, tai tada ten nereikia nei vaistininkų, jų nereikia ligoninėse, tai yra tiesiog prekyba. Bet man labai gaila yra girdėti tokius argumentus, nes vaistinėje mes turėtume matyti ir girdėti vaistininkų pasakymus, tai turi būti ir sveikatos tam tikrų paslaugų teikimo vieta, jinau turėtų būti gražinama į sveikatos sistemą. Tai tikrai aš nesutinku, kad čia valstybė kuria kažkokį, sakykim, prekybos monopolį, nes vaistinė neturėtų būti tikrai prekyba.

Maža to. Kai sakome apie investicijas, ko mes čia nefinansuosime, aš tikrai su kolege Aušrine nesutinku, nes šios vaistinės yra ir jos šiandien ir yra diskriminuojamos privačių atžvilgiu, nes privačios gali pardavinėti šiuos vaistus, šitos to daryti negali. Žinote, ko, aš manau, labiausiai yra

bijoma? Ligoninių vaistinės ir dabar perka vaistus per centrinę perkančiąją organizaciją, tai daro skaidriai. Nėra jokių lentynų mokesčių, nėra kažkokių verslo planų, sudėliotų vaistinėms. Ir, matyt, labiausiai bijoma, kad visas šitas mechanizmas, patvirtinus tokį sprendimą, subyrės. Kolegos, prašau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, gerbiamas ministre, man atrodo, turime savęs paklausti dar ir dar kartą, kokio tikslo iš tikrųjų siekiame, nes iš šitų diskusijų ir valdančiosios daugumos pasisakymų nėra aišku. Jeigu vis dėlto tikslas yra atpiginti vaistus, tai sutikime, kad yra daug paprastesnių ir efektyvesnių būdų pasiekti šitą tikslą ir matyti labai aiškų rezultatą – pigesnius vaistus žmonėms. Tiesiog tam reikia skirti finansavimą ir kompensuoti. Kompensuoti daugiau vaistų ir kompensuoti didesnę kainos dalį. Kam ir kokiais tikslais iš tikrųjų reikia kurti dar vieną valstybinę instituciją, didinti biurokratiją? Rezultatas juk bus toks, kokį mes matėme dar ne taip seniai, sovietiniais laikais. Tai eilės, ypatingos paslaugos ir sąlygos nomenklatūrai ir, sutikime, regionuose darbas bus per pažintis. Tai ar tikrai mes norime tokio rezultato? Daug paprasčiau, kaip ir sakiau, būtų tiesiog skirti finansavimą ir atpiginti vaistus, juos kompensuojant. Vietoj to jūs siūlote valstybines vaistines, valstybinį banką, belieka dar sulaukti valstybinės parduotuvės ir valstybinės partijos ir būsimę grįžę ten, iš kur taip nelengvai išsivadavome. Todėl, mieli kolegos, aš kviečiu nedalyvauti šitame priešrinkiminiame žaidime ir nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Ažuolas – motyvai už.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų labai stebina jūsų pasisakymai. Prekiauti buvo uždrausta prieš dešimtmetį, tai padarė konservatoriai, labai puikiai sukurdami monopolį. O iki tol 20 metų ta prekyba vyko. (*Balsai salėje*) Netgi rajoninė ligoninė galėjo įsigyti tų vaistų ir nebuvo problemos, nereikėjo nei papildomo finansavimo, nei kompensavimo, nei kažkokių valstybės pinigų, žmonės galėjo įsigyti vaistų. Tai kodėl dabar atsitiks kitaip? Bet pavyzdys: jūs atvažiuokite į Akmenę, atvažiuokite į kitus rajonus, užsidarė vaistinė ir arčiausia vaistinė už 50 kilometrų, už 70 kilometrų. Tai ką siūlote žmonėms? Kiekvieną kartą važiuoti 70 kilometrų įsigyti vaistų? Todėl sudarome galimybę žmonėms įsigyti ir gauti tų vaistų. Kas šiandien atsitinka? Žmonės eina į ligonines ir prašo paskolinti vaistų, nes kitaip negali jų gauti. Jūsų tie pasiūlymai atideda įstatymo įsigaliojimą, leisti prekiauti tik naktimis yra tik desperatiški bandymai kažkokiu būdu išsaugoti farmacijos visą biznį, kad žmonės negalėtų nei pigiau įsigyti, negalėtų naktį įsigyti vaistų. Tai yra pagrindinis tikslas. O jeigu mes leisime, tai leiskime, viskas gerai, tegu žmonės gauna tuos vaistus, įsigyja. Atvažiuokite į tuos pakraščio rajonus ir pažiūrėkite, kaip ten lengva gauti vaistų. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis – motyvai prieš, kalba paskutinis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų, klausantis vieno ir kitų, susidaro toks vaizdas, kad artimiausiu metu mes turėsime idėją valstybinių batų krautuvės, panašu, greitai turėsime valstybinių advokatų asociaciją, nebus nė vieno privatninko, antstolių ir kitų panašių dalykų. Mielieji mano, mes pamiršome COVID-19 metu Sveikatos apsaugos ministerijos labai prastą vadybą, kai žmonės iš tikrųjų negalėjo pakliūti į valstybines ligonines ir pasirinko privačias. Ir jeigu ne privačios gydymo įstaigos, tai, ko gero, šiandien žmogus nebūtų gavęs gydymo. Bet nieko, buvo paliktas ir kitas variantas: sveikatos apsaugos ministras dalino lavonmaišius ir žadėjo visus sukisti į šaldiklius. Ar neatsitiks taip su tomis valstybinėmis vaistinėmis?

Dabar kyla klausimas. Vartant ligoninių steigimo dokumentus, aiškiai pasakyta, kad ligoninė yra skirta būtent gydyti ir suteikti gydymo paslaugas. Dabar girdžiu, ligoninės planuoja maitinimą, savivaldybės skiria po pusę milijono pinigų puodams, šaukštams ir remontui. Dabar girdžiu, ligoninės iš tų pačių PSDF lėšų atlieka remonto darbus. Dar įdomesnis dalykas, kas šiandien yra pastebima, kad yra noras bet kokia kaina reguliuoti ir kontroliuoti rajonines gydymo įstaigas arba jas netgi uždaryti.

Kyla kitas klausimas, ar mes ateisime prie to, kad turėsime ir valstybines degalines? Aš siūlyčiau kolegoms pažiūrėti į kitą dalyką. Nereikia kurti jokių valstybinių vaistinių, nereikia dar kažkokių antro antikūno padaryti Lietuvoje. Šiandien visos vaistinės yra vietoje, prieinamos, jų yra ganėtinai daug. Ir jeigu sakote, kad yra diskriminuojamos valstybinės vaistinės, ką pasakė ministras... Na, ministre, kas kas, bet jau jūs kaip diskriminuoiate šiandien kai kurias gydymo įstaigas

ir gydymo paslaugų teikėjus, tai, ko gero, nė vienas ministras taip nesiels kaip jūs. Tai aš siūlyčiau – Lietuvos paštui perduokite funkciją, Lietuvos paštas gali išsiimti licenciją ir šiandien prekiauti vaistais.

Dabar sakėte, kad parduotuvėse nebus galima. Jūs gi patys pritarėte ir patys leidote prekybos centruose ir degalinėse prekiauti vaistais. Tai apie ką jūs čia šnekate?

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame. Vyksta Farmacijos įstatymo priėmimas. Balsuojame dėl Farmacijos įstatymo projekto Nr. XIII-1939(2) priėmimo.

Užsiregistravo ir balsavo 61 Seimo narys ir 61 Seimo narys balsavo už. Deja, įstatymas nepriimtas. Palauksime, matyt, geresnių laikų, kai salėje bus daugiau Seimo narių.

P. Urbšys – replika po balsavimo.

P. URBŠYS (MSNG). Aš bijau, kad tie geresni laikai tikrai neateis, nes privačių vaistinių stogas Seime tikrai yra tvarus ir tikrai galima pasveikinti privačių vaistininukų partiją su laimėjimu. Bravo! (*Plojimai*)

10.57 val.

Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4501(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, liko atidėtas balsavimas dėl Švietimo įstatymo projekto Nr. XIII-4501(2), darbotvarkės 1-5 klausimas. Prieš tai noriu kreiptis į jus ir atkreipti dėmesį, kad reiktų grįžti prie 2 straipsnio, nes 2 straipsnyje įsigaliojimo data yra nurodyta rugpjūčio 31 diena. Gerbiami kolegos, ar galime, vadovaudamiesi Statuto 261 straipsniu, grįžti prie 2 straipsnio ir kad įstatymas įsigaliotų, kaip buvo anksčiau siūloma, 2021 m. sausio 1 d.? Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl viso Švietimo įstatymo motyvai jau buvo išsakyti. (*Šurmūlys salėje*) Mes buvome jau aptarę visus pasiūlymus, grįžome tik prie 2 straipsnio ir jūs tam pritarėte. Dėl 2 straipsnio, dėl įsigaliojimo datos, nes nelogiška būtų, jeigu Seimas priimtų įstatymą, kurio įsigaliojimo data – rugpjūčio 31 diena. Tai mes jau tą aptarėme ir sutarėme.

Gerbiamieji kolegos, ar galime priimti 2 straipsnį, kad įsigaliojimo data būtų 2021 m. sausio 1 d.? (*Balsai salėje*) Negalima, kolegos reikalauja. Kadangi negalima, tai motyvai dėl 2 straipsnio.

E. Pupinis – motyvai dėl 2 straipsnio. Prašom, Edmundai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų straipsnis straipsniu, manau, kad galima rašyti ten ir 2030 metus. Iš tiesų tas įstatymas nieko nereiškia ir ta data tikrai nieko nereiškia, nes ir šiuo metu buvo galimybė kreiptis į ministerijas, galima buvo apskųsti. Iš tikrųjų šis policinis, populistinis prieš rinkimus veiksmas tik daro mums visiems gėdą ir visi tai supranta.

Šiuo metu siūlyčiau visiems geriau pasiskaityti Valstybės kontrolės išvadas ir pamatysite, kad per šį jūsų valdymo laikotarpį atskirtis pagal rezultatus ne tik nepamažėjo, bet jinau padidėjo. Manau, kad savo veiksmais jūs skatinate tik tokią demagogiją, neleidžiate savivaldybių taryboms priimti sprendimų, kurių ir taip dabar daug nepriimta dėl to, kad rinkimai po rinkimų. Siūlau nepritari tam pasiūlymui ir apskritai visam įstatymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs kalbėjote, kad nepriimtume 2 straipsnio, prieš 2 straipsnį.

Už 2 straipsnio priėmimą ir sutvarkymą taip, kaip reikalauja Statutas, – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Jeigu įstatymas, kuris iš tikrųjų praplečia žmonių galias daryti įtaką būtent tam, kas jiems yra svarbu, turiu omeny švietimo ir ugdymo tinklo optimizavimą ar plėtimą, yra gėda, kas jums tada politikoje yra ne gėda? Man tikrai būtų įdomu išgirsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, mes dabar balsuojame dėl 2 straipsnio priėmimo, kaip ir buvome sutarę pagal 261-ą, kad iš naujo grįžtume prie jo. Įsigaliojimo data būtų 2021 m. sausio 1 d.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 54, prieš – 3, susilaikė 3. 2 straipsnis priimtas.

O dabar dėl viso. Kadangi mes grįžome pagal 261-ą prie 2 straipsnio, vadinasi, motyvus mes turime išgirsti. Dabar motyvai dėl viso įstatymo. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kai Vilniuje vyksta diskusijos dėl švietimo, labai dažnai ekspertai, kurie nelabai turi ką pasakyti, pradeda aiškinti, kad didžiausia Lietuvos švietimo problema yra kaimo mokyklos. Tai yra tikro idėjų skurdo ir tokio nenoro gilintis į tikras problemas požymis. Mes čia, Seime, absoliuti dauguma mūsų yra už bendruomenių, už savivaldos įgalinimą, už didesnius įgaliojimus būtent vietos lygmeniu, už subsidiarumą. Čia nėra žmonių, kurie akylai tiki ministerijų ir Vilniaus valdininkų aiškinimais dėl to, kaip funkcionuoja savivalda. Jūs visi, dauguma jūsų dirbo, susipažino su savivaldos problematika.

Situacijų yra labai įvairių, ir man teko tikrai daug matyti konfliktų dėl kaimo mokyklų uždarymo. Išvada yra tik viena: kiekviena istorija yra... žinote, kiekviena sėkminga mokykla yra panaši į kitą, bet kiekviena maža ir galbūt mažiau pasiturinti mokykla yra savita ir turi savitų problemų. Yra situacijų, kai tikrai uždaryti negalima, kai bendruomenė prieštarauja, tėvų kolektyvas prieštarauja, kai yra galimybė toliau auginti tą potencialą ir išlaikyti esamą sistemą ir tinklą. Yra situacijų, kai savivalda priima gana drąsų sprendimą uždaryti mokyklą. Tiesiog įgalinkime mūsų bendruomenę, įgalinkime mūsų žmones ir leiskime jiems spręsti patiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis – motyvai prieš.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Buvo pasakyta, kad mažins konfliktus, atvirksčiai – didins konfliktus, didins konfliktus ne tik savivaldybėse, bet didins konfliktus ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje. Turbūt problema ne čia – kaimo mokyklos tegul gyvuoja ir 100 metų, tegul gyvuoja. Tik, manyčiau, neturėtų gyvuoti jungtinės klasės ir visi mes tai pripažįstame, kai ne tik pradinėse, bet ir pagrindinėse klasėse sėdi po dvi klases, pradinėse netgi po keturias kai kur. Matome tuos pačius rezultatus, kuriuos parodo Valstybės kontrolė, kai atneša rezultatus, ir pagrindinis jų pasakymas yra tai, kad vis dėlto taip neturėtų būti. Gaila, kad visos tos jungtinės klasės sumažėjo ne dėl ko kito, o tik uždarius mokyklas. Tos reformos nevyksta.

Dar vienas dalykas, ką Kontrolė sako, kad tas finansavimas, kuris buvo numatytas, būtų skiriamas iš savivaldybių, kad gyvuotų tos mažosios mokyklos pagal ministro įsakymą, bet tik trečdalis savivaldybių prisideda prie finansavimo. Ir finansavimo problemos neišspręstos.

Manau, kad esant tokiai situacijai mes pakelti lygio tikrai negalėsime, turbūt mes turėtume akcentuoti kitus dalykus: kad atsirastų daugiau stiprių mokyklų su centrais, kad ten būtų vežami vaikai, kad jie gautų pakankamai gerą išsilavinimą. Ką mes darome šioje situacijoje? Mes paprasčiausiai prieš rinkimus bandome kažką politiškai spręsti, kad neva kažkoks laiškas ministerijai, apskundimas išspręs problemas. Ne – tai tiktai sukiršinimas ir galbūt pliusiuko uždėjimas prieš rinkimus. Šis įstatymas nieko neišsprendė, tik sugaišino visų mūsų laiką. Šių diskusijų, manyčiau, neturėtų būti.

PIRMININKĖ. K. Mažeika – motyvai už. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Prieš tai kalbėjęs kolega... Iš tiesų kažkada griovėme kolūkius, dabar jūs siūlote vėl juos kurti, taip? Dėl vaikų vežimo į miestus turbūt patys ne kartą kritikavote, kad 20 ar 30 kilometrų vežiojami vaikai kenčia, nesusikaupia, turi anksti keltis ir taip toliau. O mokyklų rezultatai parodė, kad rajonuose tikrai mokymosi rezultatai ne ką prastesni, o kartais net ir geresni negu miestų tose didžiosiose mokyklose. Vadinas, reikia orientotis būtent į mokymo kokybę. Tų mokyklų, kurios buvo renovuotos, ir kai kurios tik dėl to, kad dar gyvuoja nepasibaigę penkeri metai Europos Sąjungos lėšų įsisavinimo, ateityje turbūt lemtis visai aiški – galbūt ten kažkas, jūsų manymu, ruošiasi laikyti bulves. Aš manau, kad tos mokyklos bendruomenė turi teisę priimti sprendimą dėl mokyklos, o ne politikai, vienaip ar kitaip sprenddami savo kokius nors ginčus. Iš tiesų leiskime bendruomenei prisiimti atsakomybę ir prisidėti prie sprendimų priėmimo. Todėl raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Prieš rinkimus valdantieji čia pažėrė krūvą propagandinių projektų, kurie iš esmės nieko praktiškai nereiškia. Šį projektą būtų galima priimti, nes jis nieko nekeičia. Ir dabar be šito įrašymo steigėjai – savivaldybės privalo konsultuotis su mokyklų bendruomenėmis, kai kažką reformuoja ar nori uždaryti mokyklas. Tai išplaukia iš bendrųjų Vietos savivaldos įstatymo nuostatų.

Dabar dėl to čia pasiūlyto mechanizmo, kad esant nesutarimui ministerija turi sudaryti komisiją. Ir kas iš to? Sudarys tą komisiją, komisija kažką pasakys. Ar jūs žinote bent vieną atvejį, kad ministerija laikytusi palankesnės pozicijos dėl mažų kaimo mokyklų negu savivalda? Šiandien juk yra problema turbūt ne ta, o kad savivalda kartais net per daug tuo rūpinasi ir neuždaro faktiškai numirusios mokyklos. O jeigu jūs realiai norėjote ką nors padaryti dėl mažų mokyklų išsaugojimo, reikėjo įstatyme konkrečiai surašyti, kada dar tos mokyklos negali būti uždaromos. Pagrindinė mokykla, sakykim, negali būti uždaroma, kai yra tiek mokinių, pradinė – kai tiek ir panašiai. Tai būtų įstatymu įtvirtinta ir tai veiktų. O tokie projektai yra tiktai tuščias oro drebinimas. Tai tik leidžia propagandiškai šnekėti susitikus su rinkėjais, kad neva mes čia saugome mažas mokyklas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Ažuolas – motyvai už.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų stebina tie pasisakymai, kad čia yra tik kaimo mokyklos, o kitų įstaigų nėra. Yra reorganizuojamos net tūkstantinės mokyklos, jungiamos, sujungiamos vien dėl to, kad, pavyzdžiui, direktorius ne iš tos partijos kaip meras. Realybė yra tokia. Gal kam nors atrodo, kad taip nėra. Mes šnekame apie ugdymo rezultatus. Kodėl rajonuose, kur ugdymo rezultatai yra vieni iš geriausių, iš didelių miestų vaikai yra vežami į kaimo mokyklas? Mes šnekame apie jungtines klases. Tai paklauskite tėvų, ar jų vaikams geriau mokytis jungtinėje aštuonių vaikų klasėje, ar geriau 30 vaikų klasėje? Čia yra tokia realybė.

Ar jums pačiam teko mokytis toje jungtinėje klasėje, kad jūs toks geras ekspertas? Nuo to ir pradėkime, kad reikia iš pradžių į viską įsigilinti. Labai gaila, kad statistika, reitingai, Valstybės kontrolė tik mechaniškai vertina švietimą – balų dydį, skaičių, o ne žiūri, ar pagerėjo pasiekimų rezultatai, ar gavo vaikas mokykloje tai, ko reikia. Vaikas turi gauti tai, ko reikia, jis turi progresuoti, eiti pirmyn, bet ne dešimtukai yra pagrindinis rezultatas. Jeigu mums reikia dešimtuko, imkime Vilniaus licėjų, išrūšiuokime vaikus, priimkime tik tuos, kuriuos reikia, o kitus nurašykime į šoną. Kaimo mokyklos to rūšiavimo niekada nedaro ir nedarys. Jos priima visus ir suteikia visiems reikalingas švietimo paslaugas. O bendruomenė turi teisę žinoti, kas yra numatoma ir kas yra lemiamas. Pavyzdys – Panevėžio rajonas. Visos įstaigos pritaria pertvarkoms, nes joms prieš tai buvo išaiškinta, sutvarkyta ir paaiškinta, kaip bus su švietimu. Čia bijoti to, kad bendruomenės turės teisę žinoti, kas vyksta, šiandien yra sušvelnintas tas sprendimas, bus kuriama komisija, nereikia meluoti, kad iki šiandien tos komisijos buvo kuriamos... Iki šiandien komisijos nebuvo galimybės sukurti, užtekdamo iš ministerijos tik vieną raštą atsiųsti, kad vienas žmogus parašydavo pritaria, nepitaria...

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas!

V. AŽUOLAS (LVŽSF). ...o dabar turės galimybę bendruomenės sužinoti.

PIRMININKĖ. J. Sabatauskas. Jo nėra. A. Armonaitė. Prašau, motyvai prieš.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Tai nėra klausimas regioninių prieš miesto mokyklas, tai yra klausimas, ar ministerija ir savivaldybė prisiima atsakomybę už tai, kad Lietuvos moksleiviai gautų geriausią išsilavinimą, kad jie lankytų užpildytas mokyklas, kuriose yra geriausi mokytojai, kuriose yra vaikų draugų, kuriose yra galimybė lankyti būrelį po pamokų. Dabar šitas projektas iš esmės stabdo bet kokį sveiką protą ir valdymą švietimo įstaigų.

Mes turėtume atkreipti dėmesį, jog savivalda, prieš priimdama gana sudėtingus sprendimus (esu buvusi miesto tarybos narė, žinau, kokie tai yra sudėtingi sprendimai), prieš kiekvieną tokį sprendimą konsultuojasi su bendruomene, nes niekas nenori kažkaip priešpriešos savo mieste, savo rajone. Tai yra natūralu. Tačiau Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, ką mes matėme per pastaruosius metus, visą laiką nusiplaudavo rankas ir atsakomybę sakydama – čia tik savivaldybių reikalas. Iš tikrųjų tai netiesa. Vyriausybė tvirtina tinklo taisyklės. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija gali parodyti lyderystę. Čia yra slėpimasis, slėpimasis nuo atsakomybės ir politinės lyderystės vengimas. Valstiečiai, jūs turėsite prisiimti atsakomybę, jeigu priimsite šitą projektą, kad mūsų vaikai negaus geriausio išsilavinimo Lietuvos mokyklose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys – motyvai už.

P. URBŠYS (MSNG). Šis įstatymo projektas įgalina vietos bendruomenės stabdyti politinius buldozerius, kurie būtų nukreipti į mokyklas. Šis įstatymas suteikia galimybę įsiklausyti į žmo-

nes, ir jeigu dėl kokių nors priežasčių savivaldybė nesugeba išaiškinti, kodėl ji tą veiksmą daro, yra galimybė pritraukti ekspertus iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. Ar tai yra blogai, kad vis dėlto būtų suteiktos platesnės galimybės? Jeigu kai kas mano, kad to daryti nereikia ir reikia blokuoti šią įstatymą, tai tada man paaiškinkite, ką reiškia konservatorių šūkis – duok Lietuvai daugiau jėgos, liberalų, kurie teigia – kurti galimybių Lietuvą, kitos liberalų partijos – laisvės norintiems džiaugtis, o socialdemokratų – gerbti, girdėti ir ginti? Ką jūs turite omenyje? Kam duoti jėgos, kam sukurti galimybes, ką jūs ruošiatės gerbti, girdėti ir ginti, jeigu esate pasiruošę blokuoti šią įstatymą, kuris būtent suteikia galimybę žmonėms turėti daugiau jėgų, daugiau galimybių ir suteikia galimybių būti daugiau išgirstiems dėl tų klausimų, kurie jiems rūpi, kurie nulemia jų vaikų ateitį?

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Liesys kalba paskutinis. Motyvai prieš.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nereikia gadinti popieriaus ir tiek laiko dėl šio įstatymo pataisų taisymo vien todėl, kad viskas jau yra aptarta. Savivaldybė yra steigėjas. Jeigu norite viską sutvarkyti, tai atimkite steigėjo statusą ir tada išeis jums... Vadovaus bendruomenės, vadovaus susirinkimai, nereikės ministerijos nuotaikos prašyti... Dabar siūlau nebalsuoti ir negaišti laiko.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame. Švietimo įstatymo 44 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4501(2) priėmimas.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 56, prieš – 1, susilaikė 3. Dėl stenogramos reikalingi skaičiai, būtinai juos paskelbiau. A. Salamakinas – replika po balsavimo.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nežinau, sako, kad prasidėjo pavojinga mėnulio fazė, bet šiandien kažkokios įdomios šnekos. P. Gylis šneka apie socdemų programą, nors lyg ir apie švietimą klausimas. Kitas Seimo narys vėl apie kažką, apie kitų programas. Tam yra rinkimų kampanijos laikas LRT, eikite ten pas R. Miliūtę ir aiškinkitės, kurio programa geresnė. Tai aš norėčiau, kad gal baikime. Aišku, mėnulio fazė veikia, bet ką jau padarysi. Seimas – ne pacientų gydymo vieta, eikite į kitas įstaigas.

PIRMININKĖ. Jūsų replika. P. Gražulis. Replika po balsavimo.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, gerbiamas Algimantai, tikrai, man atrodo, yra mėnulio fazė, nes P. Gylis čia nėra, yra tik P. Urbšys, todėl, man atrodo, veikia ne tik kitus, bet ir jus šita fazė. Aš noriu pasakyti repliką.

Gerbiamieji, kuriame bendruomenės, norime, kad bendruomenės būtų aktyvios, bet joms jokios sprendimo teisės nepaliekame. Buvo labai geras įstatymas – bendruomenė susirinkusi išklausyti argumentus už ir prieš ir priima sprendimą, ar uždaryti mokyklą, ar neuždaryti mokyklos. Tai pagarba bendruomenei, pagarba žmogui. O kas dabar? Kalbame apie regionų plėtrą. Jeigu nebus regionuose, kaimuose mokyklos, bibliotekos, parduotuvės...

PIRMININKĖ. Ačiū.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...kas ten galės gyventi? Gerbiamieji, viena darome, kita kalbame. Labai gaila, kad socialdemokratai, liberalai, konservatoriai visada prieš eilinį žmogų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Šventas vardas Povilo buvo paminėtas. Kalba Povilas, nors pavardė ir kita.

P. URBŠYS (MSNG). Pavardę po to pataisė, būtent Povilas Urbšys.

Iš tikrųjų man irgi įdomu stebėti, kas su mumis darosi šiame Seime. Pasirodo, kuo didesnis kadencijų skaičius, tuo labiau mes galime ir pasikeisti, nes aš matau, kad gerbiamas A. Salamakinas jau yra tikrai kvalifikuotas psichiatras, jau nustatė diagnozę, tai aš po to jo paprašysiu išrašyti receptą.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, baigiame replikuoti, dirbame toliau.

11.17 val.

Darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4925(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4925(2). Svarstymas. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę perskaityti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsva-
stė projektą ir, atsižvelgdamas į Teisės departamento, profsąjungų susivienijimų pastabas, jį pato-
bulino. Tuo labiau atsižvelgė ir į tai, kad Lietuvos Respublikos trišalė taryba pritarė šiam projek-
tui. Patobulinimai yra daugiau techninio pobūdžio. Tiesiog aš nekomentuosiu. Balsavimo rezul-
tatai: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1 komiteto narys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Kaip ir minėjo, pasiūlymų taip
pat nėra. Motyvai po svarstymo. J. Razma – prieš. J. Razmos nėra. Tada V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, iš tiesų Lietuvos Respublikos Konstitucija sako tai, kad
profesinės sąjungos Lietuvoje kuriasi laisvai ir veikia savarankiškai. Šiuo įstatymo projektu siūlo-
ma, aš kitaip negaliu pavadinti, suvalstybinti profesines sąjungas. Mes norėjome įsteigti valstybi-
nes vaistines, gal naktį jų ir reikia, kai miestuose nėra kur nusipirkti vaistų, bet valstybinių profe-
sinių sąjungų dar neturėjome. Na, kažkada turėjome.

Mieli kolegos, aš kviečiu nesikišti į profesinių sąjungų veiklą, nes tai prieštarau ir tarptauti-
nei teisei, ir Konstitucijai. Ne Seimas turi nuspręsti, kokios profesinės sąjungos gali derėtis su val-
džia. Profesinės sąjungos, žmonės gali susiburti ir ateiti derėtis su valdžia. Jeigu mes norime di-
dinti žmonių pajamas, tai pakvieskime visas Lietuvoje veikiančias profesines sąjungas į forumą ir
pasitarkime, kur mes matome jas mūsų DNR planuose.

Dabar, tiek COVID-19 krizės laikotarpiu, tiek artėjant antrai bangai, mes nepadarome ele-
mentarių dalykų, mes nepasikviečiame merų, aš kalbu apie Vyriausybę, apie daugumą, ir nepa-
klausiame, kaip galėtų merai, savivaldybės dalyvauti ekonomikos skatinimo planuose. Mes nepa-
kviečiame profsąjungų ir nepaklausiame, kaip galėtume didinti žmonių pajamas arba mažinti ato-
trūkį tarp žmonių, gaunančių pajamas Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir kituose miestuose.

Kolegos, neimtuokime veiklos ir nevalstybinkime profesinių sąjungų. Tai joms trukdys. Mes
ir taip... Pastaruoju metu gal atsiranda iniciatyvų tarp mokytojų ir gydytojų, bet nevaržykime šių
iniciatyvų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Papirtienė. Prašom, kolege.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš labai trumpai pasisakysiu. Tikrai raginu pala-
kyti šį įstatymo projektą, nes Trišalėje taryboje tam buvo pritarta. Didelė dauguma profesinių są-
jungų jau seniai laukia tokių kriterijų, kurie padėtų derėtis nacionaliniu lygmeniu, ir darbdavių
organizacija stebi šio įstatymo priėmimą, jie taip pat svarsto apie tokius kriterijus savo organiza-
cijoms, taigi linkiu palaikyti, pradėti diskusiją ir eiti į priekį, o ne stabdyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame po svarstymo dėl Darbo kodekso 179 straipsnio pakeiti-
mo įstatymo projekto.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 59, prieš – 1, susilaikė 16. Po svarstymo pritarta.

11.21 val.

**Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių
institucijas įstatymo Nr. X-1262 10, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas
Nr. XIII-4944(2) (svarstymas)**

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos insti-
tucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstaty-
mo projektas Nr. XIII-4944(2). Pirmasis kalba Užsienio reikalų komiteto pirmininkas J. Bernato-
nis. Jūsų buvo pagrindinis komitetas, tad pagrindinio komiteto išvadą norime išgirsti pirmiausia.
Po to ruošiasi Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą perskaityti.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai,
Užsienio reikalų komitetas apsva-
stė ir bendru sutarimu pritarė. Taip pat pritarėme ir papildomo
komiteto siūlymui, todėl siūloma keisti dėl įstatymo įsigaliojimo 1 straipsnio datą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Papildomo komiteto išvadą perskaitys R. Šalaševičiūtė. Socialinių rei-
kalų ir darbo komitetas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė iniciatorių pateik-
tam įstatymo projektui su komiteto pasiūlymu, o komiteto pasiūlymas buvo paankstinti įsigalio-
jimo terminą: vietoj 2021 m. sausio 1 d. – 2020 m. lapkričio 1 d. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Niekas nenori kalbėti, pasiūlymų taip pat nėra gauta. Motyvai. Galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritariame bendru sutarimu.

Gerbiami kolegos, dirbame toliau ar darome pertrauką? Dirbame toliau. Dėkoju už pritariamą dirbti toliau.

11.23 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32¹, 33, 35¹, 53 straipsnių ir devintojo skirsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2834(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – tai yra sujungta nemažai įstatymų projektų ir Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2834(3). Svarstymas. G. Burokienė – Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė. Prašom perskaityti išvadą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Bendru sutarimu mes pritarėme komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2834(3), Vietos savivaldos įstatymą keičiančių įstatymų projektų Nr. XIIIIP-4128, Nr. XIIIIP-4452, Nr. XIIIIP-4159 ir Nr. XIIIIP-4476 prijungimui prie komiteto patobulinto įstatymo projekto, jau minėto Nr. XIIIIP-2834(3), ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. K. Masiulis. Jo nėra. P. Urbšys. Maloniai prašome. Atsisakote. Kaip ir minėjome, pasiūlymų nėra. Motyvai? P. Urbšys nori išsakyti motyvus.

P. URBŠYS (MSNG). Gal ne, nes ponas Edmundas čia lyg...

PIRMININKĖ. K. Masiulio taip pat nėra. Motyvų niekas nenori išsakyti.

Gerbiami kolegos, galime bendru sutarimu pritarti? Pritariame bendru sutarimu po svarstymo. Dėkoju.

11.25 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 24, 31, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4847(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4847(2). (*Balsai salėje*) Nesipiktinkite, kolegos, dirbame. G. Burokienę prašome perskaityti komiteto išvadą. Arba piktinkimės tyliai.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. K. Masiulis, jo nėra salėje. A. Strelčiūnas. Prašom.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš labai trumpai norėčiau pasakyti. Čia įstatymo projektu yra numatomos privalomos seniūnijos. Jeigu dabartiniu metu įstatyme nebūtų numatyta, kad privalomos seniūnijos, tai bet kuri savivaldybė tai galėtų panaikinti. Dabar įstatymu yra numatyta, kad yra privalomos seniūnaitijos, bendruomenės nariai aktyviai dalyvauja toje veikloje, todėl aš siūlyčiau šiam įstatymo projektui pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Pasiūlymai. Pasiūlymų nėra. Motyvai po svarstymo. A. Navickas – motyvai už.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš iš esmės matau, kad K. Masiulio vis tiek nėra, tai tada gal nekalbėsiu. Ai, yra K. Masiulis. Gerai. Tada norėčiau paraginti pritarti šiam įstatymui, nes, mano supratimu, jis vis tiek leidžia išlaikyti savivaldą, o ne vietvaldą. Man atrodo, kad savivalda ir seniūnijos, čia neapibrėžtas galbūt koks nors turinys, vis dėlto yra vienas iš pamatinių laisvos valstybės dalykų. Tikrai siūlyčiau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – motyvai prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, nėra čia seniūnijose jokios savivaldos, gerbiamas kolega. Jeigu jūs paskaitytumėte, kas parašyta įstatyme, tai aiškiai pamatytumėte, kad galimi du tipai ir abu tipai iš tikro yra kaip filialai, atsiprašau, kaip administraciniai savivaldybių filialai. Tai čia vienas dalykas. Be to, savivaldybėse, kurios ir yra gyventojų atstovybės ir savivaldos organai, yra išrinkti asmenys. Kai kurios savivaldybės (Lietuvoje jau peikia savivaldybes) ir priėmė sprendimus

neturėti seniūnijų. Jeigu taip, tai dabar turėtume steigti seniūnijas ten, kur jų nėra, kur žmonių atstovai nutarė, kad jų nereikia. Tokiose mažose savivaldybėse kaip Neringa arba Visaginas, kur iš esmės ir yra seniūnijos dydžio savivaldybės, mes turėsime steigti.

Dar vienas aspektas. Mums sako, kad čia tik priartinama valdžia prie žmonių. Tai ir artinkime tuos dalykus, kurie žmonėms rūpi. Jeigu reikia paslaugų kokių nors, kad jos lengviau būtų prieinamos žmonėms, tai ir darykime, kad tose vietose tos paslaugos žmonėms ir būtų suteikiamos, kada reikia, tam tikru metu, periodiškai ir panašiai. Yra sprendimo būdų, gali būti padaromi tokie sprendimai visai nesteigiant jokių seniūnijų. Čia yra lėšų švaistymas, labai menkų lėšų. Savivaldybės ir taip turi labai menkas lėšas, savarankiškai tų lėšų turi tik apie 5 %, visa kita yra valstybės paskirstomos lėšos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl darbotvarkės 1-9 klausimo, dėl Vietos savivaldos įstatymo po svarstymo.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 52, prieš – 1, susilaikė 13. Po svarstymo pritarta.

11.30 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4065(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Viešojo administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4065(2). Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją V. Bukauską perskaityti komiteto išvadą. Ruošiasi R. Miliūtė – Ekonomikos komiteto išvadą.

V. BUKAUSKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvarstė minėtą teisės aktą ir priėmė sprendimą pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją R. Miliūtę. Ruošiasi Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė perskaityti komiteto išvadą.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė minėtą įstatymo projektą ir bendru sutarimu priėmė tokį sprendimą: pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui tobulinti jį pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pasiūlymus, kuriems pritarė komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, įvertinęs ir faktiškai pritaręs visoms Teisės departamento pastaboms, pritarė tam, kad būtų siūloma pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastabas. Bendru sutarimu (11 balsų) už.

PIRMININKAS. Kviečiu V. Bukauską į tribūną. Valentinai Bukauskai! Svarstysime pataisas. Pirmoji pataisa – Seimo narės G. Burokienės. Prašau pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju už suteiktą žodį. Tai yra labai paprasta pataisa pakeisti pavadinimą ir išbraukti kai kuriuos straipsnius, kadangi penki įstatymų projektai yra sujungiami į vieną.

PIRMININKAS. Komitetas?

V. BUKAUSKAS (MSNG). Pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Pritarė iš dalies. Ir jūs sutinkate su tokiu pritarimu?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Ir J. Narkevičius. Nematau. Pritaria taip pat?

V. BUKAUSKAS (MSNG). Taip.

PIRMININKAS. Jūs taip pat pritariate tam komiteto pritarimui iš dalies jūsų pataisai? Pritariate.

Vis tiek prašysiu jus, Jaroslavai Narkevičiaus, pristatyti. Seimo nario pataisa dėl 2 straipsnio. Komitetas nepritarė.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Mes ten sureguliuojame tą klausimą, sujungėme mūsų pastabas į vieną kartu su Seimo narių pasiūlymais. Taigi tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs nereikalaujate balsuoti? Gerai. Ir į visus kitus pasiūlymus yra atsižvelgta. Ačiū.

Dėl viso. Dėl motyvų dėl viso Seimo nariai neužsirašė.

Gerbiami kolegos, taip darniai galime pritarti po svarstymo šiam projektui bendru sutarimu? Pritariame. Dėkoju.

11.35 val.

Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4932(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Valstybės apdovanojimų įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4932(2) svarstymas. Švietimo ir mokslo komiteto išvadą kviečiu paskelbti Joną Jonaitį, atsiprašau, Liudą Jonaitį.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, dėl Valstybės apdovanojimų įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto komitetas bendru sutarimu pritarė sprendimui iš esmės pritarti Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir teikti jį Seimui svarstyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. J. Varkalys paskelbs Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaistė Valstybės apdovanojimų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4932 ir nutarė pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų Seimo nariai po svarstymo neužsirašė. Kolegos, siūlau pritarti ir pritariame bendru sutarimu po svarstymo šiam projektui. Ačiū, pritarta.

11.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. vasario 11 d. nutarimo Nr. VIII-1070 „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIIIIP-5123(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. vasario 11 d. nutarimo „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIIIIP-5123(2) svarstymas. Kultūros komiteto išvadą paskelbs S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū Pirmininkui. Gerbiami Seimo nariai, komiteto posėdis vyko rugsėjo 23 dieną. Projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Kviečiu diskutuoti Seimo narį P. Urbšį. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, ar jūs galite įvardyti nors vieną reikšmingą mūsų istorinei atminčiai įamžinti darbą, kurį atliko R. Šimašiaus vadovaujama savivaldybė? Aš tokio neprisimenu. Jo atsainų požiūrį į valstybės atminimą charakterizuoja ne tik darymasis Lukiškių aikštėje, bet ir tai, kas padaryta mums po nosimi, prie pat Seimo.

Mes jau apsvaistome su tuo nevalyvumu ir mes laikome, kad tai yra norma. Aš kalbu apie tuos informacinius skydus, kurie neva simbolizuoja mūsų garsią valstybės praeitį, kuriais yra uždengtas neveikiantis fontanas. Ar mums ne gėda, į ką jis pavirto? Žmogus turi prieiti prie tų informacinių skydų, skaityti, kokia valstybė kokiais metais kaip atrodė, prieiti prie tų išblukusių blynų ir žiūrėti į mūsų valstybės kontūrus! Ir viskas gerai.

Gerai, kai mes tikrai vieni tai matome, bet atvažiuoja iš visos Lietuvos vaikai, kuriuos mes auklėjame, norime, kad jie mylėtų Lietuvos valstybę, užsieniečiai. Parodykite man nors vieną valstybę, kur taip tyčiojasi iš savęs pačių! Vadinasi, čia yra norma, čia yra laisvė, kuria turime džiaugtis visi.

Iš tikrųjų ši pataisa, kuri yra daroma, yra susijusi su tuo, kad neleistume R. Šimašiui ir jo gerbėjams vilkinti priimtą įstatymą dėl valstybės reprezentacinės aikštės išsaugojimo, dėl Vyčio, kaip simbolio, kaip pagrindinio memorialinio akcento, šioje vietoje pastatymo.

Visi suvokiame tai, kad dabar iki rinkimų tikrai Vilniaus savivaldybė vilkins susitarimus, vilkins įstatymų vykdymą. Ji lauks kitų rinkimų rezultatų ir būtent ji padarys viską, kad vėl sugrąžintų atgal, kad būtų pilamas pliažas, kad vėl šioje aikštėje niekada neatsirastų mūsų garbės simbolis Vytis. Ir mes visi tą dalyką žinome, tik man keista tai, kad tie, kurie balsavo už Vytį, dabar kalba apie savivaldos savarankiškumą, apie tai, kad vis dėlto Seimas negali uzurpuoti savivaldos galių.

Bet tada aš nesuprantu, kodėl buvo balsuota už Vytį, nes pagal teisinę situaciją šita aikštė priklauso savivaldai. Gal tada reikėjo leisti ir toliau R. Šimašiui iš tos aikštės daryti tai, ką jis mano esant reikalinga, tai, kas susiję su jo matymu, su jo ribotumu, kas nieko bendro neturi su mūsų reprezentavimu, mūsų valstybės reprezentavimu.

Jeigu mes tą savo veidmainiškumą laikome politiniu įžvalgumu, tada nesistebėkime tuo, kad mes jau tiek metų tikrai nesugebame pagerbti save aukojusių už Lietuvos laisvę. Aš taip suprantu, kad iš principo Vytis yra vertybinis testas mums visiems. Mes galime apsimentinti bet kuo, dangstyti bet kokiais gražiais žodžiais, bet jis tikrai mus apnuogina ir parodo, kas yra kas šiame Seime, kas iš tikrųjų yra svarbiausia.

PIRMININKAS. Diskutuoti kviečiu Seimo narį R. Žemaitaitį. Nėra salėje. Į tribūną kviečiu Seimo narį A. Anušauską. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nemoralizuosiu, matau, čia jau yra moralizuojantis, pamoralizavo visus – balsavusius ir už Vytį, ir prieš Vytį. Iš tikrųjų Lukiškių aikštė nėra vienintelė vieta, kurioje stovi arba turėtų stovėti Laisvės paminklas. Tų aikščių yra daugiau. Esmė yra visai kiti dalykai. Laisvės kovų paminklas jau senokai turėjo stovėti. Tačiau viskas buvo suvelta visokiais biurokratiniais dalykais. Ir dabar šiame įstatyme prie tų biurokratinių dalykų pridedamas dar vienas. Aikštės perėmimas, neskiriant jos tvarkymui jokių pinigų, net nenumatant, įrašant į įstatymo aiškinamąjį raštą, kad jam vykdyti nereikės jokių lėšų. Kiekvienas normaliai galvojantis žmogus supranta, kad aikštei miesto centre tvarkyti reikės pinigų, reikės nemažų pinigų. Jie turi būti iš kažkur paimti.

Kai mes per pastaruosius kelerius metus skyrėme šiek tiek didesnę finansavimą Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, jo darbuotojams, tikėdamiesi, kad bent kažkiek padėsime tiems žmonėms, kurie atlieka tiriamąjį darbą, nes tokia pagrindinė centro funkcija, dabar gi, nenumatant jokių lėšų, bet įrašius į įstatymą šią funkciją, pinigai vėl bus iš jų pavogti. Aš manyčiau, kad nereikia čia mūsų moralizuoti. Reikia nemeluoti. Jeigu toks šio įstatymo pataisymas eina su melo žyme, aš manau, tai reikia aiškiai pasakyti.

Prieš ketvirtį amžiaus šalia Krašto apsaugos ministerijos atsirado paminklas partizanų generolui J. Žemaičiui-Vytautui. Ar buvo kilusi sklypo problema? Ne. Buvo sutarta. Susitarimai visada įmanomi. Gal jie nėra paprasti, bet jie yra įmanomi. Vyriausybė ir dabar galėjo daug ką padaryti, kad tas paminklas laisvės kovoms mūsų aikštėje atsirastų, tačiau, kiek suprantu, ministrai nesugebėjo surasti sutarimo. Aš nenorėčiau kaip nors išskirti Vilniaus savivaldybės šiuo atveju, nes iš jos pusės irgi galėjo būti daugiau to noro susitarti.

Kita vertus, priminsiu, kad prieš penkias dienas, kai mes svarstėme šio įstatymo pateikimą, aš pakviečiau, beje, kolegas apsilankyti Tuskulėnuose ir pasižiūrėti, kuo jie skiriasi nuo Lukiškių aikštės. Turiu pasakyti ką tik pamoralizavusiam kolegai, ten taip pat, matyt, jūsų nebuvo, siūlau vertinti žmones pagal darbus, o ne pagal žodžius. Aš manau, kad Lukiškių aikštė nusipelnė dėmesio, tačiau ne biurokratinio. Lietuvos laisvės kovoms pastatyti paminklą ten reikia. Tam reikia politinės valios ir nieko daugiau. Dabar gi šis tuščias politikavimas tik supriešina visuomenę dar labiau. Aš siūlau atsakingai žiūrėti į savo žodžius, ir jeigu nenumatomi pinigai, tokie įstatymų projektai neturi būti priimami.

PIRMININKAS. Kviečiu Seimo narį R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Turbūt visi žinome, kad kiekvienais metais, ypač praėjusiam šimtmečiui, Lukiškių aikštė visada susilaukdavo tam tikrų ginčų tarp

bendruomenių tiek tarybinės santvarkos, tiek mūsų dabartiniais laikais. Ir vis neprieinama prie tam tikro konsensuso susitarti, kokią funkciją turi atlikti Lukiškių aikštė.

Dabar, aišku, Lukiškių aikštė tapo rinkimų tašku, susijusi su viena politine partija, kuri valdo Vilnių, ir gaila, kad naudojama tokia kaina. Žodis „laisvė“ kiekvienam lietuviui yra kaip Biblija, ko gero, ir mums reikia jau išsigryninti ir išsiaiškinti, sudėti taškus, ko mes siekiame iš tos aikštės ir kokia turi būti jos vizija. Turbūt pamenate, kai buvo skelbiamas konkursas dėl paties Vyčio, ir ten, pasirodo, vyko nesklandumai. Asmeniškai man simpatijas teikė skulptoriaus S. Žirgulio Vytis, kuris bėga *greityje*. Jis atitiko ir praeitį, ir dabartį. Bet konkursantai susiginčijo, taip konkursas ir baigėsi iki kito konkurso. Aš manau, kad apskritai Lukiškių aikštė turėtų būti Kultūros ir paveldo departamento funkcija, bet jau mes nusprendėme, kam atitenka, tai ir nesiblaškysime.

Dabar dėl pinigų, ką kalbėjo ponas A. Anušauskas, kad reikia numatyti pinigų tam dalykui. Aš noriu pasakyti, kad tie pinigai yra ir dabar, juos atlieka Vilniaus savivaldybė... Jų papildomai nereikės naudoti. Todėl prašyčiau neklaidinti visuomenės ir Seimo narių. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, čia požiūrio klausimas. Jau 30 metų nepriklausoma valstybė, bet niekaip nesugebama pastatyti sostinėje paminklo visiems žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Taip, jeigu savivaldybės valdančiojoje daugumoje liberalai kartu su konservatoriais būtų kitokių pozicijų, gerbtų tuos, kurie žuvo, kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, manau, paminklas seniai būtų. Bet jie sugebėjo pastatyti ten smėlio dėžę, kad galėtų turkštis toje dėžėje, na, kaip sako, žmonės, kaip čia pasakyti, neturintys vertybių. Ten, kur pralietas kraujas žmonių, kurie kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, jie sudarė sąlygas patyčioms. Na, kad okupantas ten Lenino paminklą pastatė, kad išniekintų kovotojus dėl nepriklausomybės, tai suprantama – taip okupantas elgėsi su mūsų valstybe, bet kad mes šitaip elgiamės, tai ko mes verti. Ar mes verti nepriklausomos Lietuvos, jeigu negerbiame tų, kurie žuvo už ją ir todėl šiandien mes turime šitą valstybę?

Gėda prieš visą pasaulį, prieš Lietuvos žmones. Ir nereikėtų nei šitų nutarimų, nei įstatymo pataisų, nei aikštės statuso nereikėtų keisti, jeigu tie liberalai, kurie yra valdžioje su konservatoriais, bent kiek gerbtų tuos, kurie žuvo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, būtų gerai, kad mes vieni kitus geriau suprastume. Maždaug prieš dešimtmetį būtent aš, o ne kas nors kitas, ne ponas P. Urbšys, iškėliau idėją, kad man labai nepatinka, kas yra Lukiškių aikštėje, ir reikia, kad ten atsirastų Vyčio skulptūra. Būtent aš, Povilai Urbšy, iškėliau šitą idėją. Ją pasigavo daug kas ir tuo labai džiaugiuosi. Labai džiaugiuosi, kad šitą idėją pasigavo, labai išgyvenu dėl to, kad savivaldybė jos nepasigavo.

Procesas labai ilgai *vazojosi*, tačiau sutikite, kai Gedimino kalnas buvo priskirtas valdyti muziejui, jis pradėjo slinkti ir griūti. Ne muziejai turi valdyti Gedimino kalno griuvimą, negriuvimą – muziejai valdo fondus. Ne muziejai turi statyti paminklus. Tą turi daryti savivaldybė ir mes turėtume ieškoti susitarimo su savivaldybe, atrasti būdų ir panašiai. Labai blogai, kad Vyriausybėje nėra žmonių, kurie sugebėtų susėsti prie vieno stalo su sostinės vadovais ir atrasti sprendimą, kuris būtų priimtinas vilniečiams.

Aš esu už tai, kad ten būtų Vytis, bet ne tokiais sprendimais jis ten atsiras. Puikiai žinote, kad čia ne kas nors kitas vyksta – tik reklaminė akcija. Povilai, jūs ką – dalyvaujate valstiečių reklaminėje akcijoje? Nebus čia jokios Vyčio skulptūros po tokių sprendimų, muziejus nepastatys jos, jis nepajėgus, tam nėra skirta net pinigų. Neteisingai R. Šarknickas sako, kad čia savivaldybė statys. Jeigu muziejui bus pavesta, tai muziejui turi būti pinigai skiriami. Negali muziejus...

PIRMININKAS. Laikas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...paimti iš savivaldybės pinigus.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsiskyrė, kolegos. Balsuojame po svarstymo dėl Seimo nutarimo „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų“ pripažinimo netekusiu galios.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 50, prieš – 1, susilaikė 5 Seimo nariai. Po svarstymo projektui Nr. XIII P-5123 pritarta.

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Vienintelis laisvės kovų ekspertas Seime, pasirodo, veda savo juodąją buhalteriją ir fiksuoja, kurie Seimo nariai dalyvavo vienuose renginiuose, kurie – kituose, ir iš to nusprendžia apie jų lojalumą valstybei. Kai dabar aš girdžiu iš konservatorių, kad jie būtent buvo iniciatoriai Vyčio, būtent jie kviečia dėl susitarimo, aš noriu paklausti: gerbiamieji, kur jūs buvote 30 metų? Tikrai beveik pusę to laikotarpio jūs buvote valdžioje. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, ne pusę, bet koks ket... (*Balsai salėje*) Keleriais metais mažiau negu pusę. O kas dabar Vilniaus savivaldybėje sudaro koaliciją su R. Šimašiumi? Irgi ne konservatoriai? Vėl meluojate?

Jeigu jūs kalbate apie susitarimą, tai pradėkite nuo savęs. Bet akivaizdu, kad to susitarimo tie, kurie priešinosi Vyčiui, nenori. Jūs savotiškai bendrininkaujate būdami koalicijoje Vilniaus savivaldybėje. Jūs dabar bandote kalbėti apie pinigus, atseit norima perduoti muziejui, bet pinigų neskiriama. Be abejo, tai gali būti problema, bet šiandien didesnė dalis Lukiškių aikštei sutvarkyti skiriama ne iš savivaldybės biudžeto, o iš valstybės biudžeto.

O jeigu mes kalbame apie Gedimino kalną, jeigu jis būtų savivaldybės žinioje, R. Šimašiaus žinioje, jis būtų seniai nugriuvęs. Taigi jūs akivaizdžiai matote jo (nerandu kultūringo žodžio) tą apsileidimą, kuris demonstruojamas mums prie Seimo, niekinant mūsų valstybės istoriją, ir jums tai yra gerai. Tada jūs neapsimetinėkite, kad jūs esate tie, kurie iš tikrųjų nori, kad ten atsirastų Vytis. Tiesiog nusiimkite savo veidmainių kaukes.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal diskusiją pratęsimė priėmimo stadijoje.

A. Anušauskas – replika po balsavimo.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad moralizavimo monopolis jau perėjo į kitas rankas, tai tikrai nemoralizuosiu. Tik noriu pasakyti tiems žmonėms, kuriems rūpi, kad neskyrus pinigų Genocido ir rezistencijos tyrimo centrui šiai aikštei tvarkyti, taip, jis gali gauti sąskaitas už jos tvarkymą, iš ko apmokės? Sakote, mažytė problema. Žmonėms reikia mokėti atlyginimus kiekvieną mėnesį. Tai nėra mažytė problema. Tada nukreipkite ir savo rūpinimąsi centro specialistais, darbuotojais, kitų funkcijų vykdymu. Tyrimams taip pat reikalingi pinigai. Tai nėra mažytė problema. Kiekvienas įstatymo priėmimas turi būti, jeigu jis primeta funkciją, turi būti pagrįstas lėšomis, pagrįstas resursais. Apie tai ir kalbėkime, o jūs kalbate apie paminklą Vyčiui. Tai tada skirkite pinigų. Jūs irgi esate valdančiojoje koalicijoje, nesvarbu, kurioje vietoje jūs sėdite.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Ponai konservatoriai, prisimenu, kai valdančiosios daugumos premjeras buvo A. Kubilius, aš pasiūliau įstatymo projektą, kad būtų skiriamas finansavimas Lukiškių aikštei sutvarkyti. Deja, jūs pasijuokėte iš manęs. Net nesvarstėte to klausimo, atmetėte. Svarstėte, bet atmetėte. Jums tikrai nerūpėjo paminklas, kaip dabar jūsų padaliniui Vilniuje. Ar nors kartą konservatoriai kritikavo R. Šimašių už šitokį jo sprendimą? Jūs toliau dirbate su juo ranka rankon ir pritariate visiems jo veiksams – tyčiojimuisi iš Lietuvos kankinių, kurie žuvo už nepriklausomybę.

Aš manau – kokia čia problema? Dabar bus pateiktas biudžetas. Visi draugiškai sutarkime, kad mes siūlome šiame biudžete numatyti pinigų Lukiškių aikštei sutvarkyti. Visai. Ne tik paminklui pastatyti. Man atrodo, mes vienbalsiai visi pritarisime. Kokia čia problema? Problema ta, kad jau 30 metų mes nesugebame pagerbti tų, kurie žuvo už Lietuvos laisvę, nepriklausomybę, o galutiniu variantu po 30 metų išniekinome visus tuos kovotojus už mūsų nepriklausomybę. Prisiimkite atsakomybę su Vilniaus konservatoriais ir jūs, ponai konservatoriai, arba bent čia už juos atsiprašykite, už savo konservatorius Vilniuje, iš šitos Seimo tribūnos.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos ir visi, kurie stebite šį farsą ir šią tragikomediją, turėtumėte atkreipti dėmesį, kad tie žmonės, kurie čia dabar taip aistringai, nors ir pasikeitę kaukes, bet savo sąmonės nepakeitę, aiškina ir moralizuoja, bent sugebėtų perskaityti, apie kokį įstatymą arba apie kokį teisės aktą mes kalbame. Čia yra absoliučiai techninis sprendimas – panaikinti jau *de facto* nebegaliojantį nutarimą. Ponai Seimo nariai, ar jūs suvokiate, kur jūs dirbate, ką jūs kalbate ir už ką jūs balsuojate? Paskaitykite to nutarimo projektą. Jeigu jūs suprasite ir

atsiprašysite bent savęs, tai bus gerai, bet šiaip jau iš tikrųjų tai yra farsas, kurio tikrai Seimas nėra vertas.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš kolegoms, kurie čia taip karštai bando savintis šitą idėją, noriu priminti, kad jeigu mes ir toliau svaidysimės vieni į kitus pirštais rodydami, kurie anie blogi, o aš, matai, pats geriausias, tai nieko ten niekados ir nebus. O šiaip progresas yra, gerbiamieji. Ta aikštė buvo visiškai apleista, dabar jina tikrai aptvarkyta yra. Ten stovi stiebas, ant jo plevėsuoja vėliava su Vyčiu, mūsų valstybės istoriniu herbu. Aš matau tam tikrą progresą. Tikrai net ir tokiai pažangai reikėjo daug pastangų. Jūs ten labai daug prisidėjote? Darykite žingsnius, o ne pirštais badykite į kitus, kurie ką nors padaro. Povilai, ką tu ten esi nuveikęs?

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ir aš myliu Vytį ir diskusijas nutraukiu. (*Balsai salėje*)

12.02 val.

Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4923(2) (svarstymas)

Muitinės įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4923(2). Pranešėjas – V. Rinkevičius, Biudžeto ir finansų komitetas. Išvada po svarstymo.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė projektą ir pritarė jam bendru sutarimu. Buvo gauta Teisės departamento pastaba dėl įsigaliojimo datos (siūloma nuo lapkričio 1 dienos), jai komitetas pritarė. Taip pat siūlo papildyti projektą nuostata dėl reikalavimų pretendentui ir siūlo tokią galutinę redakciją: „Muitinės departamentui vadovauja Muitinės departamento generalinis direktorius, kuris skiriamas ir atleidžiamas Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto nustatyta tvarka. Į Muitinės departamento direktoriaus pareigas skiriamas asmuo turi turėti ne mažesnę negu trejų metų darbo patirtį einant vadovaujamas pareigas valstybės tarnyboje arba vidaus tarnybos sistemoje.“

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti kviečiu Seimo narį E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, nežinau, ar visi prisimenate ir ar visi suprantate, kodėl atsirado šitas įstatymo projektas? Prieš dvejus metus liepos pabaigoje tuometinis Muitinės departamento direktorius išdrįso pasakyti, kad nešvarios rusiškos salietros ir kitų trąšų importuotojai į Lietuvą turi mokėti maito mokesčius ir maito mokesčio vertė 8 mln. eurų. Graži pozicija, kurios laukė daug žmonių Lietuvoje, kaip bus įvertinti E. Jakilaičio iškelti klausimai Agrokoncerno faktiniam vadovui R. Karbauskiui. Niekas nedavė tų atsakymų ir pagaliau Muitinės departamento direktorius prabilo. Paradoksas – kitą dieną tas pat Muitinės departamento direktorius paprašė savo noru būti atleistas iš Muitinės departamento generalinio direktoriaus pareigų ir sutiko būti paskirtas patarėju kažkuriame padalinyje Muitinės departamente. Turbūt jis ten ir toliau tebedirba. Taigi daugiau kaip dvejus metus Muitinės departamentas neturi generalinio direktoriaus. Reikalavimas susimokėti 8 mln. pakibęs ore. Šių metų vasarą ministras V. Šapoka, kuriam pagal dabar kol kas galiojantį įstatymą yra prievolė skirti departamento generalinį direktorių, per Lietuvos televiziją pareiškė štai ką: niekas nenori eiti į šitas pareigas – maži atlyginimai, be to, reikia atlikti fizinio pasirengimo testus, norint tapti muitinės generaliniu direktoriumi, todėl mes nerandame generalinio direktoriaus. Gražu, Muitinės departamentas be vadovo – dveji metai.

Ministras V. Šapoka (arba Vyriausybė plačiaja prasme), užuot ėmęsis peržiūrėti atlyginimų, paskatų sistemą, kad pritrauktų žmonių, arba panaikinęs tuos reikalavimus dėl fizinio pasirengimo patikrinimo testų, finansų ministras pasako: mes pakeisime Muitinės departamento generalinio direktoriaus skyrimo pagrindą. Ir štai atsiranda įstatymo projektas, kaip siūloma surasti Muitinės departamento generalinį direktorių. Esmė šito projekto, kuris šiandien svarstomas, yra tokia: Vidaus tarnybos statuto nustatyta tvarka yra paskiriamas, užtenka trejų metų darbo, einant vadovaujamas pareigas valstybės tarnyboje arba vidaus tarnybos sistemoje.

Gerbiamieji, be jokio konkurso, jeigu priimame šitą įstatymą, prieš rinkimus, o greičiausiai tarp pirmojo ir antrojo rinkimų turo, Muitinės departamentas turės šitos valdžios paskirtą naująjį generalinį direktorių. Aš klaisiu: ar dėl kažkieno interesų, smulkiaburžuazinių, stambiaburžuazinių, bet kuriuo atveju savanaudiškų oligarchinių interesų, mes pasirengę balsuoti už tokį projek-

ta, kuriuo keičiamas įstatymas, siekiant pastatyti ne konkurso būdu, bet pastatyti (vartoju šitą ne labai norminį žodį) sau palankų muitinės generalinį direktorių ateinantiems ketveriems metams.

Aš balsuosiu kategoriškai prieš. Raginu visus, suprantančius, kad oligarchai negali išgalėti įstatymų leidyboje, kategoriškai pasisakyti prieš šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Motyvai. Motyvai prieš – E. Gentvilas. V. Bakas – motyvai prieš.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tiesų šiuo įstatymu toliau tęsiamas Lietuvos teisėsaugos įstaigų politizavimas, kitaip tariant, galutinai atsisakoma konkurso, kaip ir kitose vidaus reikalų įstaigose, ir nuo šiol teisėsaugos įstaigų vadovai, tarp jų ir muitinės įstaigos vadovai, bus skiriami protekcijos tvarka. Kitaip tariant, mes užkertame kelią pasikviesti dalyvauti atrankose gambiausius mūsų žmones, gambiausius mūsų šalies žmones. Tai priklausys nuo lojalumo ne valstybei, bet nuo šiol tai priklausys nuo lojalumo partijos lyderiui arba daugumos ministrui ar kitam vadovaujančiam asmeniui.

Aš manau, mes ne tuo keliu einame. Daug žmonių išvažiuoja iš Lietuvos vien dėl to, kad neturi politinių stogų, bet turi galvas, turi žinių, bet jie nerado darbo vien dėl to, kad *de facto* vyko protekcionizmas. Dabar jis įteisintas, siūlomas įteisinti įstatymu. Mano siūlymas vis dėlto sudaryti sąlygas, kad Lietuvoje į aukščiausias pareigybes, vykdomosios valdžios įstaigų pareigybes, būtų skiriami žmonės atrankos būdu, kad mes sudarytume sąlygas mūsų gambiausiems žmonėms laimėti konkursus ir vadovauti teisėsaugos institucijoms. Todėl aš taip pat balsuosiu ir kviečiu balsuoti prieš šią protekcionizmą įteisinančią pataisą.

PIRMININKAS. Motyvai už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Šiek tiek stebina tos tikimybių teorijos ir kiti išvedžiojimai, kas būtų, jeigu būtų arba nebūtų. Gaila, kad kolegos nežino, kad daugelis įstaigų vadovų vidaus tarnyboje yra skiriami būtent tokia tvarka, kuri ir dabar yra siūloma, – tai policijos vadas, Apsaugos departamento, kitų departamentų vadovai. Dabar jau yra taip skiriama. Buvo ministerijų atstovai, viską ir pasakė: tai suvienodiname tvarką, kaip dabar yra skiriami kiti pagal Vidaus tarnybos statutą. Vienintelis muitinės vadovas yra likęs atskirai vien dėl to, kad jis prie Finansų ministerijos buvo priskirtas.

Dabar ta tvarka bus tokia pat kaip visų tarnybos atstovų ir vadovų. Kuo ji yra bloga? Jeigu mes kvestionuojame šito vadovo skyrimo tvarką, kad dabar bus netinkama, tai tada visų kitų vadovų tvarką irgi reikia kvestionuoti ir keisti, jeigu jau mes matome šešėlius ir tokias baimes. Taip, jis bus sulygintas su vidaus tarnybos skyrimo tvarka.

Žinoma, galima laukti, galima nieko nedaryti, galima laukti, dar kelerius metus be vadovo būti, tik turbūt buvimas be vadovo yra dar blogiau negu laukimas ir delsimas. Bus tik suvienodinta tvarka taip, kaip yra skiriami kiti. Nematau čia didelių baimių, dėl ko turėtume nedaryti. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Balsuojame po svarstymo dėl Muitinės įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 39, prieš – 12, susilaikė 10 Seimo narių. Po svarstymo projektui pritarta. Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Čia dėl protokolo, dėl balsavimo. Mano balsas yra prieš, bet kai išgirdau gerbiamojo Seimo nario V. Ažuolo kalbėjimą, kad yra skiriami visos institucijos vadovai, aš drįčiau suabejoti. Faktas, kad tiek ilgai neatsiranda muitinės vadovas, rodo, kad tie pareigūnai, kurie dirbo šioje sistemoje, kažkodėl nenori dalyvauti tose atrankose ir užimti šį labai svarbų postą. Labai rimtas signalas, kad tie, kurie tikrai išmano šį darbą, supranta, kad nebus reikalingi kaip specialistai ar dorai atliekantys savo pareigas, nes bus skiriamas tik tam tikras pastumdėlis.

Todėl kadencijos pabaigoje inicijuojami tokie įstatymų projektai, vėl prisidengiant tarsi skraiste, kad čia – kaip ir visur, tikrai neprideda pasitikėjimo tokiomis iniciatyvomis. Juo labiau jeigu prieš tai jūs balsavote už Vytį, kad jis atsirasitų reprezentacinėje valstybės aikštėje, vis dėlto turite prisiminti, kad Vytis nėra vien tik paminklinis reliktas, tai yra mūsų dorovės reliktas ir įpareigojimas mums visiems. Todėl būkite nuoširdūs iki galo.

PIRMININKAS. B. Matelis – replika po balsavimo.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū. Mielieji, žiūrėkite, jei iš tiesų trukdo naują vadovą paskirti tai, kad reikia fizinio pasirengimo testo, yra paprasta – nereikia jokio įstatymo keisti arba vien tiktai

peržiūrėti, kad nereikėtų to fizinio rengimo, ir viskas būtų išspręsta. Todėl aš į tą įstatymo projektą žiūriu kaip į bendrą tendenciją.

Žiūrėkime, kadencijos pradžioje buvo bandymų perimti nacionalinį transliuotoją. Vėliau atsirado bandymų kištis į Konstitucinio Teismo darbą, vėl nepatenkinti kai kurie Generalinės prokuratūros vadovu, kuris imasi tyrimų, kurie neįtinka valdantiesiems. Žiūrėkime į tą visą grandinę – tai yra bandymas užvaldyti ir kaip nors perimti iniciatyvą iš įvairių institucijų, taip pat ir nacionalinio transliuotojo, ir kitų. Mielieji, pakeiskime tą tvarką, kad nereikėtų tų atsispaudimų daryti vadovui, ir problemos nebeliks.

PIRMININKAS. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Negaliu nereaguoti į tokį melą, kalbamą šaltu veidu. Aš manau, turėtų šitam ponui galbūt... pasidomėti rimtesnės institucijos. Bet noriu pasakyti, kad Muitinės departamento konkursas buvo paskelbtas praėjusiais metais. Dalyvavo trys kandidatai. Vienas iš tų kandidatų buvo laimėjęs atranką Europos Komisijoje, buvo paskirtas aukščiausiu pareigūnu Ukrainoje teisėsaugos klausimais. Žmogus ir fiziškai pajėgus, ir turi didžiulę patirtį. Jūs čia šnekate, kad nėra žmonių. Buvo trys kandidatai su didžiausia patirtimi. Šis įstatymas atsirado tik tam, kad būtų sužlugdytas šis konkursas. Jis buvo nutrauktas.

Iš esmės tai yra itin nešvarus įstatymas, gerbiamas kolega valstieti, kurį stumiate jūs tam, kad tiesiog politizuotumėte teisėsaugos institucijas.

12.15 val.

Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 5, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 36, 39¹ straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5130(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-14 klausimas – Branduolinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5130. Svarstymas. Kviečiu Seimo narį V. Poderį Ekonomikos komiteto išvadą paskelbti.

V. PODERYS (MSNG). Pirmininke, mieli kolegos, Ekonomikos komiteto sprendimas yra pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5130(2) ir komiteto išvadoms bendru sutarimu. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Galime pritari bendru sutarimu po svarstymo? Pritariame.

12.16 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3536(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3536. Svarstymas. Pranešėjas – Kaimo reikalų komiteto pirmininkas A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kolegos, Kaimo reikalų komitetas rugsėjo 23 dieną svarstė du Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo projektus, juos sujungė ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3536(3) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Dėl motyvų taip pat neužsirašė. Galime pritari... (*Balsai salėje*) Balsuojame. Balsuojame po svarstymo dėl projekto Nr. XIIIIP-3536.

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 56, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Po svarstymo projektui pritarė.

12.17 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 569 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4438 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 569 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4438. Pateikimas. Pranešėjas – Seimo narys D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu įstatymo pataisą, susijusią su greičio matavimo prietaisais, dabar dar visuomenėje geriau žinomu kaip trikojis. Išties greičio mėgėjai, greičio pažeidėjai tebelieka ir išlieka opi problema Lietuvoje. Tiek Lietuvos policija nuolat informuoja visuomenę, kad būtent dėl greičio įvyksta daugiausia sunkių nelaimių, tai yra kai žūsta žmonės arba sunkiai sužeidžiami. Tam policija jau pasitelkusi net kelias greičio matavimo sistemas tiems pažeidėjams tramdyti. Jau, rodos, nuo 2003 metų mes visi žinome, kad yra tokios stacionarios greičio matavimo priemonės, būtent avaringiausiose vietose įspėjančios vairuotojus, kad ten gali būti matuojamas greitis, todėl prevenciškai visi vairuotojai sumažina arba bent jau pasitiksina, koku greičiu važiuoja, dėl to tikrai saugumas padidėja maksimaliai.

Visai neseniai sužinojome apie sektorinius greičio matavimo prietaisus, kai tam tikroje atkarpoje imamas greičio vidurkis ir taip vėl vienaip ar kitaip apsaugomas kelio ruožas.

Ir pati naujausia, mobili greičio fiksavimo priemonė – tai trikojis. Jo pagrindinė paskirtis – kad būtent tam tikroje vietoje, būtent tam tikru laiku būtų galima matuoti greitį ir vienaip ar kitaip vykdyti prevenciją. Pavyzdžiui, rytais prie mokyklų ir darželių, kur didelis judėjimas, arba per pietus prie maisto, maitinimo įstaigų, vakarais, pavyzdžiui, gyvenamuosiuose rajonuose. Trikojo paskirtis yra vykdyti prevenciją tam tikru laiku ir tam tikroje vietoje.

Prieš pirmus du, pagal Kelių eismo taisykles, naudojami įspėjamieji ženklai, tačiau prieš trikojį policija vis dėlto ženklų nenaudoja. Kiek teko bendrauti, jų pagrindinė strategija grindžiama tuo, kad per baimę ir, šiaip ar taip, aš vadinu per represiją galima atbaidyti, atgrasyti greičio mėgėjus, tačiau, kaip matome, nelabai sekasi, nes išties tų pažeidėjų fiksuojama beveik kiekviena diena ir jų tikrai daugėja, niekur nemažėja.

O aš asmeniškai ir tikrai didelė bendruomenė, su kuria teko bendrauti, sakome, kad ne, vis dėlto prieš visus greičio matavimo prietaisus turi būti naudojami įspėjamieji ženklai, nes būtent ir paskirtis yra prevencija, o ne baudimas ir represija. Tikrai šią pataisą registravau dar pavasarį ir gaila, kad tikrai dabar rudenį aš galiu ją pateikti. Per tą pusmetį tikrai daug bendravau ir su policijos pareigūnais, ir taip toliau. Žinokit, kai visą laiką pateikdavau vieną pavyzdį, pavyzdžiui, vieną variantą, kai rytas, judri gatvė, vaikai eina į mokyklą, ir viena situacija – prie mokyklos paslėptas trikojis, o kita – su įspėjamaisiais ženklais, ir paklausdavau, kuri situacija saugiau jūsų vaikams patekti į mokyklą, visi sutikdavo, kad su įspėjamaisiais ženklais, o ne paslėptu trikoju.

Todėl, mano galva, tikrai reikia daryti pataisą ir būtent ši pataisa, kurią dabar teikiu, iš tiesų leistų naudoti visas greičio matavimo sistemas, bet tik su įspėjamaisiais ženklais, nes tai būtų efektyviau, saugiau ir būtų pasiektas tam tikras rezultatas.

Taip pat noriu priminti, kad policijoje jau buvo panašių represinių akcijų. Atsimenu, visuomenė labai stipriai arba pikta reagojo į tai, kai policijos pareigūnai krūmuose arba miškuose pasislėpę su greičio matavimo prietaisais bandė fiksuoti greičius. Tada žmonės sakė, kodėl jūs taip darote, kodėl jūs nepasitikite mumis, kodėl jūs bauginatė? Iš tiesų jūs turite vykdyti prevenciją, mes jūsų turime nebijoti. Tuometinė policijos valdžia tikrai išgyvendino šitą procesą, uždraudė policijos pareigūnams slėptis, o prevenciją vykdyti tikrai viešai matomose vietose. Todėl būtent dėl tos pataisos, kurią aš dabar ir siūlau, tikiuosi, po pateikimo tikrai bus diskusijų ir svarstymas turėtų būti, ateitų ir policijos pareigūnai, ir už kelių eismą atsakingos institucijos, bendruomenė, ir manau, kad tikrai priimtume patį geriausią rezultatą. Dabar tada laikiu klausimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi P. Gražulis.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū, Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas pranešėjas, pažvelkime į šią problemą plačiau. Ar jums, kaip buvusiam represinių struktūrų darbuotojui, neatrodo, kad iš Lietuvos kelių apskritai dingus kelių policijos patrulių automobiliai, nes jau dabar trūksta žmonių, ekipažuose dirba po vieną pareigūną? Ar nebus taip, kad apkaišiosime valstybę trikojais ir visiems bus gerai? Prevencija vykdoma, trikojai dūzgia, biudžetas pildomas, o padėtis keliuose blogėja, nes tiesiog trikojai kol kas neatlieka alkokosterio funkcijos. Ačiū.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas Vaičekauskai, aš Lietuvai tarnavau daugiau nei 20 metų kriminalinės policijos gretose, ne represinėse priemonėse, gaudžiau nusikaltėlius ir jus taip pat saugojau nuo nusikalstamo pasaulio.

Kita vertus, policijos pareigūnais iš tikrųjų dabar pasitikėjimas pakankamai aukštas, nes iš tiesų ir profesionalumas visai kitas, ir motyvacija, nėra ką ir kalbėti, nėra ką lyginti su ankstesniais policijos pareigūnais, kurie galbūt buvo iki nepriklausomos Lietuvos, ir dabar. Tai, kad mes techniškai tobulėjame, naudojame modernias priemones, yra labai gerai. Jų reikia ir tikrai jų reikia dar daugiau. Žiūrėkite, dabar atsiranda nauji matavimo prietaisai prie sankryžų, prie tam tikrų kažkokių sudėtingų, avaringų ruožų, bet visur dedami įspėjamieji ženklai tam, kad žmonės... Šiaip mes visi turime laikytis Kelių eismo taisyklių ir mes greičiausiai jų laikomės, bet dėl savo galbūt... gal kur nors užsikalba arba užsisvajoja žmogus, pamatęs ženklą, jis pasitikslina spidometre, ar tikrai neviršija greičio, ir kartu pristabdo, ir tai ženkliai saugiau. Čia ir turi būti pagrindinė techninių priemonių paskirtis, kad padėtų užtikrinti eismo saugumą. Plius eliminuotų kyšininkavimo galimybę, nes tu negalėsi kyšio paduoti aparatui, pinigų, kad paleistų. Ateina paprasčiausia fiksuota sistema. Tai mes susitvarkome ir su korupciniais dalykais, ir kartu įgyvendiname prevenciją. Kuo daugiau priemonių, bet jos turi būti ženklintos.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi R. Šarknickas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Faktiškai jūs, pristatydamas klausimą, beveik atsakėte į mano visus klausimus. Tai yra labai civilizuotas sprendimo būdas siekiant sumažinti avaringumą. Tikrai dėkoju jums, kad pateikėte šitą įstatymo projektą. Išvarėme iš miškų, iš krūmų policininkus, o dabar mes jau statome trikojus miškuose. Norime grįžti į tą pačią situaciją. Sveikinu, kad jūs pateikėte šitą įstatymo projektą.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš taip pat pritarčiau jūsų teikiamam įstatymo projektui. Tik noriu dar pasakyti prieš Petrą kalbėjusiam Seimo nariui, kuris sakė, kad trūksta policijos darbuotojų. Aš noriu pasakyti jam, kad policininkų paklausa yra išaugusi, norinčiųjų studijuoti – taip pat.

Dabar norėčiau paklausti dėl įspėjamųjų ženklų. Vadinasi, stovi ženklas, kad trikojis. Ar bus nurodyta, kiek kilometrų galios tas įspėjamasis ženklas, ar tiesiog?..

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Jūs, kolega, galbūt kalbate apie tuos sektorinius, kurie tam tikroje atkarpoje. Ne, čia ne sektorinis, čia yra momentinis tam tikroje vietoje. Pavyzdžiui, prie darželių rytais, mokyklų arba avaringose situacijose, vakarais, kai žmonės grįžta iš darbo, gyvenamuosiuose rajonuose. Tai nesudėtinga problema ir aptarėme su specialistais, kad yra ir dabar tie laikinieji pastatomi ženklai, jeigu remontuojamas koks nors kelio ruožas, tai įspėja sumažinti greitį iki 30, iki 20. Tai tikrai nesudėtinga. Pastatai, pavyzdžiui, pagal nustatytą tvarką ir tai dar geriau veikia prevenciškai, nes jau įspėja prieš 50 metrų. Ir nuvažiuojant dar galima pastatyti ženklą. Tai jūs pagalvokite, kokia atkarpa jau prevenciškai veikia ir saugo mus visus, tuos pačius kelių eismo dalyvius nuo galimos nelaimės. Tikrai ženklinimas tik dar geriau veiktų ir prevenciškai dar sustiprintų tą instrumentą, kuris yra naudojamas pažeidėjams.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, dažnai valstiečius vadina partija, kuri tik priima įstatymus, kurie draudžia, kad kuria policinę valstybę, kad žmonėmis nepasitiki. Tai, manau, vienas iš įstatymų, kuris parodo visai kitą požiūrį į valdančiąją daugumą. Pats buvęs vidaus reikalų sistemos darbuotojas pateikė tikrai gana civilizuotą įstatymo projektą ir tikrai bus sulaukta daug didesnio efekto, nes žmogus žinos, jeigu yra ribojimo ženklas ir stovi greičio matuoklis, mažins greitį ir avaringumas ten mažės. Todėl visose Europos Sąjungos šalyse visur yra ženklai, kad matuojamas greitis. Sveikinu už tokią gerą iniciatyvą ir manau, kad mes pritarime vienbalsiai.

PIRMININKAS. Motyvuojančių prieš nėra. Galime pritari bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 55, prieš nėra, susilaikė 5 Seimo nariai. Po pateikimo pritariama. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Siūloma svarstyti lapkričio 12 dieną.

Prieikite prie šoninio mikrofono ir pasakykite, ką norite pasakyti. Prašau.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Tiesiog noriu pasiūlyti, kad toliau būtų popietinė darbotvarkė. Yra ministras, gal galėtų pristatyti. Mano pasiūlymas – jūsų sprendimas.

PIRMININKAS. Klausiau dėl datos. Dėl datos viskas gerai? Lapkričio 12 diena. Gerai, ačiū. Šis klausimas baigtas.

12.29 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5195, Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 14¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5196, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5197, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5198, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2756 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5199 (pateikimas)

Kadangi turime čia ministrą A. Verygą, tai galime tęsti ir svarstyti klausimus iš popietinės darbotvarkės. Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5195 pateikimas. Pranešėjas – A. Veryga. (*Balsai salėje*) Ir lydimieji projektai Nr. XIIIIP-5196, Nr. XIIIIP-5197, Nr. XIIIIP-5198 ir Nr. XIIIIP-5199.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Sveikatos priežiūros įstatymą ir lydimųjų teisės aktų projektus. Projektų tikslas, dėl ko jie atsirado, tai yra reaguojant į šią situaciją, kurią teko išgyventi visai Lietuvai, susijusią su COVID-19 situacijos valdymu, sukurti stabilų mechanizmą, kad darbuotojai būtų aprūpinami asmens apsaugos priemonėmis ir kitomis būtinomis priemonėmis, jeigu panašios situacijos arba aplinkybės kartotųsi ateityje, ir kad įstaigos galėtų dirbti nepertraukiamai, kad joms nereikėtų stabdyti kokios nors veiklos.

Tam, kad toks mechanizmas veiktų, reikalingi tam tikri teisiniai įpareigojimai įstaigoms, institucijoms kaupti pakankamą asmeninės apsaugos priemonių atsargų rezervą. Yra teikiami, kaip ir minėjau, įstatymų projektų pakeitimai. Pirmiausia Civilinės saugos įstatymo, kuriuo atitinkamos valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, ūkio subjektai įpareigojami kaupti asmens apsaugos priemonių atsargas, taip pat savivaldybių administracijos yra įpareigojamos kaupti tokias atsargas savo pavaldumo institucijoms ir įstaigoms. Taip pat Vyriausybės ar jos įgaliotos valstybės institucijos turėtų nustatyti pavedimus, reikalavimus dėl rinkinių sudėties, kiekio, laikotarpio, įstaigų tipo, nes įstaigos tikrai skiriasi pagal savo poreikį. Vienas yra, sakykim, sveikatos priežiūros įstaigoms reikalingų tų priemonių poreikis. Kitas, tarkim, socialinės priežiūros arba ugdymo įstaigoms. Bet Vyriausybės įgaliota institucija nustatytų, kokie rinkiniai yra reikalingi ir kokiam žmonių ar įstaigų grupei jie yra reikalingi.

Taip pat siūloma, paskelbus valstybės lygio ekstremalią situaciją, leisti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai neatlygintinai perduoti tokias priemones Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai nepavaldžioms socialinės globos įstaigoms. Čia vėl yra toks praktinis pastebėjimas, su kuriuo susidūrėme, kai reikėjo skirti tokių priemonių ir ministerija tiesiog pagal įstatymą to padaryti negalėjo. Nenorint sukurti kokių nors neskaidrumo prielaidų ar tokių klausimų, koks yra teisinis pagrindas šias priemones skyrus, ir yra parengti minėti pakeitimai.

Taip pat yra parengti Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimai, kuriais siūloma asmens sveikatos priežiūros įstaigų licencijavimo reikalavimus papildyti apsirūpinimu asmens apsaugos priemonėmis ir pavesti Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui vykdyti apsirūpinimo šiomis priemonėmis funkciją. Yra nustatomi trys lygmenys įstatymų projektais. Pirmas lygmuo, kad asmens apsaugos priemonėmis 30 dienų privalo apsirūpinti pačios savivaldybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ar ūkio subjektai. Antras lygmuo, tai yra savivaldybių administracijos savo pavaldumo įstaigoms taip pat turi sukaupti asmens apsaugos priemonių 30 dienų. Ir trečias lygmuo, tai yra valstybės rezerve asmens apsaugos priemonių turėtų būti sukaupta 60 dienų. Tai reiškia, kad mes daugiau ar mažiau tolygiai išdėstytume riziką ir kiekviena įstaiga, tiek savivaldybės ar valstybės, sukauptų atitinkamą asmens apsaugos priemonių rezervą. Kviesčiau palaikyti šiuos pakeitimus.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi R. Budbergytė. M. Majausko nėra. R. Budbergytė. Nėra. Klausia I. Šimonytė. Nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Yra. Laba diena.

PIRMININKAS. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, iš tiesų turbūt pamoka šiek tiek išmokta ir svarbus klausimas, kad iš tikrųjų tokių netikėtumų nebūtų. Ko gero, ir šiuo metu dar yra visokių nesusipratimų, kai kai kurios gydymo įstaigos bando iš pacientų susirinkti tam tikras priemones, kurias naudoja patys, bet kadangi finansavimo tokio nėra, tai jie kaip ir pateisina tai. Nors dabar, kiek žinau, kai kurie pakeitė savo sprendimus ir jau iš pacientų neima, ypač stomatologai.

Bet klausimas čia yra kitas. Kas sumokės už tai, kad reikalavimai tam tikri bus išskelti, privalės vykdyti, o pagal teisinės normas, jeigu valstybė nustato, ypač savivaldybėms, tam tikrus reikalavimus, tai turi ir kompensuoti tas išlaidas. Ar bus jos kompensuojamos ir kaip tas mechanizmas veiks? Aš bijau, kad įstatymas bus, o kaip jį įgyvendinti, finansų nebus. Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų jis labai teisingas ir jį reikėtų prisiminti, kai bus svarstomas biudžetas. Dėl asmens apsaugos priemonių sveikatos priežiūros įstaigose nėra labai sudėtinga atsakyti, tą galima įskaičiuoti į įkainį. Aišku, reikia įvertinti, kiek tokių priemonių reikia, nes tikrai labai skirtingai reikia. Vienas poreikis yra infekcinių ligų ligoninėje, kitas, sakykime, pirminės sveikatos priežiūros. Tai nėra sudėtinga padaryti. Aišku, savivaldybėms šiek tiek gal sudėtingesnė situacija yra ir iki šiol vyksta diskusijos, kaip ten bus apskaičiuojama, kiek ir ko reikia. Net ir dabar kompensuojant priemones ne viskas yra, sakykime, absoliučiai šimtu procentų kompensuojama tų patirtų išlaidų, bet tikrai tą reikėtų svarstyti ir derinti, kai bus svarstomi valstybės ir savivaldybių biudžetai. Tikrai, kaip jūs teisingai sakote, į tai turi būti atsižvelgta ir pinigai tam turi būti skirti.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas. R. Martinėlio nematau.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Praeitais metais jūs savo įsakymu patvirtinote pasirengimo gripo epidemijai priemonių planą, kuriame įrašėte punktą, kad Sveikatos apsaugos ministerija aprūpins apsaugos priemonėmis visas gydymo įstaigas, bet to nepadarėte. Kaip jūs manote, ar paraišymas, priėmimas įstatymo, kuriame nėra numatyta jokių šaltinių, išspręs šią problemą?

Ir kitas klausimas. Ar jau gražinate lėšas įstaigoms už pirktas apsaugos priemones pirmojo koronaviruso epidemijos protrūkio metu?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėl antros dalies negaliu pasakyti, ar jau jos yra pervestos, bet jos visos yra įvertintos ir tikrai aišku, kiek ir kokios įstaigos kas yra kompensuojama. Ar tie pavedimai yra padaryti, tikrai nenorėčiau suklaidinti ir pasakyti.

O dėl įstaigų aprūpinimo, aš manau, kad kaip tik įstatymo pataisos suteiks daugiau aiškumo, kad tam tikrą kiekį priemonių turi turėti pati įstaiga, nes yra labai neracionalu visas tas priemones pirkti ir kaupti valstybės rezerve todėl, kad net ir priemonės, kurios nėra vaistai ar kažkokios tiesiogiai medicinos priemonės, švirkštai, net tos pačios kaukės ar respiratoriai turi ribotą galiojimo terminą, o viską sukaupus, sudėjus į vieną vietą reikėtų labai sudėtingos logistikos. Tad žinojimas, kad tam tikrą kiekį turi sukaupti įstaigos, aš manau, duos aiškumo. Asmens apsaugos priemonė tai yra tiesiog darbo priemonė, kuria kiekvienas darbdavys privalo pasirūpinti, rūpindamasis savo įstaigose dirbančiais darbuotojais.

PIRMININKAS. R. Budbergytė. Ar jūs norėtumėte klausti? Buvote užsirašiusi. Tuoj įjungsiu.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiamas ministre, norėčiau jūsų paklausti. Apie kokius ūkio subjektus, kuriems reikės vykdyti šituos reikalavimus, kalbama? Vienas būtų mano klausimas.

O kitas būtų susijęs. Iš tiesų ar ne per daug būtų asmenų, kurie turėtų teisę kontroliuoti tas visas įstaigas? Aš suprantu, kad jų yra 6 tūkst. 900, bet ar ne per didelis skaičius tų pareigūnų, kurie turėtų kontrolės funkcijas? Labai ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Nežinau, kas yra per daug, kas yra per mažai. Aš manau, yra labai svarbu, kad įstaigos, institucijos, ūkio subjektai, kaip jūs sakote, iš esmės visos, kurios gali susidurti su rizika, infekcijos plitimu ir kurių darbuotojai turi būti apsaugoti tokiu būdu, kuriems tiesiog

reikia veikti, tai jie ir turėtų turėti nustatytą kiekį tų apsaugos priemonių iš esmės tam, kad nesutrikdytų darbas, nes mes matome, kad jeigu nėra apsaugos priemonių, darbuotojai, būna, tiesiog atsisako dirbti, bijo, paima nedarbingumą ir panašiai. Nėra sudaryta tokio baigtinio ūkio subjektų sąrašo. Priklausys vėlgi nuo to, ar darbuotojui reikia apsaugos priemonių, ar nereikia. Aš manau, kad techniškai visų ir neišvardysime.

Dar daugiau, turėkime galvoje, kad šitos asmens apsaugos priemonės gali būti tinkamos ir kitose situacijose, nebūtinai tik infekcijų plitimo. Turime ir kitų grėsmių, kurių atveju, na, prisiminkime tą patį Alytaus gaisrą, tikrai būtų pravertę, matyt, respiratoriai, būtų pravertusios kitos priemonės dėl kietųjų dalelių, tai reikėtų ir šitą išvardinti.

Dabar kur mes turėjome problemą? Visi įsivaizdavo, kad valstybės rezervas yra kaip kažkoks didžiulis logistikos ar prekių sandėlis, iš kurio galima neribotą kiekį paimti. Taip nėra. Todėl ir sakome, kad sudėliojame pagal tam tikrus lygius, su savivaldybėmis dabar yra derinama, kokioms įstaigoms ir kiek reikės. Vyriausybės įgaliota įstaiga, greičiausiai tai bus ministerija, ir sudėlios kartu su Savivaldybių asociacija, kam ir kokių priemonių reikia.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pranešėju, sakykite, kodėl, kai kalbame apie vakcinas ar net ir testus, imatės lyderystės, perkate centralizuotai ir matote savo labai aiškia atsakomybę šioje srityje, kodėl, kai pradėdame kalbėti apie apsaugos priemones, kratotės šios pareigos ir atsakomybės ir norite decentralizuotai vykdyti pirkimus, taip galimai sukeldami riziką ir dėl skirtingos kokybės, ir dėl užtikrinimo, kad įstaigos turėtų pakankamai ir atitinkamų priemonių, ir galbūt susijusių įvairiausių kitų nesklaidumų? Ar nebūtų prasmingiau krizinėje situacijoje turėti vieną atsakingą centrą, kuris užtikrintų, kad visi turėtų pakankamai?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai nesikratau nei aš, nei ministerija nesikrato atsakomybės. O ir vakcinas kai kurios tikrai yra decentralizuotai perkamos, kad ir ta pati gripo vakcina, tikrai rizikos grupėms yra perkama centralizuotai, kitos įstaigos gali įsigyti komercinės vakcinas pačios.

Kalbant apie asmens apsaugos priemones, tikrai čia nėra daromas koks nors kompromisas su kokybe. Dar daugiau, dabar labai aktyviai į šitą procesą įsijungė Centrinė perkančioji organizacija, dalis tų priemonių atsiduria jų kataloge. Įstaigos galės tikrai labai skaidriai priemones, kurios atitinka visus būtinus reikalavimus, įsigyti.

O kodėl mes nenorime to visko daryti per vieną įstaigą, tai aš jau minėjau, tai yra tiesiog tokie labai praktiški, pragmatiški dalykai. Supraskime, kad iš vienos vietos vykdyti logistiką į visas sveikatos priežiūros įstaigas yra labai sudėtinga. Dar daugiau, turėkime galvoje, kad pasibaigus šitų priemonių galiojimui reikėtų organizuoti jų atidavimą, panaudojimą. Įstaigai, kuri dirba su šiomis priemonėmis, yra labai nesudėtinga atnaujinti savo bent jau šitą rezervą sunaudojant priemones, kurių galiojimas baigiasi, nusiperkant naujų ir tokiu būdu tiesiog nešvaistant išteklių. Priešingu atveju, supirkus viską į vieną vietą ir jų neišskirsčius, gali atsitikti taip, kad dalis tų priemonių tiesiog taptų netinkamos naudoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nebuvo. Motyvai už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš esmės idėja visai nebloga, bet aš jau minėjau, kad praeitais metais sveikatos apsaugos ministras parašė įsakymą dėl pasirengimo gripo epidemijai ir buvo numatyta priemonė aprūpinti visas gydymo įstaigas apsaugos priemonėmis. Ar buvo aprūpinta? Nebuvo, nežinau kodėl, ar pamiršo, ar pinigų nebuvo. Štai ir dabar lyg ir įpareigojama apsirūpinti per tam tikrą laiką priemonėmis, bet, pavyzdžiui, 52 įstaigos pusmetį baigė su minusu. Tai iš ko jos apsirūpins? Pinigai, mes jau girdime iš ministro du mėnesius komitete ir Seime, jau suskaičiuota viskas, jau tuoj pinigai bus gražinti, bet jie kažkaip negražinami.

Dabar viskas centralizuojama, o čia decentralizuojama ir galvojama, kad čia taip bus pigiau. Galbūt išties, kolegos, kaip patirtis rodo, dar nebuvo tokių atvejų, kad įstaigos keturis kartus brangiau nupirktų kokios nors įrangos ar vaistų, ar priemonių, kaip buvo perkami testai, arba pripirktų nereikalingų priemonių, tokių kaip dabar monitoriai. Šiandien „Lietuvos ryte“ yra – nupirkti

monitoriai, kurie neturi sertifikatų. Tai yra skandalas. Tokiu atveju galbūt įstaigos jau nedrįsta taip chamiškai tokiomis kainomis pirkti.

Aš (kaip ir man šioje kadencijoje Vyriausybė gal kokius aštuonis kartus yra atsakiusi) jūsų įstatymo projekto idėjai pritariu, bet realizavimas yra blogas. Todėl aš susilaikysiu balsuojant už šį įstatymo projektą, nes įpareigoti nupirkti priemones be pinigų yra tuščias švaistymas.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, gerbiamas ministras čia iš tribūnos mums sako, kad dirbti sudėtinga, pirkti centralizuotai yra komplikuoja, bet, gerbiami Vyriausybės nariai, niekas nežadėjo, kad bus lengva. Nuoširdžiai apmaudu, kad COVID-19 krizės akivaizdoje Vyriausybė ieško lengviausių išeičių.

Šiandien mes visi suprantame, ypač prisimindami kovo mėnesio aplinkybes, kad yra kritiškai svarbu, kad apsaugos priemonės būtų prieinamos, jų būtų pakankamai ir jos būtų kokybiškos. Šiandien tai gali padaryti prisiimdama atsakomybę ministerija ar viena centralizuota įstaiga: užpirtų, kad tikrai būtų pakankamai, užtikrintų, kad kokybė atitiktų visus reikalavimus, ir būtų visiems prieinama. Vietoj to dabar kratomasi atsakomybės sukeltą riziką, jog ir priemonių bus nepakankamai, o ir pačios priemonės, jeigu įstaigos nuspręš taupyti, nebus kokybiškos. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nuomonės išsiskyrė. Balsuojame dėl pritarimo po pateikimo minėtiems projektams ir lydimiesiems projektams Nr. XIIIIP-5195, Nr. XIIIIP-5196, Nr. XIIIIP-5197, Nr. XIIIIP-5198 ir Nr. XIIIIP-5199.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 47, prieš – 3, susilaikė 9 Seimo nariai. Po pateikimo šiems projektams yra pritarta.

Gerbiami kolegos, Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Skubos tvarka, atrodo, neišspręstume nieko, nes ketvirtadienio posėdis ir po to turėsime laisvą savaitę. Manau, kad netenka prašmės skubos tvarka. (*Balsas salėje*) Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, mes tikrai įtrauksime šitą klausimą į savo darbotvarkę rytoj, ir galima jį svarstyti. Ketvirtadienį galimas priėmimas. Manau, kad COVID-19 klausimas yra labai svarbus, ypač rezervo klausimas.

PIRMININKAS. Gerai. Tada priėmimas vis tiek nusikels po pertraukos. Pritariame dėl skubos, kaip prašo Vyriausybė? (*Balsai salėje*) Nepritariame.

Balsuojame. Pritariantieji Vyriausybės siūlymui svarstyti skubos tvarka balsuoja už.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 43, prieš – 7, susilaikė 10. Skubai pritarta.

Turime paskirti komitetus. Dėl visų, išskyrus projektą Nr. XIIIIP-5198, yra siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Pritariame? Dėl Socialinių paslaugų įstatymo projekto yra siūlomas SRDK – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Pritariame, bendru sutarimu sutariame. Tada siūloma svarstyti spalio 1 dieną, poryt. Pritariame. Atrodo, kad dėl visko sutarėme. Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vis dėlto šios idėjos entuziastams ir ministrui norėčiau pareikšti, kad labai keista yra pati idėja. Ji prieštarauja šiuolaikinių valdymo sprendimų dvasiai. Šiuo metu yra visuotinai žinoma, kad kuo labiau centralizuoti viešieji įsigijimai, tuo jie labiau efektyvūs, taupantys lėšas ir leidžiantys įsigyti geresnius dalykus, kokybiškesnius dalykus.

O teisinti logistikos sumetimais, ką ministras darė, kad atseit efektyvesnis būtų dėl logistikos, logistikos požiūriu efektyvesnis būtų decentralizuotas įsigijimas. Šiais laikais, ypač Lietuvoje, tokioje mažoje valstybėje, imti ir apeliuoti į logistikos sunkumus būtų keista. Čia labai paprasčia išspręsti logistikos sprendimus. Jūs pažiūrėkite į verslą. Verslas irgi panašiai elgiasi: yra didelės centralizuotos bazės, į kurias viską suvežame, o paskui logistikos būdais išsprendžiame. Keistas požiūris.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, rytinio posėdžio darbotvarkė išseko. Registruojamės.

Užsiregistravo 51 Seimo narys. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IX (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 444 STENOGRAMA

2020 m. rugsėjo 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Popietinį Seimo rugsėjo 29 dienos posėdį pradedame. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 56 Seimo nariai.

14.01 val.

Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4483VK, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 34, 51, 55 straipsnių pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4484, Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4485, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 25, 27, 40 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4486, Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 1, 5, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4487, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4488, Diplomatines tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 29, 31, 33, 42, 69, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4489 (*svarstymas*)

Gerbiami kolegos, rytiniame Seimo posėdyje mes ėmėme kai kuriuos klausimus jau iš vakarinio Seimo posėdžio darbotvarkės. O dabar, kadangi esame truputį pajudėję į priekį, siūlau pradėti nuo rezervinių klausimų. Pradedama kompleksiniu r-1.1 klausimu, baigiama r-1.7 klausimu. Įstatymų projektai Nr. XIIIIP-4483, Nr. XIIIIP-4484, Nr. XIIIIP-4485, Nr. XIIIIP-4486, Nr. XIIIIP-4487, Nr. XIIIIP-4488 ir Nr. XIIIIP-4489. Ir kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkę G. Burokienę pateikti komiteto išvadą dėl Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4483. Prašom, gerbiama Guoda.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Atsižvelgdami į tai, kad įstatymo projekto iniciatoriai nepakankamai pagrindė Viešojo sektoriaus darbuotojų registro sukūrimo reikalingumą – jo pridėtinės vertės, registro sukūrimo kaštų, planuojamų sutaupyti valstybės biudžeto lėšų dydžio registruui pradėjus veikti, įstatymo projektą siūlome gražinti iniciatoriams tobulinti. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar balsuosime dėl kiekvieno atskirai? Dėl visų. Dar turėtumėte, gerbiama Guoda, pristatyti ir išvadą dėl Valstybės tarnybos įstatymo. Ar jūs jau dėl visų pareiškėte? Taip pat ir dėl Korupcijos prevencijos įstatymo, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo ir Diplomatines tarnybos įstatymo. Gerbiama Guoda, jūs visus pristatėte. Gražinti iniciatoriams tobulinti.

Ir dabar Vidaus tarnybos statuto 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4485. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Prašom. Taip pat Prokuratūros įstatymo penkių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4486.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielai kolegos, abiem projektams su visomis pastabomis komitetas pritarė, sakydamas, kad Vidaus tarnybos statutą reikėtų gražinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgus į visas pastabas, o dėl Prokuratūros įstatymo vėlgi išvada buvo ta pati – gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvus prieš nori pareikšti K. Masiulis. Deja, nėra salėje. Už kalbančiųjų nėra. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Prašom balsuoti. Kas pritaria komiteto išvadoms dėl gražinimo iniciatoriams tobulinti, balsuoja už, turintieji kitą nuomonę balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 55, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi komitetų pozicijai gražinti iniciatoriams tobulinti... dėl pateiktų įstatymų projektų svarstymo yra priimtas toks sprendimas.

14.06 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5186 bei Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5187, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5188 ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5189 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, toliau imsime 2-16 klausimo, viso bloko. Pranešėjas yra S. Gentvilas. Akcinių bendrovių įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5186, Ūkinių bendrijų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5187, Viešųjų įstaigų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5188 ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5189. Prašom, gerbiamas kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Irena. Gerbiami kolegos, gerbiami Lietuvos piliečiai, teikiu keturis įstatymų projektus. Priežastis, kuri sąlygoja šių įstatymų registraciją ir šiandieninį pateikimą mūsų septynių narių, kurie inicijavo šį įstatymą, yra ta, kad į Lietuvą nori persiregistruoti ir perkelti savo veiklą dešimtys, jeigu ne šimtai Baltarusijos įmonių, kurios kartu perkeltų, tikrai jau tūkstančiais galima skaičiuoti, potencialių darbo vietų būtent į Lietuvą po dabartinių neramumų Baltarusijoje. Kas joms trukdo perkelti savo ūkinę veiklą ir kodėl reikia šių įstatymų pakeitimo?

Prieš devynis mėnesius, 2019 m. gruodžio 19 d., mes čia, Seime, sugriežtinome Pinigų plovimo ir prevencijos įstatymą, kuriuo nurodėme itin griežtas sąlygas perkeldami Europos Sąjungos direktyvą dėl pinigų plovimo ir teroristinio finansavimo veiklos. Mes ją padarėme kur kas griežtesnę, negu pati Europa reikalauja. Europos Komisija išskiria pavojingas šalis, kurių ūkinę veiklą, fizinius asmenis mes, kaip valstybė narė, turime prižiūrėti. Į tą sąrašą patenka ir Baltarusija. Direktyvoje yra nurodyta, kad viena iš pinigų plovimo prevencijos priemonių yra reikalavimas, kad pirmas naujai atidaromos įmonės arba fizinio asmens pavedimas būtų atliktas tik iš kredito įstaigos sąskaitos, kitaip tariant, iš bankų sąskaitos. Čia susiduriame su problema, nes bankuose atidaryti sąskaitą sudėtinga kartais būna net lietuviško kapitalo įmonėms, o baltarusiško kapitalo įmonėms tampa dar sunkiau, o kartais ir neįmanoma. Šią problemą balandžio mėnesį įvardino asociacija „Infobalt“, vienijanti Lietuvos finansinių technologijų įmones. Per šitą kadenciją tikrai daug padaryta, kad Lietuva taptų žinoma už savo fintechus, arba finansinių technologijų įmones. Viena iš įvardintų problemų buvo ta, kad reikia suteikti alternatyvą. Įmonės, kurios steigiasi Lietuvoje, kad pirmą pavedimą galėtų atlikti ne tik iš banko, bet ir iš kitų piniginių įstaigų, pavyzdžiui, elektroninių pinigų sąskaitos.

Šiandien Lietuvoje Lietuvos bankas prižiūri, be kita ko, 71 elektroninių pinigų įstaigą, kaip pavyzdys galėtų Lietuvos paštas, „Paysera“ arba „Perlo“ terminalai, kurie galėtų tapti alternatyva bankinėms sąskaitoms atidaryti, kai yra atliekamos nefinansinės paslaugos. Lietuvos bankas preliminariai gegužės mėnesį yra įvardinęs, dar neiškilus Baltarusijos aktualijai, kad šiuo metu susiformavusi praktika, kai realiai yra sukurta tokia pinigų plovimo prevencijos situacija, kad (cituoju) „taigi finansinių paslaugų atveju, kai nėra susijusios su mokėjimo pavedimais, Lietuvos banko nuomone, reikalavimai atlikti pirmą kliento mokėjimo pavedimą iš kredito įstaigos tampa neįgyvendinami praktikoje“. Lietuvos bankas mato, kad užsienio bendrovės, kurios nori perkraustyti savo veiklą į Lietuvą, realiai negali atidaryti sąskaitų, jeigu tai yra reikalaujama tik iš kredito įstaigos. Alternatyviai kartu Lietuvos bankas teigia, kad užsienio bendrovėms, kurios nori vykdyti veiklą Lietuvoje, naudojimasis Europos Sąjungos finansų sistema (cituoju) „faktiškai tampa neįmanomas“. Vadinasi, Lietuva yra taip stipriai suvaržiusi užsienio įmonių atėjimą į Lietuvą, jog jos iš esmės negali steigtis ir steigiasi kitur, kitose Europos Sąjungos valstybėse.

Kas yra keičiama šiuo įstatymu ir kas atvertų kelią Baltarusijos arba kitų trečiųjų valstybių įmonėms steigtis Lietuvoje? Tai yra keturi įstatymų pasiūlymai.

Pirmiausia Pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos įstatymas, kuriame pakeičiama, kad, esant būtinybei, atliekamas pirmasis pavedimas iš banko arba kredito įstaigos sąskaitos alternatyviai gali būti vykdomas per elektroninių pinigų įstaigas. Trys kiti įstatymai yra jau lydimieji. Tai konkrečių įmonių formų įstatymai, tai yra Akcinių bendrovių, Viešųjų įstaigų ir Tikrųjų ūkinių bendrijų įstatymai, kur taip pat numatoma alternatyva, kad nebūtina atlikti pirmojo pavedimo tik iš banko sąskaitos, bet galima atlikti ir iš elektroninių pinigų įstaigos.

Šis pakeitimas, šie įstatymų pasiūlymai neprieštarauja Europos Sąjungos direktyvoms. Tai patvirtina ir Europos teisės departamento išvada, kurioje teigiama, kad pastabų dėl projektų neturi. Direktyva nereikalauja primygtinai pavedimus ir sąskaitas turėti tik bankuose, pačios valstybės narės gali apsispręsti, ar tai gali būti ir finansinių technologijų įmonės.

Pabaigai. Lietuva tiesiog praranda investicijas, nes užsienio įmonės negali Lietuvoje atsidauryti greitai, sklandžiai sąskaitų. Tą jūs žinote iš savo regionų, kuriuose net pačios lietuviško kapitalo įmonės susiduria su problematika, kai būna išaldomos sąskaitos, todėl reikia lengvinti šią situaciją. Aš labai kviečiu pritari ti po pateikimo ir tikiu, kad komitetai, kompetentingi komitetai, sugebės išnagrinėti šią įstatymą taip, kad tikrai nesaugūs pavedimai nebus daromi per Lietuvą ir nebus sukelta reputacinė krizė.

Ačiū už galimybę pristatyti ir pateikti įstatymą, labai kviečiu jį palaikyti. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Yra pageidaujančių klausti. Pirmasis klausia S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš turiu visą kompleksą klausimų, nes paketas didelis. Ar nematote pavojaus, jeigu bus įteisinta galimybė taip lengvai čia prisiregistruoti finansiškai, kad daug pasaulio šalių gali tuo piktnaudžiauti? Mes suprantame Baltarusijos išskirtinį atvejį.

Toliau. Kiek sutrumpės laikas nuo paraiškos pateikimo dalyvauti Lietuvos versle iki tinkamų sąlygų užtikrinimo po šito paketo priėmimo?

Ir paskutinis. Ar siūlysite skubos tvarką frakcijos vardu, nes iš tikrųjų šiandien labai aktualu? Mes žinome, kokie yra kaimynių šalių verslininkų norai, jie, matyt, norėtų kuo greičiau.

S. GENTVILAS (LSF). Yra visokių įmonių, bet pripažinkime, kad įmonės, kurios dabar greičiausiai iš Baltarusijos kraustysis, bus jaunos, pažangios internetinių technologijų įmonės. Kaip tik todėl „Infobalt“ ir „Investuok Lietuvoje“ rūpinasi būtent jomis. Tai nėra Pramonininkų konfederacija, kuri keltų problematiką, ar Prekybos, pramonės ir amatų rūmai, bet tai yra informacinių technologijų įmonės.

Saugikliai išlieka. Vienintelis saugiklis, kuris yra truputį palengvinamas, tai yra reikalavimas ne banko sąskaitą turėti, bet alternatyviai galima turėti ir elektroninių pinigų sąskaitą. Tas yra leidžiama Europoje, tą turi ir kitos Europos Sąjungos valstybės, bet mes reikalaujame, kad Lietuvoje besisteigianti įmonė turėtų tik banko sąskaitą. Čia bankai, sakykime, gal ir padarė sau palankias sąlygas, mes bankams šiuo įstatymu net ir konkurenciją sukeltume, nes dalis startuolių persiregistruotų į juos. Taigi pavojus, aš manau, reikėtų įvardinti, bet jie nėra dideli.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Norėčiau paklausti, gal teko nagrinėti ir mūsų kaimynių šalių priimamus sprendimus? Ar Lietuva, priėmusi šį paketą, bus konkurencinga, sakykim, su ta pačia Latvija, Lenkija? Jeigu tie sprendimai bus dabar priimti, ar tai iš tiesų to segmento įmonės padės pritraukti, kad jos norėtų veikti Lietuvoje ir kurti čia verslą?

S. GENTVILAS (LSF). Lietuvos banko priežiūros tarnybos gegužės mėnesio raštas, kurį aš turiu, įvardina, kad Lietuvoje tiesiog neįmanoma kai kuriais atvejais užsienio įmonėms atsidauryti bankuose sąskaitų, todėl jie rekomenduoja, kad direktyva tikrai nedraudžia įmonėms atsidauryti sąskaitų, bet jas gal būtų lengviau elektroninių pinigų įstaigose atsisiųsti. Europa tai leidžia. O kitų šalių praktikos aš ne visiškai dar panagrinėjęs.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis pranešėjau, tikrai pritariu jūsų tai iniciatyvai, kad reikia praverti langelį tiems Baltarusijos ir kitų šalių fintechų atstovams, kurie galėtų ne tik atvažiuoti fiziškai į Lietuvą, bet ir kartu persivesti savo pinigus, nes tas yra... Tačiau tuo pat metu, aš manau, visi tie pakeitimai sulauks atitinkamo dėmesio, be to rašto, kurį mums atsiuntė Lietuvos bankas,

ir tam tikra prasme labiau įžvalgų ir kontrolės. Kodėl aš sakau? Nes didžioji dauguma, apie trečdalį naujų fintechų įstaigų, jaunimo startuolių, kurie turi dideles apyvartas, savo sąskaitas atidaro trečiojoje šalyse: Kipre, Naujajame Džersyje arba ten dar kur nors. Kitaip tariant, ten, kur yra sąlyginai lengvatiniai dalykai. Ir iš ten tam tikra prasme visuomet ieškoma kelių, kur būtų galima pinigų atskraidinti, kad paskui staigiai išimtum. Aš manau, kad šiame įstatyme, šiuose siūlymuose yra įdėti tam tikri saugikliai nuo to dalyko, bet aš kartu norėčiau, kad būtų atkreiptas papildomas Lietuvos banko, kuris atlieka tą priežiūros instituciją, dėmesys, nes visas fonas, kuriame yra Lietuva ir Europos Sąjungos... ypač Estija, Latvija ir Lietuva, kaip „Swedbankas“ ir kitos pinigų plovimo prevencijos arba kitų, išlieka aktualūs. Tikrai palaikau.

S. GENTVILAS (LSF). Gal trumpai replikuosiu. Prieš metus vykdėme K. Antanavičiaus salėje diskusiją kartu su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, kuri yra atsakinga už pinigų plovimą, priežiūrą ir prevenciją. Yra atvejų, kai lietuviški fintechai yra naudojami „Al Qaeda“ paramai gauti. Yra atvejų, kai gaunama irgi perlaidų iš kitų. Bet tai vykdo tiek FNNT, tiek Lietuvos bankas kontroliuodami šituos pavedimus. Patys fintechai turėtų būti suinteresuoti šita reputacija ir tikrai pinigų plovimo prevencija yra prioritetas Nr. 1, bet neturime leisti tiesiog neįsiregistruoti įmonėms Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų turbūt finansinė rizika čia viena problema, bet ir sąskaitų atidarymas taip pat yra tam tikra problema. Bet ar nėra kitų problemų, kurios turėtų būti sprendžiamos šiuo metu, ypač registruojant įmones, tiek kažkokie žalesni koridoriai ir panašiai, kad būtų galima greičiau įsteigti? Jūs teigiate, tik vieną tokią paimate sferą – finansinius dalykus. Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Yra problema. Kaip jūs žinote, jeigu kas nors iš jūsų apygardos žmonių dirba užsienio kapitalo įmonėje, dabar Pinigų plovimo prevencijos įstatymas reikalauja nurodyti galutinius naudos gavėjus užsienyje. Tų akcininkų gali būti tūkstančiai. Reikia kiekvieną patvirtinti apostilėmis, notaro patvirtinimais. Išeina taip, kad Lietuvoje didelės korporacijos, kurios turi padalinių, jų sąskaitos yra užšaldomos. Čia ne tik finansinių technologijų srityje mes esame perspaudę su įmonių įsikūrimu, bet net esančioms įmonėms mes esame užmovę nesudėvimas klumpes, kurias reikėtų truputį palengvinti. Tikrai Europoje nėra tokių atvejų, kad dabar kiekvieno akcininko galutinį adresatą reikėtų žinoti, kaip mes Lietuvoje esame sukūrę.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėjau paklausti dėl tokio dalyko. Gal jums yra žinomi regionai, būtent tie, kuriuose nėra laisvųjų ekonominių zonų, ir tos būtent įmonės, kompanijos, kurios yra įsisteigusios, bet joms neduoda kreditų komerciniai bankai? Jeigu būtų Lietuvos bankas, tai situacija būtų visai kita, tarkime, kaip Lenkijoje. Jūs minėjote sąskaitų atidarymą, kad įmonės įsisteigtų, Lietuvoje jų atsirastų daugiau. Ar nematote čia sąlyčio taškų šiuo atveju?

S. GENTVILAS (LSF). Jūs, Robertai, esate teisus, nes Lietuvoje mažų įmonių finansavimas yra labai sulėtėjęs ir problemiškas. Šitas įstatymas galbūt to nepalies, nes Lietuvoje mes tiesiog atveriamė vartus, kad Lietuvoje užsienio įmonės lengviau atidarytų banko sąskaitas, elektroninių pinigų sąskaitas. Bankinio finansavimo ir jo prieinamumo klausimai čia neliečiami.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiamas pranešėjau, jūs atsakėte į klausimus. Dabar motyvai. Palaikymą teikiama projektams reiškia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Tikrai yra sveikintina iniciatyva ir atkreipsiu dėmesį ne tik dėl situacijos Baltarusijoje ir mūsų galimybių pasinaudoti ta situacija siekiant pritraukti verslus ir kurti galbūt aukštesnę pridėtinę vertę, bet ypač svarbu kurti konkurenciją Lietuvos bankinėje sistemoje ir sudaryti galimybes įmonėms ne tik kliautis tradiciniais standartiniais bankais, bet ir alternatyviomis struktūromis. Tai yra labai sveikintinas dalykas, tai mažintų ilgesniu laikotarpiu bankinius įkainius, tai yra labai labai teisingas dalykas. Tačiau, be jokios abejonės, svarstant ir priimant įstatymą bus labai svarbi Lietuvos banko pozicija, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos pozicija ir jų užtikrinimas, jog bus sukontroliuotas galimas pinigų plovimas priėmus tokį įstatymą ir užtikrinta visiška prevencija. Kviečiu kolegas pritarti po pateikimo, nes, kaip ir minėjau, yra teisingas ir reikalingas įstatymas, kursiantis daugiau konkurencijos Lietuvos bankiniame sektoriuje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prieš kalbėti nėra norinčių. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti dėl teikiamų įstatymų projektų Nr. XIII-5186, Nr. XIII-5187, Nr. XIII-5188 ir Nr. XIII-5189 po pateikimo.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 53, prieš – 2, susilaikė 18. Taigi po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas nėra numatomas. Ar, Simonai, norite pareikšti dėl papildomo?

S. GENTVILAS (LSF). Ne, aš tiesiog noriu Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu paprašyti nagrinėti skubos tvarka.

PIRMININKĖ. Papildomas nėra numatomas. Svarstymo data planuojama lapkričio 5-oji. Man regis, greičiau neišeis, nes kitą savaitę neturime posėdžių. (*Balsai salėje*) Tai ne. Ir Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas per centrinį šoninį mikrofoną. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Prašyčiau Vyriausybės išvados, nes tai su pinigų plovimo prevencija susiję įstatymų projektai, todėl labai svarbu, kad Vyriausybė įvertintų.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas prašo Vyriausybės išvados. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Aš manau, kad reikia, nieko čia nepakeisime. Dar per šoninį mikrofoną S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Kadangi tuomet laiko turime, Teisės departamentas paminėjo, kad Lietuvos banko išvados irgi reiktų šiuo atveju, kaip priežiūros institucijos. Tai gal galime Seimo vardu irgi paprašyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti, kad Lietuvos bankas taip pat pateiktų savo išvadą? (*Balsai salėje*) Pritariame. Dėkoju. Ir svarstymo data lieka lapkričio 5 diena.

14.24 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu dar vieną informaciją, pateiktą Posėdžių sekretoriui, kad Liberalų sąjūdžio frakcijoje įvyko perkrovimas ir frakcija suteikia bendru sutarimu įgaliojimus naujam laikotarpiui V. Čmilytei-Nielsen. O frakcijos seniūno pavaduotojo įgaliojimai naujam laikotarpiui bendru sutarimu suteikti R. Juškai. Visų jūsų žiniai.

14.25 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 7, 8, 9, 24, 33, 36, 47, 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5219 (pateikimas)

Kolegos, keliaujame toliau pagal darbotvarkę. Ir mūsų 2-2 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5219. Pateikti jį kviečiu Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją J. Karpavičienę. Prašom.

J. KARPAVIČIENĖ. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu teikiamų Švietimo įstatymo pataisų tikslas – inicijuoti švietimo pokyčius, kurie turėtų ilgalaikį poveikį ir plėstų bei visokeriopa skatintų kokybišką ankstyvąjį vaikų ugdymą, didintų jo prieinamumą, vaikams sudarytų lanksčias, lygiavertį starto sąlygas.

Lietuvos Respublikos Prezidentas atkreipia dėmesį į tai, kad gerovės valstybės sudedamoji kartinė dalis yra kokybiškas švietimas, tačiau susirūpinimą kelia tai, jog daugelis sisteminių švietimo problemų yra tarsi užkoduotos jau ankstyvame lygmenyje.

Tai lemia kelios priežastys, kurios ir paskatino šitą Švietimo įstatymo pataisų paketą. Pirmą, Lietuvoje nėra užtikrintas ikimokyklinio ugdymo prieinamumas visiems socialinę riziką patiriančioms vaikams. Antra, nesudaromos galimybės vaikams anksčiau pradėti priešmokyklinio ugdymo programą ir esant poreikiui joje praleisti ilgesnį laiką tam, kad kiekvienas vaikas galėtų tinkamai pasirengti pradiniam ugdymui. Šiuo metu priešmokyklinio ugdymo programos yra rengiamos vaikams nuo šešerių metų ir trunka vienus metus, o pradinio ugdymo programos – vaikams nuo septynerių metų ir trunka ketverius metus.

Pabrėžtina, kad pradėdamas vaiko ugdymą stokojama lankstumo, nes daugiau kliaujamasi jo amžiumi, o ne vaiko individualiu pasirengimu. Taip pat stokojama ankstyvojo ugdymo ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio lygmenų sąryšio ir vaiko individualiais poreikiais grįsto per-

ėjimo tarp šių lygmenų. Tokia situacija neskatina tėvų ar globėjų svarstyti galimybes pradėti vaikus ugdyti anksčiau. Ankstesnis ugdymas vis dar laikomas išimtimi, o ne įprasta norma. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad ankstesnis vaikų ugdymas tiesiogiai koreliuoja su jų socialinių įgūdžių formavimusi, gebėjimo mokytis ugdymu, geresniais mokymosi pasiekimais vėlesnėse klasėse, galimybe siekti aukštojo mokslo, karjeros perspektyvomis ir ateities branda. Todėl yra labai svarbu, kad visiems vaikams būtų užtikrinamas ankstyvasis ugdymas.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 metais Lietuvoje 17 tūkst. 430 vaikų augo šeimose, patiriančiose socialinę riziką. Apie 25 % šių vaikų yra ikimokyklinio amžiaus ir 36 % iš jų, tai yra 1 tūkst. 566 vaikai, nėra ugdomi pagal ikimokyklinio ugdymo programas. Neseniai paskelbtoje valstybinio audito ataskaitoje yra pažymima, kad vaikų, kuriems buvo skirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas, padaugėjo 12 nuošimčių, tačiau vis dėlto 31 iš 50 vertintų savivaldybių privalomojo ikimokyklinio ugdymo neskyrė nė vienam vaikui 2019 metais, o 23 savivaldybės to nedarė per dvejus metus.

Valstybės kontrolė atkreipė dėmesį į tai, kad ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo pažanga nepakankama, mokinių ir ugdymo įstaigų skaičius mažėja, švietimui skiriamas finansavimas auga, bet pasiekimų atotrūkis tarp nepalankioje ir palankioje socialinėje, ekonominėje ir kultūrinėje aplinkoje augančių ir miesto bei kaimo mokyklas lankančių mokinių reikšmingai nemažėja. Buvo nurodyta imtis konkrečių priemonių šiam atotrūkiui mažinti. Rekomenduota labiau išnaudoti ikimokyklinį ugdymą.

Kita vertus, atliekami moksliniai tyrimai, mokymosi pasiekimų tarptautiniai tyrimai ir valstybės institucijų analizės rodo, kad dalyvavimas ankstyvajame instituciniame ugdyme tiesiogiai koreliuoja su mokymosi pasiekimais aukštesnėse klasėse. Galima pasitelkti ir tarptautinės praktikos pavyzdžių. Daugelyje Europos valstybių visuotinis ikimokyklinis ugdymas užtikrinamas nuo trejų metų arba nuo ketverių metų. Daugumoje Europos Sąjungos šalių pradinis ugdymas pradedamas, kai vaikui sueina šešeri metai.

Svarbu pastebėti akivaizdžią tendenciją ir mūsų šalyje. Lietuvoje daugėja priešmokyklinį ugdymą pradedančių penkiamečių: nuo 2,43 % 2017 metais, iki beveik 8 % 2020 metais.

Šis objektyviai vykstantis procesas turi būti skatinamas ir toliau pritaikant priešmokyklinio ugdymo programas ir formas jaunesnio amžiaus vaikams, tėvams ir vaikams teikiant socialines paslaugas, mokymosi pagalbą, keliant pedagogų kompetencijas, palaipsniui kuriant aplinką, skatinančią tėvus ar globėjus vaikus į ugdymo procesą įtraukti anksčiau.

Teikiamais pakeitimais siūloma sudaryti kuo palankesnes lygiaverčio darbo sąlygas kiekvienam vaikui ir apibrėžti dvi teisinio reguliavimo nuostatas.

Pirma, sukurti prielaidas ir užtikrinti kokybiško ikimokyklinio ugdymo prieinamumą vaikams, augantiems socialinę riziką patiriančiose šeimose. Švietimo įstatyme siūloma nustatyti, kad socialinę riziką patiriantiems vaikams ikimokyklinis ugdymas būtų privalomas ir būtų vykdoma švietimo, mokslo ir sporto ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka. Kokybiškam ikimokykliniam ugdymui užtikrinti ir įgyvendinti būtų skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų. Ši nuostata sumažintų savivaldybių finansinę naštą dėl vaikų ir juos lydinių asmenų pavėžėjimo, taip pat teikiant kitą būtinąją pagalbą ikimokyklinio ugdymo įstaigoms. Siūlomi pakeitimai sukurtų prielaidas kasmet į ankstyvąjį ugdymą papildomai įtraukti apie 1 tūkst. 500 vaikų per metus.

Antroji nuostata – palaipsniui per keletą metų parengti ankstyvojo ugdymo sistemą, kurios turinys, ugdymo formos, aplinka būtų pritaikyti jaunesnio amžiaus vaikams, taip pat būtų investuota į pedagogų parengimą bei kompetencijas. Šiomis pataisomis siūloma sudaryti kokybiškas sąlygas ir priešmokyklinį ugdymą pradėti, kai vaikui tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra suėję penkeri metai, o pradinį ugdymą – kai vaikas tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra sulaukęs šešerių metų.

Svarbu pabrėžti, kad numatoma taikyti lanksčią sistemą. Tai galimybė tėvų ar globėjų sprendimu vaiko ugdymą pradėti metais vėliau arba, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, priešmokyklinio ugdymo programoje praleisti dvejus metus, taip siekiant geriau pasirengti pradiniam ugdymui.

Siūlomi terminai: nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. visa apimtimi užtikrinti ikimokyklinį ugdymą vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų. Per keletą metų, pasirengimą skaidant per 2022 ir 2023 metus, įrengti papildomas priešmokyklinės ugdymo grupes, tinkamai pritaikyti ugdymui patrauklią aplinką, parengti daugiau priešmokyklinio ugdymo pedagogų, investuoti į pedagogų kvalifikacijos kėlimą, sukurti kokybiškas sąlygas ir būti pasirengus nuo 2023 metų į priešmokyklinį ugdymą priimti jaunesnio amžiaus vaikus, kuriems tais metais iki balandžio 30 dienos bus suėję penkeri metai. Per keletą metų, taip pat pasirengimą skaidant 2023 ir 2024 metais, palaipsniui pasirengti ir sukurti kokybiškas sąlygas, taip pat būti pasirengus nuo 2024 metų į pradinį ugdymą priimti jaunesnio amžiaus vaikus, kuriems tais metais iki balandžio 30 dienos bus sukakę penkeri metai.

Teikdami šiuos Švietimo įstatymo pakeitimus kviečiame Seimą ir visus politikos formuotojus pritariti vaikų teisėmis pagrįstam politikos priemonių siūlymui, kad pagerėtų mūsų vaikų mokymosi rezultatai, būtų nutrauktas iš kartos į kartą pasikartojantis nepalankios socialinės padėties ciklas ir sudarytos kokybiškos sąlygos ankstyvai ugdymo plėtrai bei prienamumui. Mūsų visų pareiga, kad būtų sudarytos sąlygos vaikams, kilusiems iš skirtingos aplinkos ir turintiems įvairių individualių ugdymo poreikių, išvengti atskirties ir įgyti pagrindą lygiaverčiai startuoti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Yra norinčių jūsų klausti. Pirmasis klausia R. Šarknickas. Prašom, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Visų pirma taip, XXI amžiuje vaikai išties evoliuciuoja anksčiau, dėl to ankstinti tikrai yra teisinga. Taip, kaip yra ir kitose valstybėse. Tačiau yra toks dalykas: kaip mes bekeistume, padėtume pedagogams, ar vaikai ateina anksčiau mokytis į darželius, paskui į mokyklas, bet suprantate, kai iš darželio ateina vaikas į mokyklą, yra užgesinamas jo individualumas. Čia yra didžiausia ne problema, bet priežastis, kurią reikia spręsti – pati švietimo, ugdymo programa iš esmės turi keistis, nes pagal vieną sistemą yra mokomi visi vaikai. Tarkime, yra dramblis, žuvis, beždžionė, ir mokytojas liepia įlipti į medį. Kas gali į tą medį įlipti? Ne visi gali įlipti. Tas pats su vaikais, su mokiniais. Čia iš esmės, manau, reikia didelių pokyčių ir nelaukiant. Ar jūs sutiktumėte su tuo? Ačiū.

J. KARPAVIČIENĖ. Labai ačiū. Tikrai reikia pritariti ir absoliučiai sutikti. Dabar kaip tik yra metas kelti klausimą dėl ankstyvojo ugdymo plėtotės, nes šiuo metu kaip tik vyksta naujų bendrojo ugdymo programų parengimo procesas. Jis dabar yra orientuotas į tai, kad pradinis ugdymas pradėdamas nuo septynerių metų. Dar galima tą procesą pakeisti, kaip jau minėjau, ankstyvojo ugdymo visus lygmenis – ikimokyklinį, priešmokyklinį ir pradinį sujungti taip, kad būtų nuoseklus ugdymo ir ugdymosi procesas. Be abejonės, tokia ir mūsų siūlymų esmė, turi būti individualizuotas požiūris į vaiką. Ačiū už klausimą. Pritariame.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama Prezidento vyriausioji patarėja, na, viešojoje erdvėje akcentuojama, kad čia yra prezidentūros iniciatyva, bet mes puikiai žinome, kad Seime tos idėjos jau nuo 2018 metų ir anksčiau. Kas, jūsų nuomone, lėmė, kad tiek buvo mindžikuota? Buvo kalbėta, kad bus diskutuota su Tėvų forumu, su pedagogais, mokslininkais. Ar visa tai nevyko? Pirmas dalykas.

Antras. Nerimą kelia ugdymo turinys ir programos. Ar tam yra pasiruošta? Mes pradėsime darbą nuo 2021 metų rugsėjo.

Trečias dalykas. Techniniai dalykai, infrastruktūra. Ar įsivaizduojate, kad visos šios idėjos nukris savivaldybėms ant pečių? Jos nepasirengusios su savo infrastruktūra. Darželiai susitvarkys, tačiau kaip bus progimnazijose? Ar kalbėtasi, tartasi su savivaldybėmis, kad būtų suspėta? Iš pradžių būtų tokie mano pasiteiravimai.

J. KARPAVIČIENĖ. Labai ačiū už pastebėjimus. Taip, jau seniai yra kalbama apie ankstyvojo ugdymo ankstinimo ir plėtros poreikį. Lietuvos Respublikos Prezidento ir jo kanceliarijos komandos pasiūlymas gimė tariantis, diskutuojant su socialiniais ir kitais partneriais, tarp jų ir su Savivaldybių asociacija. Ji pritarė sumanymui ir pačiai idėjai, kad dalis lėšų, reikiamų tam, kad būtų užtikrintas vaikų iš socialinę riziką patiriančių šeimų ikimokyklinis ugdymas... taptų valstybės pareiga.

Tas vienas klausimas, susijęs su programomis, iš dalies koreliuoja su anksčiau buvusiu klausimu. Dabar, dar kartą pakartojau, vyksta programų rengimo procesas, todėl labai svarbu atsižvelgti į pasiūlymus ir atitinkamai koreguoti, rengti tas programas, kurios turinio požiūriu būtų pritaikytos prie vaikų ugdymo lankstaus ankstinimo.

Dar kartą pakartosiu, pati laiko schema, išsklotinė yra siūloma tokia: nuo 2021 metų rugsėjo užtikrinti vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų ikimokyklinį ugdymą ir per kelerius kitus metus, 2022–2023 metus, pasiruošti tam, kad kokybiškai būtų pasirengta sudaryti sąlygas vaikų ankstyvesniam ugdymui.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, na, iš tiesų niekas neabejoja, kad išankstinis, visas priešmokyklinis ugdymas yra labai svarbus. Ypač tai svarbu dėl tam tikros galimybės išlyginti žinias ateinant į pradinę mokyklą ir bendrąją. Tačiau vėlgi tai nėra tik materialiniai dalykai, bet ir tėvų supratimo dalykai. Iš tiesų kai kurie nesivargina, tarkim, vežti, stengtis, kad vaikas eitų, galvoja, ai, čia užaugs kaip koks nors, na, ne žmogus, o kaip ir visi užauga šeimoje, ir viskas bus gerai. Ar nemanote, kad taip pat turi būti ir kokių nors kitų paskatų, susijusių su finansais, išmokomis ar kitais dalykais, kad vis dėlto būtų rūpestis tam tikras dėl tų, kurie supranta tik finansinius dalykus, o nesupranta žmogaus ugdymo reikšmės ir taip toliau? Ačiū.

J. KARPAVIČIENĖ. Ačiū už klausimą. Taip, tai galėtų būti viena iš pasiūlymų krypčių, tačiau šiuo metu yra labai svarbu kaip tik nustatyti tą galimybę rasti finansavimo šaltinius iš valstybės tam, kad savivaldybei būtų palengvinta našta ir užtikrintas vaikų iš socialinę riziką patiriančių šeimų ankstyvasis ikimokyklinis ugdymas.

PIRMININKĖ. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, pirmiausia norėčiau pasveikinti tokią Prezidento iniciatyvą. Akivaizdu, kad platesnis, kokybiškesnis ikimokyklinis ugdymas yra viena iš pagrindinių sąlygų, kuri leistų spręsti socialinės atskirties rizikos problemą pačioje užuomazgoje. Tačiau taip pat norėčiau paklausti, kaip jūs matote, galbūt esate numatę kažkokią priemonę, kaip plėsti ikimokyklinių įstaigų tinklą, nes neužtenka tik numatyti, kad amžius bus paankstinamas, neužtenka tik raginti ir skatinti tėvus, reikia ir fizinę infrastruktūrą turėti? Ar neatsitiks taip, kad tas įpareigojimas tiesiog bus permetamas savivaldybėms, o jos ne visos gali jį išspręsti?

J. KARPAVIČIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Dar kartą turiu pabrėžti, kad mes siūlome visą kompleksinį planą, kuris išsiskleidęs per ketverius metus. Jums yra pateikti skaičiavimai, remiantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, kitais duomenimis, ir atitinkamai kaip tik galvojame apie tai, kad nebūtų skubama, o planuojant darbus, priemones, kompleksiskai jas suvokiant, būtų galima tinkamai parengti visą sistemą, kad mokykla būtų pasirengusi vaiką priimti ir ugdyti jį kokybiškomis sąlygomis.

PIRMININKĖ. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašom.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Ponia Karpavičienė, labiausiai man turbūt šiame siūlyme patinka noras išlyginti startines vaikų galimybes (aš čia, labai arti jūsų, pažiūrėkite į kairę), nes iš tiesų socialinės rizikos šeimų vaikams yra sunkiau pasirengti mokyklai. Bet aš turiu du klausimus. Pirmas. Įstatymo projekte, kurį jūs teikiate, yra numanomas imperatyvas, kad socialinės rizikos šeimose augantys vaikai tarytum privalėtų lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigas.

Kita vertus, jūs rašote, kad tai bus įgyvendinama pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytą tvarką, vadinasi, ne įstatymu, bet poįstatyminiu teisės aktu. Čia aš įžvelgiu tam tikrą teisinę problemą, nes imperatyvas turbūt galėtų būti nustatomas tiktaip įstatymu ir ne kitaip.

Dar vienas dalykas. Vis dėlto vaikai būna labai skirtingi ir šeimos skirtingos. Lietuva jau yra įteisinusi galimybę ugdyti vaikus šeimoje tiems, kas turi tokias galimybes. Kaip derinsime šiuos dalykus? Žinote, aš esu vaikas, kuris kategoriškai atsisakė...

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiama kolege.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). ...eiti į darželį, bet į mokyklą ėjau nuo šešerių. Kiekvienas turime individualių bruožų. Kaip jūs suderinsite tas tėvų pasirinkimo galimybes? Dėkui.

J. KARPAVIČIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Atsakant į pirmą klausimą, tereikia tikrai pakartoti, kad įstatyme yra apibrėžta valstybės prievolė užtikrinti kokybišką ikimokyklinį ugdymą vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų. Taip pat Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme yra įteisinta galimybė vaikams būti ugdomiems ir ugdytis šeimoje. Mūsų siūlomos pataisos nepanaikina tokios galimybės ir kiekviena šeima – vaikai, tėvai ar globėjai gali rinktis būdą, kur jie nori ugdyti vaikus. Mūsų pasiūlymo esmė susijusi su ankstyvojo ugdymo ankstinimu, tai ir yra lanksti sistema, galimybė rinktis atsižvelgiant į kiekvieno vaiko individualius poreikius, individualius pasiekimus. Svarbiausia, kad vaikas jaustųsi gerai, saugiai, patraukliomis, kokybiškomis formomis ir būdamas pasirengusioje aplinkoje būtų ugdomas anksčiau.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, laikas klausti baigėsi. Dėkojame pranešėjai.

Motyvai. Palaikyti nori S. Gentvilas. Prašom. Motyvai už.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Prezidento kampanijoje iškelta gerovės valstybės idėja, man atrodo, atgimsta štai tokiais projektais, nes vien neinvestuotas laiku euras į vaiko ugdymą visuomenei kainuoja žymiai žymiai brangiau ateinančiame jo brandžiame gyvenime. Todėl profesionalus ugdymas turėtų būti užtikrinamas kuo anksčiau, ypač šeimoms, kurios ne visada gali suteikti visas galimybes vaikui. Mes, kaip visuomenė, turime užtikrinti tokią gerovės valstybę, kad kiekvienas vaikas gimtų su teise iki 18 metų turėti tokius pačius sėkmės šitoje visuomenėje šansus kaip ir tas vaikas, kurio tėvai yra turtingesni, turi geresnę išsilavinimą ir gyvena mieste. Kiekvienas vaikas turi turėti galimybę išnaudoti savo visą potencialą. Štai tokie įstatymų projektai prisideda prie gerovės paslaugų kūrimo, priešingai negu masinis dalinimas pinigų į kairę ir į dešinę, nežiūrint tikslingumo.

Kiekvieną kartą, kai keliame klausimą, ar užteks pinigų, pagalvokime, kad pinigų tikrai yra, tik mes juos išdaliname labai dosniai tai vaiko pinigais, tai vienkartiniais priešrinkiminiais čekiais senjorams. Gerovės paslaugos yra būtent tai, kas skiria Vakarų išsivysčiusias visuomenes nuo Rytų visuomenių. Kviečiu paremti šią projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Iš tikrųjų, kalbant apie šį projektą, yra ne tik teigiamų aspektų, bet ir yra tam tikrų abejonių, nes visi vaikai yra labai individualūs, labai skirtingi. Tarkime, kad ir mano paties du sūnūs: vienam darželio reikėjo labai minimaliai, kitas eina nuo trejų metų. Taigi ankstinimas dėl ankstinimo turėtų būti labai apgalvotas, turėtų būti labai aiškus mechanizmas, kaip mes deriname vis dėlto ne priverstinį, bet atsižvelgdami į psichologų rekomendacijas, kaip, kokioms šeimoms, kokiose situacijose tas ankstinimas reikalingas ir duoda teigiamus ir gerus rezultatus.

Galiausiai vis dėlto labai svarbu, kad pati mokyklų tinklo infrastruktūra būtų parengta tam, apie ką jūs kalbate. Bet šiandien mūsų visas švietimo sektorius, švietimo ir mokyklų tinklas, ypač kalbant apie regionus, kalbant apie kaimiškas vietas, tiems dalykams yra tikrai labai silpnai pasirengęs. Jeigu mes turime jį silpnai parengtą ir priimame šitas pataisas neparengę, nepadarę pirminių namų darbų, tai kokiu būdu mes turėsime tuos rezultatus, kuriuos jūs įvardinate pristatydama projektą.

Todėl aš tikrai manau, kad vis dėlto pats projektas vis dar turėtų būti tobulinamas, turėtų būti toliau tęsiamos diskusijos su tėvų bendruomene, su ja aptariant, kokie vis dėlto variantai ir kokie aspektai būtų svarbiausi ir kaip padaryti, kad mes iš tikrųjų judėtume humanistinės pedagogikos linkme, kad į kiekvieną vaiką vis dėlto žvelgtume individualizuotai, o ne taip, kaip buvo mūsų senesnėje sistemoje, į kurią nenorėtume sugrįžti, kai bandoma unifikuotai visiems vaikams pritaikyti, kad, tarkime, vienas ar kitas amžiaus rodiklis, ar tai būtų penkeri, ar šešeri metai, būtų būtinas. Vis dėlto kiekvieno vaiko raida yra individuali ir skirtinga. Dėl to būčiau linkęs tobulinti ir susilaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, prašau balsuoti ir apsispręsti dėl teikiamo Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5219.

Balsavo 76: už – 67, prieš – 1, susilaikė 8. Taigi po pateikimo projektui Nr. XIIP-5219 yra pritarta.

Komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomo nėra. Siūloma svarstymo data – spalio 20 diena.

Per centrinį šoninį mikrofoną V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetą – kaip papildomą, dėl finansavimo reikės šiek tiek peržiūrėti.

PIRMININKĖ. Biudžeto ir finansų komitetas pageidauja būti papildomu komitetu. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

14.49 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5194 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Notariato įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5194. Jį pateikti kviečiame Teisingumo ministerijos viceministrą E. Jurkonį. Prašom.

E. JURKONIS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybė teikia įstatymo projektą dėl Notariato įstatymo pakeitimo, kuriuo siūloma optimizuoti konsulinių pareigūnų atliekamų notarinių veiksmų apimtį. Iš tikrųjų įstatymo apimtis yra nedidelė, siūloma iš teikiamų konsulinių paslaugų išbraukti vertimų iš užsienio kalbos tvirtinimą, taip pat, sekundėlę, jūrinių protestų priėmimą. Ir vienas, ir kitas veiksmas yra atliekami išimtinai retai, dokumentų vertimų 2019 metais turėjome 17 atvejų, o jūrinių protestų per visą istoriją kaip ir nebuvo. Teisės departamentas pastabų dėl projekto neturi. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, sakykite, jeigu, kaip teigiate, tokių atvejų yra išimtinai retai, tai ar nemanote, kad yra laiko, visų pirma jūsų ir mūsų, švaistymas jums teikti tokį įstatymo projektą. Jeigu iš tiesų tų atvejų beveik nėra, tai kam švaistyti Seimo ir jūsų brangų laiką, keisti įstatymus, kurie iki galo nėra tokie dabar aktualūs ir svarbūs.

E. JURKONIS. Ačiū už klausimą. Aš labai trumpai kalbėjau šiuo klausimu.

PIRMININKĖ. Daugiau klausimų nėra. Gerbiami kolegos, prašom balsuojant... Dėl motyvų. Nėra norinčių pareikšti dėl motyvų? Už nori kalbėti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš pasisakysiu už. Taip, matyt, jeigu yra galimybė, reikia keisti, bet tai yra chrestomatinis pavyzdys, kaip Seimas priima šimtus įstatymų, kurie neturi jokios realios įtakos mūsų kasdieniame gyvenime. Kaip ir pranešėjas pažymėjo, yra vienetiniai atvejai, apie kuriuos mes kalbame, bet, nepaisant to, užkurtas Vyriausybės mechanizmas rengti įstatymo projektą, ateina Vyriausybės atstovai, ministrai, viceministrai, teikia įstatymo projektus, užuot sėdėję ir žiūrėję, ką iš tikrųjų galėtų realiai spręsti, kas padėtų žmonių kasdieniame gyvenime, ir visas Seimas balsuoja ir diskutuoja dėl to. Tai pritarkime, bet galbūt dėl ateities pagalvokime, ar iš tiesų reikia švaistyti mūsų visų laiką tokiems įstatymų projektams, kurie neturi jokios realios įtakos žmonių gyvenime.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai pareikšti, prašom balsuoti dėl teikiamo Notariato įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 69, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5194 pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data lapkričio 12 diena.

14.54 val.

Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, imsimes kito darbotvarkės 2-4 klausimo – Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928. Prašom, viceministre, jį pateikti.

E. JURKONIS. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiamu įstatymo projektu siūloma supaprastinti Paprastųjų vekselių įstatymą, panaikinant 83 straipsnį, kuriame yra įtvirtinta sąvoka „viešasis registras“, kuris neatitinka viešojo registro sąvokos, ir atsisakyti notarams tvarkyti užprotestuotų ir dar neapmokėtų vekselių viešąjį registrą. Iš tikrųjų įstatymo pataisos iniciatoriai buvo Notarų rūmai, kaip ir prieš tai buvusiu atveju, ši viešojo registro funkcija yra nevykdoma. Nuo 2016 metų mes turėjome tik keturis įrašus dėl protestuojamų vekselių, paprastai rinkoje dabar naudojami paprastieji vekseliai arba įsakomieji vekseliai ir tokia funkcija, manome, yra nereikalinga. Prašytume pritarti. Pastabų dėl šito projekto Teisės departamentas taip pat neturėjo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, klausti niekas neužsiregistravote. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Komitetai. Pagrindinis vėl yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data taip pat lapkričio 12 diena.

14.56 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5008, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5009 (pateikimas)

Ir viceministras mums dar pateiks darbotvarkės kompleksinį 2-5.1 ir 2-5.2 klausimą – Vyriausybės įstatymo 29¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5008 ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5009. Prašom.

E. JURKONIS. Gerbiamieji Seimo nariai, įstatymų projektais siūloma įgyvendinti Tarybos rekomendacijas dėl Šengeno teisės ACQUIS taikymo ir Duomenų apsaugos inspekcijos didesnio nepriklausomumo nuo Vyriausybės įgyvendinimo. Šiuo įstatymo projektu siūloma Vyriausybės įstatyme numatyti išimtį, kad Duomenų apsaugos inspekcijos vadovas pats tvirtina strateginį ir metinį veiklos planą. Prieš tai buvusiam reguliavime metinis veiklos planas turėjo būti derinamas su teisingumo ministru, o strateginis – su Vyriausybe. Dėl šio projekto pastabų Teisės departamentas neturėjo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, ar yra klausiančių? Nėra. Motyvų pareikšti taip pat nėra pageidaujančių. Ar galime bendru sutarimu pritarti teikiamiems įstatymų projektams? Prašom balsuoti.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 3. Taigi po pateikimo įstatymų projektams Nr. XIIIIP-5008 ir Nr. XIIIIP-5009 yra pritarta. Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data – spalio 20-oji.

14.59 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo, 52 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 35¹ ir 53 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5153, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5154 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, teisingumo viceministras E. Jurkonis dar mums pateiks du susijusius įstatymų projektus: Vyriausybės įstatymo vienuoliktojo skirsnio pavadinimo, 52 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 35¹ ir 53 straipsniais įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5153 ir Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5154. Prašom.

E. JURKONIS. Gerbiamas Seime, teikiamais projektais siūloma nustatyti Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjų, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymo tvarką; Europos Sąjungos Teisingumo Teismui padedančių generalinių advokatų, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymo tvarką; kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus, generalinius advokatus bei asmenų į Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus atrankos į sąrašą tvarką.

Taip pat projektu siūloma apibrėžti Vyriausybės atstovo Europos Žmogaus Teisių Teisme statusą ir jį įtvirtinti Vyriausybės įstatyme, suderinti šitas nuostatas su Valstybės tarnybos įstatymu ir nustatyti šio valstybės skiriamo pareigūno vietą valstybės tarnybos sistemoje.

Dėl šito projekto esminių pastabų nėra. Yra Teisės departamento pastaba, kad turėtų būti ko-reguotinas ir Seimo statutai, nes numatoma konsultacijų su Seimu tvarka siūlant minėtas kandidatūras į europines institucijas, bet aš manau, kad tai bus galima išspręsti komitete. Kitų esminių pastabų nebuvo. Prašyčiau pritarti projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Taip pat niekas nepageidauja klausti. Motyvų taip pat niekas nepageidauja pareikšti. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti dėl pateiktų įstatymų projektų Nr. XIII-5153 ir Nr. XIII-5154.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 58, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo įstatymų projektams pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas dėl abiejų projektų, papildomo komiteto nenumatoma. Svarstymo data – spalio 20 diena.

15.03 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5052 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, mes truputį lenkiame laiką. Imsimės darbotvarkės 2-10 klausimo – Žuvininkystės įstatymo 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5052. Jį mums pateiks aplinkos ministras K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti Žuvininkystės įstatymo 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiama spręsti dvi pagrindines problemas – įstatymu įteisinti šiuo metu naudojamą verslinės žvejybos kontrolės įrankį, tai yra žvejybos žurnalus, ir įdiegti šiuolaikinę žvejybos kontrolės priemonę, tai yra telemetrinę stebėjimo sistemą, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas valstybei priklausančių žuvų išteklių tyrimams.

Pareiga pildyti žvejybos žurnalus, vykdant verslinę žvejybą vidaus vandenyse, buvo visą nepriklausomybės laikotarpį, tačiau ši pareiga nėra nustatyta įstatymu. Europos Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemoje plačiai naudojama palydovinė žvejybos laivų stebėjimo sistema ir kitos šiuolaikinės technologijos, tačiau jos privalomos tik žvejojant jūrų vandenyse. Verslinės žvejybos kontrolė vidaus vandens telkiniuose yra ne mažiau sudėtinga dėl išsklaidytos žvejybos ir žuvų iškrovimo vietų.

Kuršių mariose verslinę žvejybą vykdo apie 45 įmonės, leidžiama naudoti daugiau nei 900 verslinės žvejybos įrankių, per metus, oficialiais duomenimis, sugaunama apie 1000 tonų įvairių žuvų. Žvejybos įmonės neturi tik joms priskirtų žvejybos plotų, gali žvejoti bet kurioje Kuršių marių vietoje, todėl sunku sukontroliuoti, ar žvejai neviršija jiems nustatyto žvejybos įrankių limito, ar leistinoje vietoje ir leistinu metu pastatė žvejybos įrankius, ar jie tikrinami laikantis Žvejybos įrankių tikrinimo tvarkos, ar objektyviai vykdoma laimikio apskaita. Telemetrinė stebėjimo sistema leistų asmens, vykdančio žvejybą, buvimo duomenis priskirti konkrečiai žvejybos įmonei ir juos automatizuotu būdu teikti žvejybą kontroliuojančioms institucijoms. Telemetrinės stebėjimo įrangos įdiegimas būtų finansuojamas iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos. Yra apskaičiuota, kad tai kainuotų maždaug apie 30 tūkst. eurų. Į šią kainą yra įskaičiuota žvejams nemokamai išduodami GPS imtuvai, taip pat programinė įranga ir priežiūros mokestis.

Taip pat pagal pareigūno kompiuterio monitoriuje, išmaniajame telefone matomą plaukiojimo priemonės maršrutą, greitį būtų galima nustatyti, kad žvejas galimai naudojo didesnę, nei jam skirta kvota, žvejybos įrankių skaičių. Faktiškai užkertama galimybė nelegaliai iškrauti laimikį. Telemetrinė stebėjimo sistema leistų sumažinti tradiciniams kontrolės metodams skiriamų lėšų ir laiko sąnaudas, padėtų kontrolę vykdyti tikslingiau, skaidriau, sumažintų korupcijos riziką. Įdiegus šią sistemą, sumažėtų administracinė našta žvejams verslininkams, būtų atsisakyta reikalavimo informuoti apie žvejybos įrankių tikrinimo laiką, supaprastinta laimikio registravimo tvarka.

Detalias tvarkas, kaip naudojama ši įranga ir stebėjimo sistema, kaip pildomi žvejybos žurnalai, nustatytų aplinkos ministras.

Taigi toliau. Vadovaujantis Laukinės gyvūnijos įstatymu, laisvėje gyvenantys laukiniai gyvūnai nuosavybės teise priklauso valstybei, tačiau Žuvininkystės įstatymo 20 straipsnio nuostatos suteikia teisę valstybinių vandens telkinių žvejybos plotų naudotojams ir privačių ežerų ir upių savininkams neleisti atlikti žuvų išteklių tyrimų jų naudojamuose telkiniuose. Yra apribojama valstybės teisė prižiūrėti, kaip yra naudojamas jos turtas. Šios nuostatos trukdo įgyvendinti Valstybinę aplinkos monitoringo programą, Žuvininkystės duomenų rinkimo programą, spręsti biologinės įvairovės nykimo, invazinių rūšių, žuvų ligų plitimo ir kitas aplinkosaugos problemas.

Dėl šių nuostatų šiais metais neatsirado vykdytojų, kurie įgyvendintų Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą projektą „Jūros ir vidaus vandens aplinkos būklės tyrimų ir vertinimų įsigijimas“, todėl kyla grėsmė, kad bus neįgyvendinti Bendrosios vandens politikos direktyvos, Jūrų strategijos pagrindų direktyvos reikalavimai.

Siekiant išspręsti šią problemą, įstatymo projekte numatyta, kad be rašytinio žvejybos ploto naudotojo ar privataus ežero savininko sutikimo specialiosios žvejybos leidimai galėtų būti išduodami mokslinių, veterinarinių tyrimų ar stebėsenos tikslais, taip pat ypatingos ekologinės situacijos atvejais. Apie specialiosios žvejybos datą ir laiką būtų informuojami vietos vandens telkinių savininkai arba žvejybos ploto naudotojai. Išliktų prievolė gauti ir rašytinį sutikimą žvejojant žuvivaisos, biologinės melioracijos ar mokymo tikslais. Jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Yra norinčių jūsų klausti. Pirmasis klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, pritarisiu ir balsuosiu už šį įstatymą. Tiktai norėčiau paklausti, kodėl jame nėra papildomų nuostatų, tokių kaip, pavyzdžiui, praeitą ketvirtadienį konservatorių opozicinėje darbotvarkėje iš tribūnos kalbėjo „Lašišos dienoraščio“ vadovas, kalbėjo apie tai, kad būtent šiuo metu – rugsėjį, spalį – prasideda žuvų migracija į aukštupius. Jūsų galioje yra nuspręsti, ar migruojančios žuvys nusės legaliai statomuose tinkluose, ar jos galės numigruoti į aukštupį ir ten išneršti. Būtent šiuo metu – rugsėjį ir spalį. Rugsėjo 1 dieną Klaipėdoje buvo masinis mitingas, kuriame jūs taip pat dalyvavote. Problema buvo aptarta, bet šiandien šiame įstatyme šių nuostatų nėra. Ar galėtumėte pakomentuoti kodėl, nes tiek rugsėjo 1 dieną, tiek praėjusį ketvirtadienį čia iš tribūnos buvo raginimai migracijos metu stabdyti žvejybą?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Gaila, kad jūsų nebuvo Klaipėdoje, kai buvo liepos 1 diena. Turbūt pasakysite kodėl, bet iš tiesų taip, tas ministro įsakymas yra rengiamas. Jis yra šiuo metu derinamas su socialiniais partneriais.

O jeigu kalbėtume apie verslinės žvejybos draudimą vidaus vandenyse, tai tą projektą aš esu registravęs dar 2016 metais, lyg ir, kiek kalbėjau su Kaimo reikalų komiteto pirmininku, rytoj pagaliau turėtų būti tęsiamas jo svarstymas komitete. Aš manau, jeigu viskas bus gerai, komitetas priims kokį nors sprendimą, galėtume kitą savaitę... Kitą savaitę posėdžių nebus, dar kitą savaitę galėtume Aplinkos apsaugos komitete kaip pagrindiniame pratęsti svarstymus ir artimiausiu metu galėtume balsuoti salėje. Iš tiesų tie žingsniai yra padaryti.

Dėl migruojančių žuvų apsaugos. Mano įsakyme, jis artimiausiu metu bus pasirašytas po derinimo procedūros, ir kalbame apie 2 kilometrų koridorių, kur galėtų žuvys migruoti netrukdomai per Kuršių marias, taip apsaugant jas nuo pagavimo prieš nerštą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, ponios pirmininke. Gerbiamas ministre, kokių priemonių ministrija imasi dėl Kuršių marių išteklių bendraudama ar bendradarbiaudama su Kaliningrado srities Kuršių marių žvejais dėl žuvų įveisimo, dėl kvotų, dėl, sakykime, gaudymo kvotų ir taip toliau? Jie košia ten tinklais skersai išilgai, dėl įžuvinimo, kiek žinau, neskiria lėšų, o mūsų žvejai, pamario žvejai negali pasigauti vieno kito starkio ar kitos vertingesnės žuvies dėl tų ribojimų. Gerbiamas ministre, kaip tie dalykai yra sprendžiami ir kaip juos ketinate spręsti? Ačiū.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Jeigu 1 tūkst. tonų, čia oficialūs skaičiai, per metus jums yra viena kita žuvis, tai nežinau, kokie galėtų būti kiti skaičiai.

Kalbant apie bendradarbiavimą su Rusija, jau keletą metų tas bendradarbiavimas yra nutrūkęs, yra tik neformalus bendravimas. Mūsų žiniomis, jie turi savo kažkokias programas, jos tikrai nėra derinamos. Jie įžuviną taip, kaip jiems atrodo. Ar tai yra tiktai teoriniai skaičiai, tai turbūt

sunku interpretuoti. Mes negalime nekreipti dėmesio ir tiesiog nedaryti nieko, lygiai taip pat semti, kaip jūs sakote, viską, kas atplaukia, tikrai nėra turbūt teisinga aplinkos atžvilgiu, tų pačių žuvų išteklių atžvilgiu. Ką matome ir ką jūs sakote, kad vienas kitas starkis, tai šiandien tas vienas kitas starkis sunkiai pagaunamas ne tik žvejų verslininkų tinklais, bet ir mėgėjų priemonėmis. Tai iš tiesų gana sudėtinga ir tuos išteklius reikia apsaugoti. Todėl tikrai mes matome turbūt pagrindinį iššūkį, tai yra leisti žuvims išneršti ir taip padėti tiems ištekliams atsikurti. Įveisimo programos ir visa kita yra turbūt tikrai pagalbinės priemonės, bet jeigu visus metus bus žvejojama, tai bus tikrai didesnė žala negu nauda.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilienė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ministre, aš, kaip ir jūs, buvau žvejų mitinge rugpjūčio 1 dieną ir žinau, kad jūs pasirašėte įsipareigojimą uždrausti verslinę žvejybą Kuršių mariose. Šiuo įstatymu griežtinama kontrolė, viskas gerai, bet jeigu jūs ketinate uždrausti verslinę žvejybą, tai gal ir kontrolės nereikėtų? Kaip čia taip yra? Ar jūs ketinate drausti verslinę žvejybą Kuršių mariose, ar ne?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Ne įstatymu yra draudžiama žvejyba Kuršių mariose, draudžiama yra ministro įsakymu. Kaip ir minėjau prieš tai, galbūt negirdėjote, 2 kilometrų zonoje. Ir socialiniai partneriai, ir tie patys žvejai mėgėjai sutinka, kad prie Rusijos sienos uždrausti visiškai verslinę žvejybą nėra turbūt tikslas, tegul tas vienas kitas verslininkas gyvena ir pasigauna tą vieną kitą žuvį, tačiau turi būti aiškiai reglamentuota. Būtent migracijos metu turėtų būti paleidžiamos visos – tiek šlakiai, tiek lašišos, o kitos žuvys, menkavertės, galėtų būti gaudomos, verslininkai galėtų gyventi, išlaikyti savo rūkyklas.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs minėjote, kad 1 tūkst. tonų šiandien yra sugaunama žuvų. Įdiegus šią naują kontrolės sistemą, ji, be abejonės, padės. Kiek maždaug, galvojate, yra tų nelegaliai pagaunamų žuvų, kurios neapskaitomos, nesumokami mokesčiai? Ta sistema, aišku, turės parodyti tuos skaičius. Čia prognozė, čia tikrai visiškai...

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Turbūt jūs buvote žemės ūkio ministru ir komitete, žinau, aktyviai prieštaraujate, kad būtų ribojama verslinė žvejyba Kuršių mariose, bet rytoj komitete galėsite padiskutuoti ir tikiuosi, kad jūsų nuomonė pasikeis. Kalbant apskritai apie mastą nelegalios žvejybos, sunku apie tai kalbėti. Bet jeigu įmonių, kurios užsiėmė versline žvejyba, jeigu neklystu, sumokami mokesčiai yra 5 tūkst. eurų visų kartu, tai turbūt mastas yra tikrai didelis, galima sakyti. Manau, kad kalbame apie kartais didesnius skaičius, nes tikrai nuostolingos įmonės daugybę metų tiesiog nevykdytų savo veiklos. Kalbant realiai, bet kokią veiklą galima paimti, manau, kad tas mastas yra didelis, o ši telemetrinė įranga padėtų fiksuoti būtent laivų judėjimą ir pagal tai būtų galima nustatyti ne tik įrankių skaičių, bet turbūt ir kiek metrų tinklų per daug kai kuriais atvejais naudoja.

PIRMININKĖ. Klausia L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū. Ministre, iš dalies jau atsakėte į mano klausimą, bet gal dar tik patikslintumėte. Verslinė žvejyba ekonomine prasme generuoja pinigų srautą, lyginant su mėgėjų žvejyba, labai daug kartų mažesnę. Ir patys verslininkai pripažįsta, kad jų verslas iš esmės merdi ir kad daugelis jų užsiima dar kažkokiais kitais verslais, kad išgyventų. Tai dabar jūs kalbate apie kontrolės sistemą, kur būtų nemaža investicija, ar ne 30 tūkst. eurų minėjote? Turint omeny, kad verslinė žvejyba pati kaip verslas traukiasi dėl įvairiausių priežasčių, ar verta čia tokia investicija, ar paskui užsidarys tas verslas arba bus kažkokie pereinamieji laikotarpiai, kaip jam galbūt padėti užsidaryti, o investicijos liks, jos nebeturės ką veikti. Ar čia prasminga dabar tai daryti?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Kolega, ačiū už klausimą. Aš manau, kad tie daugiau kaip 100 tūkst. žvejų mėgėjų sumestų ne po 1 eurą, o po 2 ir būtų 200 tūkst. eurų su viršum, kad tie verslininkai greičiau išeitų iš tų vandens telkinių. Tačiau, manau, tai galėtų būti vienas iš paskatinimų jiems arba legaliai ir oficialiai žvejoti, arba išeiti. Galbūt tai ir paskatins, įdiegus tą telemetrinę įrangą, kai kuriuos atsakyti tos nuostolingos veiklos, o kitiems, kurie norės išeiti, mes esame numatę taip pat pasitraukimo fondą, šiandien apie pusę milijono eurų, tiems, kurie tuos savo tinklus, vadiname, pakabins ant vinies, tiksliau, sunaikins ir persiorientuos galbūt į mėgėjišką žvejybą, galbūt į rekreacinę žvejybą, kur suteiks paslaugą tiems žvejams, kurie už tai jiems sumokės ir turbūt dar didesnius pinigus nei iš tų žuvų, kurias jie pagauna.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvus nori pareikšti S. Gentvilas, bet salėje nematau. Prašom tada balsuoti, nes prieš irgi nėra kalbančių, dėl teikiamo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5052.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo Žuvininkystės įstatymo 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui yra pritarta. Komitetai. Kaip pagrindinis yra siūlomas Kaimo reikalų komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data – lapkričio mėnuo.

Gerbiami kolegos, kadangi, kaip sakiau, mes judame spėriai į priekį, nėra atvykusio... Yra visgi atvykęs energetikos viceministras. Tuomet galėsime... Ekonomikos ir inovacijų. Imsimės...

15.20 val.

Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293 (pateikimas)

Tuomet darbotvarkės 2-11 klausimas – Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293. Kviečiame M. Skuodį, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos viceministrą.

M. SKUODIS. Dėkui, pirmininke. Gerbiamieji, noriu jums pristatyti Vyriausybės teikiamą ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Atitikties įvertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Pats įstatymas buvo priimtas 1998 metais. Paskutinį kartą nauja redakcija išdėstyta 2011 metais. Kadangi nuo to laiko pasikeitė tarptautiniai reikalavimai, taikomi atitikties vertinimo ir akreditavimo veiklai, dėl to atsirado natūralus poreikis išdėstyti įstatymą nauja redakcija.

Kalbant apie atitikties vertinimą, tai yra procesas, kurio metu nustatoma, ar atitikties vertinimo objektai, tai yra bet kokie gaminiai, procesai, paslaugos, atitinka jiems nustatytus reikalavimus. Atitikties įvertinimo įstatymas apibrėžia atitikties vertinimo veiklą, vertinimo subjektų funkcijas, reglamentuoja atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo procesą. Šiuo metu Lietuvoje turime apie 230 įstaigų, pavyzdžiui, įvairių laboratorijų, kurios yra akredituotos nustatyti, ar gaminiai atitinka tarptautinius standartus.

Įstatymo projektu siūloma atsisakyti perteklinių nuostatų ar nuostatų, kurios yra apibrėžtos kituose teisės aktuose, patikslinti atitikties vertinimo subjektus ir jų funkcijas, atsižvelgiant į licencijavimo pagrindų aprašo ir kitų teisės aktų reikalavimus, patikslinti akreditavimo procesą.

Įstatymas yra ganėtinai techninis, apibrėžia techninius, bet labai svarbius dalykus. Jis išdėstomas nauja redakcija, įvertinant įvairius tarptautinių teisės aktų pokyčius, dėl to prašytume pritari įstatymo projektui po pateikimo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, klausti užsirašė E. Gentvilas. Salėje nematau. Tuomet E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas viceministre, iš tikrųjų įstatymai įstatymais, bet kaip laikomasi, kaip kontrolės mechanizmas... apskritai šiuo metu? Ypač kas susiję su patentais, ma nyčiau. Ar iš tikrųjų kokie nors plagiatai galimi Lietuvoje šiuo metu, ar ne? Ar tikrai šis įstatymas sureguliuos?

Ir dar vienas klausimas, ar tai reguliuos tik pramonės, ar... pramonės ir maisto pramonės? Iš tikrųjų buvo tam tikrų problemų dėl atitikties, kuomet mes kalbėjome apie atitiktį produkcijos, kuri importuojama iš Europos Sąjungos šalių ir faktiškai neatitinka tų kokybės reikalavimų, buvo tokių mąstymų, kokie yra kitose šalyse. Ačiū.

M. SKUODIS. Dėkui. Labai geras klausimas, nes atitikties vertinimas yra pirmiausia susijęs su Europos Sąjungos vidaus rinka. Kitaip sakant, jei produktas pagaminamas Lietuvoje, jį sertifikuoja akredituota laboratorija, akredituojame mes, Lietuvos valstybė, per Nacionalinį akreditacijos biurą. Kitaip sakant, laboratorija gali pasakyti, ar gaminyje atitinka tarptautinius standartus, ir tai suteikia teisę tuo gaminiu prekiauti visoje Europos Sąjungos bendrojoje rinkoje be papildomų kokių nors patikrinimų.

Šiuo atveju kontrolė tikrai priklauso ne tik nuo įstatymo, o nuo to, kaip Nacionalinis akreditacijos biuras akredituoja laboratorijas ir kiek jos pirmiausia laikosi. Natūralu, visa sistema yra europinė arba tarptautinė, priklausomai nuo reikalavimų ir teisės aktų, tai tikrai ir mus vertina partneriai, kaip Lietuva laikosi visų procedūrų, ir mes dalyvaujame partnerių įvairiuose vertinimo procesuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju, viceministre. Jūs atsakėte į visų, norinčių klausti, klausimus.

Dėl motyvų už nėra norinčiųjų, o vieno, kuris prieš, taip pat nėra salėje. Gerbiami kolegos, prašau balsuojant apsispręsti dėl teikiamo Atitikties įvertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 45, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4293 yra pritarta.

Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data lapkričio 5 diena.

Gerbiami kolegos, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Linkiu jam sėkmės.

15.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Lietuvai pagražinti draugijos metais“ projektas Nr. XIIIIP-5142 (pateikimas)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Lietuvai pagražinti draugijos metais“ projektas Nr. XIIIIP-5142. Pranešėjas – A. Gumuliauskas. Pateikimas. Prašau.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. 1921 metais buvo įkurta Lietuvai pagražinti draugija, jos pirmininku tapo J. Tumas-Vaižgantas. Šios draugijos veikloje dalyvavo tokie žymūs mokslininkai kaip T. Ivanauskas, P. Matulionis ir kiti. Iš tikrųjų ši draugija prisidėjo prie patriotinio auklėjimo, taip pat vykdė tokius iš tikrųjų reikšmingus projektus. Vienas iš jų buvo 1930 metais pastatyti Vytauto Didžiojo karūnavimo 500-ųjų metinių proga 30 Vytauto paminklų Lietuvoje. Taip pat išskirtinas yra Veliuonos piliakalnyje atidengtas paminklas Gediminui ir kiti. Sovietų Sąjunga po okupacijos šią draugiją uždarė. Ji atnaujino savo veiklą 1995 metais. Pirmuoju garbės pirmininku tapo kunigas K. Vasiliauskas, po to – J. Marcinkevičius. Ši draugija, beje, jos atkuriamoji konferencija vyko prezidentūroje 1995 metais, ši draugija ir toliau vykdo tokius projektus, kurie tikrai prisideda prie Lietuvos gražinimo. Todėl keli komisijos nariai pateikė šį projektą ir siūlo už jį balsuoti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, mes žinome puikių šios draugijos darbų, ypač rajonuose, tačiau kas pagrindinis tų metų paskelbimo idėjos autorius? Ar iš pačios draugijos atėjo iniciatyva, ar tikrai čia tik dviejų komisijos narių?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Pati draugija taip pat buvo parašiusi raštą, bet buvo ir kitų nevyriausybinių organizacijų bent keli raštai. Sakyčiau, šios idėjos iniciatorius buvo P. Urbšys, na ir po to prisidėjau aš.

PIRMININKAS. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (MSNG). Labai dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, išties net sunku ir suskaičiuoti, kiek ir kokių metų mes priskelbėme 2021-aisiais. Mano klausimas ir būtų, ar jūs pats esate suskaičiavęs, kiek ir kokių metų jau esame paskelbę 2021 metais? Šios kadencijos dar liko turbūt gal trys savaitės, tai kiek ir kokių dar planuojame skelbti, ir kokių iniciatyvų dar gali atsirasti? Kokiais metais ką mes paskelbsime?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Su 2021 metais turbūt jau viskas. Galima laikytis, sakykime, ke-leriopos taktikos. Pirma taktika iš tikrųjų būtų ta, kad būtų skelbiami labai reikšmingi istoriniai įvykiai, apsiriboti keliais arba iš tikrųjų paminėti jų daugiau, nes tikrai Lietuvos istorijoje jų, tokių žymių datų netrūksta. Šiuo atveju mes vis dėlto ėmėmės antrosios taktikos ir siekiame visuomenei parodyti, kad iš tikrųjų mūsų praeitis, mūsų istorija yra labai turtinga, ir kartu prisidedame prie visuomenės patriotinio auklėjimo. Taigi aš čia nematau didelės problemos.

Kita vertus, jeigu kalbėtume apie finansus, pinigų daugiau nebūna. Vis tiek pinigų daugiau nebūna. Iš esmės Vyriausybė skiria tą pačią sumą ir po to atsiranda tada privačios iniciatyvos, nevyriausybinių organizacijų iniciatyvos.

PIRMININKAS. Ir klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas pone Gumuliauskai, mielas profesoriau, žinant, kad 1921 m. balandžio 27 d. Kaune kanauninko rašytojo J. Tumo-Vaižganto ir valstybės reikalų viceministro iniciatyva buvo įkurta ši draugija ir vysto veiklą iki šiolei, ar turi ji savo skyrius rajonuose, ar taip spontaniškai duoda iš centro nurodymus, važiuoja, žiūri? Kaip jie veikia, kokia tos veiklos struktūra?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Nuo 1995 metų, kai iš tikrųjų buvo atkurta šita draugija, ji turi skyrius ir ji, sakyčiau, tikrai veikia. Mes gavome jos veiklos ataskaitą, tai tikrai veikla išpūdinga. Gal nelabai afišuojama, tai čia kitas klausimas, bet tikrai veikla išpūdinga ir, sakyčiau, verta dėmesio. Todėl mes ir pasiūlėme skelbti šiuos metus.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui.

Motyvai po pateikimo. P. Urbšys – motyvai už.

P. URBŠYS (MSNG). Aš tikrai labai trumpai norėčiau informuoti apie tai, kad būtent draugija buvo iniciatorė, kad atsirastų šitas nutarimas. Jinai tik pasirinko tuos Seimo narius, kurie yra komisijos nariai. Čia nėra mūsų kaip Seimo narių iniciatyva – čia yra draugijos iniciatyva.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Balsuojame? Balsuojame.

Balsavo 53 Seimo nariai: už – 52, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomi komitetai – Švietimo ir mokslo komitetas. Pritariame? Pritariame. Ir siūloma svarstyti lapkričio 10 dieną. (*Balsas salėje: „O komisija?“*) Nebuvo pasiūlymo dėl komisijos. Jeigu turite... Istorinės atminties komisija, taip?

P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamas Seimo Pirmininke, jeigu komitetas pritartų, ar būtų galima, kad jūs inicijuotumėte būtent skubos tvarką, kad būtų paveiktas svarstymas, kad būtų galima jau ir priimti?

PIRMININKAS. Ne, nepaprašysiu skubos tvarkos dėl šio nutarimo.

15.35 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5200, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21¹, 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5201, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5202 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Energetikos įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5200 ir du lydimieji – projektas Nr. XIIIIP-5201 ir projektas Nr. XIIIIP-5202. Ministras Ž. Vaičiūnas. Pateikimas. Prašau.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiame trijų įstatymų pakeitimo projektus. Yra trys pagrindiniai tikslai. Pirmiausia – iki 2030 metų numatyti sektoriuose atsinaujinančios energetikos plėtros tikslus, antras tikslas yra pagerinti nuosekliai gerinamas atsinaujinančios energijos išteklių plėtros sąlygas ir trečiasis yra susijęs su jūrinio vėjo plėtra – nustatomos konkrečios sąlygos konkursui organizuoti ir apskritai, kad būtų galima plėtoti jūrinio vėjo energetiką Lietuvoje.

Kalbant konkrečiau, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektu, kaip ir minėjau, yra perkeliama tikslai tiek iš Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos, tiek kai kurios nuostatos iš Nacionalinio energetikos ir klimato kaitos plano. Dėl jūrinio vėjo siūloma nustatyti, kad perdavimo sistemos operatorius būtų atsakingas už jūrinių elektrinių prijungimo elektros tinklų plėtrą. Taip pat siūloma nustatyti aiškia konkurso organizavimo tvarką. Šiuo konkursu dėl leidimo plėtoti jūrinę teritoriją gamintojui siūloma suteikti teisę gauti sandorio kainą, kurios di-

džiausią galimą dydį nustatytų Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba, ir dėl šios kainos būtų konkuruojama atvirame aukcione.

Kalbant apie atsinaujinančios energetikos gerinamas investicines aplinkos sąlygas, yra reglamentuotos sąlygos elektros energiją parduodant pagal dvišales sutartis. Taip pat siūloma neriboti gaminančių vartotojų, gaminančių elektros energiją geografiškai nutolusioje nuo vartojimo vietos elektrinėje, įrengtosios galios vartojimo objektui suteiktos leistinosios naudoti galios dydžiu, kitaip tariant, toks apribojimas liktų tikrai tokiu atveju, jeigu gaminantis vartotojas yra teritoriškai toje pačioje vietoje, kurioje ir gamina elektros energiją. Taip pat siūloma nustatyti, kad fiksuotą tarifą gaunančių gamintojų kilmės garantijas Vyriausybės įgaliotos institucijos paskirtas subjektas parduotų rinkoje, o gautomis lėšomis būtų mažinamas VIAP poreikis. Taip pat atnaujinti reikalavimai dėl savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros planų iki 2030 metų, nustatyti tarpiniai atsinaujinančių išteklių plėtros tikslai.

Elektros energetikos įstatymo projektu siūloma įtvirtinti naują leidimų rūšį, tai yra leidimą modernizuoti arba rekonstruoti elektrinę, ir nustatyti reikalavimus šiam leidimui gauti. Tą leidimą išduotų Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, kaip ir kitus leidimus veiklai elektros energetikos sektoriuje. Taip pat siūloma nustatyti išimtį dėl plėtros leidimo išdavimo asmenims, kurie laimėjo aukcionus sausumoje, tai yra siūloma suteikti ilgesnį laiką kreiptis dėl leidimo plėtrai, ne tris mėnesius, kaip yra iki šiol, nes jau matome tam tikras problemas, kai per tokį laikotarpį nepavyksta suderinti poveikio aplinkai procedūrų. Trečias dalykas, siūloma vartotojams nustatyti VIAP mokėjimo išimtį, kai elektros energija yra įsigyjama pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir atsinaujinančių išteklių gamintojas nėra pasinaudojęs jokia valstybės pagalba.

Ir galiausiai Energetikos įstatymo projekte siekiama aiškiai reglamentuoti galimybes keisti veiklos vykdymo teritoriją. Laukiami rezultatai, be abejo, yra pagrindiniai tokie, kad tai sudarys dar geresnes sąlygas atsinaujinančios energetikos plėtrai Lietuvoje. Bus suteiktas aiškumas ir pagerintos veiklos sąlygos aukciono dalyviams, taip pat sudarytos palankesnės gaminančių vartotojų plėtros sąlygos, kaip ir minėjau, neribojant elektrinės vartotojų objekto suteiktos leistinosios naudoti galios dydžiu. Ir dar iš tokių pagrindinių dalykų yra tai, kad šis įstatymas sudarys prielaidas mažinti VIAP poreikį.

Tokie esminiai siūlymai. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo narys A. Skardžius. Ruošiasi P. Saudargas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, didžiausias istorijoje Lietuvos projektas – 2,2 mlrd. eurų – ateina per Seimo rinkimus, toje sumaištyje. Mes priešinome, kad nebūtų užkrauta našta vartotojams. Įstatymas teigia, kad 345 mln., dar nepradėjus projektui veikti, tinklų plėtrai bus pakabinta vartotojams. Ir 15 metų jūs užprognozuojate iš karto šitą VIAP'ą, kad mes mokėsime. Tokie projektai įgyvendinami jau valstybėse su neigiamu VIAP'u, kai investuotojas moka valstybei net už saulės elektros energetiką ir vėjo energetiką jūroje. Kodėl mums šiandien reikia iš karto įsipareigoti kažkokiam investuotojui? Jūs dar keičiate, kad užsieniečiai gali ateiti į tą projektą, to šiame įstatyme nebuvo, tad klausimas kodėl?

Ž. VAIČIŪNAS. Pirmiausia, kodėl šiuo laikotarpiu? Todėl, kad nuo pat kadencijos pradžios buvo parengta energetikos strategija, energetikos ir klimato planas, taip pat sudarytos sąlygos aukcionams sausumoje, nuosekliai einame į jūrą. Kodėl tai yra svarbu? Todėl, kad jūrinis vėjas užtikrintų bent 25 % vietinės elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Be abejo, yra Seimo pasirinkimas, ar priimti, ar nepriimti tokį įstatymą. Bet jis tikrai yra svarbus, kad mes užtikrintume ne tik stabilesnę vietinę gamybą, bet ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrą.

Dėl jūsų milijonų, jie būtų mokami tik tuo metu, kai įvyktų aukcionas. Būtų konkuruojama dėl pačios konkurencingiausios kainos. Tokia kryptimi eina būtent daugelis Europos Sąjungos šalių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Saudargas. Ruošiasi S. Gentvilas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, dėkui už pateiktą svarbų projektą. Aišku, čia pagrindinis akcentas dėl jūrinio vėjo, tačiau man labai stipriai rūpi ir gaminančių vartotojų plėtra. Vis dėlto manau, kad tai vienas iš pagrindinių mūsų energetinės nepriklausomybės ir apskritai modernizuojant visą sistemą mūsų generacijos sandų. Sakykite, įstatyme, aš skaičiau, ir iš jūsų kalbos taip iki galo sudėliokime akcentus, kas realiai pagerėja

gaminančiam vartotojui? Biurokratinė našta? Taip, iki kiek kilovatų nereikės plėtros leidimo, ar ten yra tas dalykas?

Dabar kitas dalykas, ar jūs sekate Seimo darbotvarkę? Kitas darbotvarkės projektas yra dėl būtent gaminančių vartotojų atsiskaitymo, kad iš esmės sumokėtų už visą pagamintą elektrą tinklai...

PIRMININKAS. Klauskite.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). ...kiek pridavė, tiek metų gale sumoka. R. Sinkevičiaus bus projektas. Ar jūs pritarumėte tokiam tolesniam skatinimui finansiškai, ar vis dėlto ne?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Gal tik patikslinsiu, kad šiuo metu iki 30 kilovatų galios gaminantiems vartotojams nereikia leidimų. Ir čia buvo esminiai pakeitimai, kurie buvo priimti būtent šiame Seime, todėl vartotojai tuo naudojasi ir matome sparčią plėtrą.

Šiuo įstatymo projektu yra atsiejama nuo galios dydžio, kitaip tariant, paskatinama saulės elektrinių plėtra pirmiausia tokiais atvejais, kai yra nuotolinės saulės elektrinės. Pagal dabartinį reglamentavimą vartotojas, kiek turi galios savo namuose, negalėdavo nusipirkti daugiau galios iš nuotolinės elektrinės. Matome, kad toks ribojimas yra perteklinis, ir tais atvejais, kai perkama iš nuotolinių elektrinių parko, neturėtume riboti – tai yra vartotojo pasirinkimas.

Kalbėdamas apie jūsų klausimą dėl teikiamo įstatymo projekto, aš norėčiau pasakyti, kad Seime yra priimtas įstatymo projektas ir faktiškai galios nuo balandžio 1 dienos, vadinasi, už elektros energijos perteklių, kuris yra pagaminamas gaminančių vartotojų, yra tiekėjo būdas ir elektros tiekėjo pasirinkimo klausimas, kaip atsiskaityti. Vieni siūlo atsiskaityti pagal pusės metų vidutinę biržos kainą, kiti – kad yra kitokių planų. Bet jeigu nėra atsiskaitoma iš tiekėjo, įjungiamas garantinis tiekimas, kuris reiškia, kad bus atsiskaitoma pagal vidutinę biržos kainą. Kitaip tariant, šiam principui yra pritarta, ir tikrai manome, kad už perteklinę elektros energiją turi būti atsiskaitoma.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi V. Poderys. (*Balsai salėje*) Tada V. Poderys.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, Pirmininke. Dėkui, ministre, už naują projektą. Tačiau mano klausimas nebūtinai apie šį įstatymą. Kaip suprantu, yra daug iniciatyvų, pasiūlymų ir pastiprinimo dėl žaliosios energetikos, tai vėjo, saulės. Bet kaip su ta klasikine generacija, kurios, man atrodo, trūksta mūsų sinchronizacijai? Metai po metų prie to klausimo vis grįžtame, bet to prognozo nematyti.

Ir atvirkščiai. Dėl sinchronizacijos projekto mes matome vėją kaip tą tinkamą generaciją, ir to vėjo ir saulės mums užteks. Tai, ką matau iš „Ignitis“ grupės – jie orientuojasi į vėją ir į saulę. O sinchronizacijai, kaip aš suprantu, reikalinga generacija taip tolsta ir tolsta arba nieko negirdėti. Jeigu galite, išblaškykite mano nerimą. Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Lietuvoje, kalbant apie konkurencingą elektros energijos generaciją, būtent ta kryptis ir pasirinkta, kad turi būti atsinaujinanti energetika, tiek švari, tiek ir konkurencinga.

O kalbant apie vadinamąją bazinę generaciją, Lietuvoje turime generacinius pajėgumus, tik problema yra ta, kad ji negali būti konkurencingai panaudojama, būtent kalbu apie kombinuoto ciklo bloką Elektrėnuose, kitus įrenginius. Dėl pačios gamybos šie metai turbūt yra išskirtiniai, kai gamtinių dujų kainos leidžia gaminti elektros energiją ganėtinai konkurencingu būdu Elektrėnuose, dėl tos priežasties elektros energijos gamyba Lietuvoje šiandien išaugo iki maždaug 50 %. O ankstesniais metais turėdavome apie 30 % gamybą Lietuvoje.

Kalbant apie perspektyvą, dėl sinchronizacijos, be abejo, svarbu užtikrinti taip pat ir galios rezervus. Tai ne tik kombinuoto ciklo blokas Elektrėnuose, bet taip pat ir septintas, aštuntas blokai, vadinamasis TEC-3. Dėl šių blokų taip pat yra parengti planai, jų rekonstrukcijos planai tam, kad įgyvendinant sinchronizacijos projektą jie būtų parengti tinkamai naudoti.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi K. Masiulis.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ministre, aš irgi truputį galbūt šalia, bet tikiuosi, kad atsakysite. Matome, priėmus ir šiuos projektus, ir apskritai rinkoje elektros kaina svyruoja, tai didesnė, tai mažesnė. Ir dabar kaip tik Lietuvoje vyksta toks vėjus, siūloma ypač individualiems vartotojams pasirinkti energijos tiekėją. Tai kokį jūs dabar pasiūlytumėte? Ar

dabar čia kuris nors įgis pranašumą ir galės pasiūlyti pigesnę energiją? Kokius tinklus asmeniškai jūs renkatės? Ar yra reikšmės, jei vienas eksploatuoja tinklus, o kitas tą energiją parduoda? Ką pasakyti gyventojams, koks yra optimalus pasirinkimas?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia trumpai įvedu į tai. Kalbėdami apie atsinaujinančią energetiką, tikrai galime džiaugtis, kad Lietuvoje ji gali būti plėtojama konkurencingu būdu. Jau be valstybės paramos iki šios dienos yra išduota maždaug 300 megavatų plėtros leidimų. Tai yra tokios elektrinės (...) artimiausiu metu. Ir tikrai mitas, kad atsinaujinanti energetika yra brangi, ji yra tikrai konkurencinga.

O konkrečiai atsakydamas į jūsų klausimą, tai dėl tiekėjo pasirinkimo aš tikrai negalėčiau iš tribūnos dabar rekomenduoti vieną ar kitą tiekėją, nes tuomet kiti tiekėjai, be abejo, skųsis dėl to, kad tokia rekomendacija buvo pateikta. Turi būti išlaikytas neutralumas šiuo atveju. Tik dar kartą noriu pakartoti, kad tiekėjus reikia pasirinkti tiems vartotojams, kurie sunaudoja daugiau kaip 5 tūkst. kilovatvalandžių per metus. Lietuvoje tokių yra gana nedaug – 98 tūkst. iš 1 mln. 700 tūkst. vartotojų.

Rekomendacija dėl tiekėjo pasirinkimo. Vieniems vartotojams... Be abejo, svarbiausia visiems vartotojams yra kaina. Kainos požiūriu vartotojų siūlomi planai skiriasi gana nedaug, tai yra centas, pusantro cento maždaug arba iki pusės cento. Yra kitos paslaugos, pavyzdžiui, atsiskaitymo knygelės ir kiti dalykai, planai dėl terminų. Dėl terminų tikrai yra tas laikotarpis, kai mes turime gana žemas elektros energijos kainas, tai tikrai verta užfiksuoti kainą ilgesniam laikotarpiui.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau tris klausimus užduoti, pasistengsiu skubiai. Dėl gaminančio vartotojo saulės elektrinėse. Ar galima sujungti du objektus, jeigu tai yra vieno savininko, jeigu tai yra dviejų susijusių savininkų, tarkime, vienas per mažai pasigamino, o kitas – trupučiuką per daug, tai jie ima susikooperuoja, susijungia ir vienas kitam atiduoda, ir čia nebe jūsų reikalas.

Kitas dalykas. Jūs užsiminėte, kad kai baigiasi metų pabaiga, baigsis tas elektros nusavinimas, kuris buvo iki šiolei, sukauptos elektros, bet bus kompensuojama pagal biržą. Biržoje – tai ne mažmeninė kaina, tai bus visai juokinga kaina kompensuojama, o žmogus perka mažmenine. Ir trečias klausimas, papildant S. Jovaišą, žmonėms reikėtų skaičiuoklės, taip, kaip „Sodra“ turi skaičiuoklę išeinantiems į pensiją, kaip geriau jiems ten ką pasirinkti.

PIRMININKAS. Laikas.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už konkrečius klausimus, pabandyčiau konkrečiai atsakyti. Dėl jūsų pirmojo klausimo – dėl gaminančių vartotojų galimybės pasigaminti elektros energijos skirtinguose objektuose. Šiandien tai galima padaryti, jeigu tas objektas nuosavybės teise priklauso tam pačiam vartotojui. Gal tikrai priminčiau, kad iš 22 veiksmų, kurie buvo šioje kadencijoje atlikti, visi buvo įgyvendinti. Per kitą laikotarpį taip pat galima padaryti, kad skirtingai nuosavybei priklausančioms objektams galėtų keistis elektros energija. Tą mes esame numatę ir ateityje tokia galimybė būtų.

Dėl elektros energijos kainos. Minėjote biržos kainą kaip juokingą kainą. Pastebėčiau, kad tai yra būtent ta elektros energijos kaina kaip gryno produkto. Pirmiausia vartotojai yra skatinami gaminti tiek, kiek jiems reikia. Jeigu yra perteklius arba apsiskaičiuota, tai už tai turi būti teisingai atlyginta. Tai teisingas atlyginimas yra būtent pagal biržos kainą, nes tinklų mokestis yra už tą elektros energiją, kuri gaunama arba pasaugojama. Tiek turbūt. Ar į visus atsakiau? Trečias dar buvo. (*Balsas salėje*)

Dėl skaičiuoklės. ESO šiuo metu kaip tik rengia ir turėtų per savaitę visi planai, kurie yra pateikti nepriklausomo tiekėjo (taip pat turime interesą), būti vienoje vietoje skaidriai, aiškiai, jie turėtų atsirasti tam, kad vartotojui būtų patogiau tiesiog palyginti pačius planus.

PIRMININKAS. Ir klausia L. Balsys.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš dėl vėjo energetikos jūros šelfe. Kaip žinoma, tai labai svarbi sritis, strategiškai svarbi energetikos sritis ir čia labai svarbu skaidrumas ir aiškumas, nes čia susikerta labai daug interesų jau dabar – tiek privačių investuotojų, tiek užsienio, tiek Lietuvos. Kaip jūs galite pakomentuoti tą skaidrumą – Vyriausybės vaidmuo arba

valstybės vaidmuo, Seimo parlamentinės kontrolės galimybės plėtojant vėjo energetiką jūroje? Ką konkrečiai darys valstybė, kas konkrečiai bus palikta privačiam investuotojui, kur bus tos ribos ir kiek čia maksimaliai garantuosite skaidrumo, kad nebūtų tai, kas jau dabar vyksta – kalbos, spekuliacijos, sąmokslų teorijos ir panašiai?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų, kaip ir minėjote, tai yra strateginė ir svarbi sritis. Dėl pačios sistemos, kaip ir minėta, pagrindinės nuostatos yra būtent šiame siūlomame įstatyme. Antrasis etapas yra tas, kad iki metų pabaigos taip pat planuojame suderinti pačią paramos schemą su Europos Komisija, o pats aukcionas, pats konkursas, kaip ir dabar vykstantys atsinaujinančios energetikos aukcionai, bus organizuojamas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, tokiu būtu užtikrinant skaidrumą ir nepriklausomumą. Valstybės vaidmuo yra iki to laikotarpio, iki 2023 metų, kai bus surengtas aukcionas, atlikti visus reikalingus tyrimus, tai yra tiek poveikio aplinkai procedūras, tiek jūros dugno tyrimus dėl paties kabelio nutiesimo. Po to jau patys tiekėjai galėtų skaidriai ir viešai konkuruoti dėl mažiausios elektros energijos kainos ir efektyviausio elektros energijos gamybos būdo. Tai mūsų, kaip valstybės, ir jūsų, kaip Seimo narių, tikslas yra sudaryti sąlygas, kad ta elektros energijos gamyba būtų kaip įmanoma anksčiau, skaidriomis sąlygomis ir kad ta gamyba būtų efektyvi. To ir siekiama šiuo įstatymo projektu, nes, kaip žinome, dėl jūrinio vėjo gamybos mes regione taip pat nesame vieni. Turime vieną efektyviausių teritorijų – būtent tą, kuri buvo patvirtinta Vyriausybės. Šiuo atveju reikia įvertinti ir visus kitus šalutinius teigiamus efektus, tai yra būtent dėl paties jūrinio vėjo plėtros.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Atsakėte į visus klausimus.

Motyvai po pateikimo. P. Saudargas – motyvai už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Tikrai sveikinu gerbiamą ministrą, kad jis yra visada toks santūrus, ramus mūsų 30-mečio projektų fone, nes sinchronizacijos projektas dar kelia daug klausimų. Aš suprantu, kad gal jūs teisingame kelyje, bet ir Energetikos komisijoje prie V. Poderio nuogaštavimų prisidedu dėl mūsų galios rezervų ir generacijos. Jūs tarsi turite atsakymus. Bet dėl Astravo elektros nepatekimo į Lietuvą galų gale atsakymų mes dar šiek tiek stokojame ir manome, kad vis dėlto tas aiškumas turėtų būti didesnis, kad per aplinkui – per Latviją mes tos elektros neišleisime galų gale į Lietuvą.

Tačiau, nepaisant to, nepaisant šių nuogaštavimų ir kelyje laukiančių dar daug iššūkių, šis projektas gal tikrai tam netrukdo. Lietuva yra įsipareigojusi ir Nacionalinėje energetikos strategijoje mes išsikėlėme tam tikrus tikslus, todėl, aš manau, tie tikslai turėtų būti perkelti į įstatymo lygmenį, tai yra 7 teravatvalandės iš atsinaujinančių, 5 teravatvalandės ant žemės ir 2 jūroje. Šis projektas atveria galimybes ir numatyta netgi 3 teravatvalandes išgauti vėjo elektros jūroje. Tikrai, manau, reikalingas dalykas.

Gerai, kad mes tokį projektą teikiame. Gerai, kad mes einame toliau atsinaujinančių išteklių ir gaminančių vartotojų gavybos linkme, mažiname biurokratinę kliūtis. Aš siūlyčiau vis dėlto ieškoti kuo daugiau skatinimo priemonių, galbūt ir didinti kilovatų normatyvus, kad žmonės galėtų patys kuo daugiau gaminti ir lengvintume sąlygas. Palinkėsiu kolegoms priimti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Su didžiausia pagarba energetikos ministrui vis dėlto manau, kad pats didžiausias energetikos projektas Lietuvos istorijoje neturėtų būti priimamas lagaminų situacijoje, kai parlamentarai yra susikrovę lagaminus ir priima sprendimus 20 metų į priekį. Tai yra 2,2 mlrd. eurų. Sausumoje tinklai neišnaudoti. Vien tinklų tiesimas nuo įstatymo priėmimo 0,5 mlrd. eurų guls ant vartotojų. Mes ne kartą šį projektą atmetėme, kad tai nebūtų našta vartotojams, kad tai darytų investuotojai. Įstatyme yra užprogramuota tai, kad 15 metų mokėsime papildomą mokesčių prie rinkos kainos, tai yra VIAP'o dedamąją.

Ministras kalbėjo, kad tai nuspręstą Valstybinę energetikos reguliavimo komisija, tačiau ministras turbūt žino, kad Valstybinę energetikos reguliavimo komisija atsisakė skelbti konkursą su minusiniu VIAP'u, kad investuotojai konkuruotų mokėdami valstybei. Neva tai yra skatinamoji kvota ir turi mokesčių mokėtojai, elektros vartotojai mokėti. Už tokį dalyką, aš manau, mažiausiai VERT'o vadovė turėjo atsistatydinti.

Greičiausiai taip ir bus su papildomu mokesčiu 15 metų, su papildoma našta ir vėjo projekte, kai reikės atpirkti 2,2 mlrd. eurų per 15 metų. O sausumoje tokios pat galios ir didesnės galima pastatyti išnaudojant esamą infrastruktūrą be jokių papildomų mokesčių. Tai pirmiausia mes einame didindami generaciją didžiausių kaštų linkme. Aš ne prieš vėją jūroje, bet tai neturi būti našta mūsų vartotojams ir ilgą laiką, kad tai nebūtų naujas „Independence“.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Jie skirtingi. Balsuojame po pateikimo dėl projektų Nr. XIIIIP-5200, Nr. XIIIIP-5201 ir Nr. XIIIIP-5202.

Balsavo 51 Seimo narys: už – 47, prieš – 2, susilaikė 2 Seimo nariai. Po pateikimo projektams pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas dėl pirmų dviejų projektų, kaip papildomas siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas dėl visų trijų projektų. O dėl trečio projekto Aplinkos apsaugos komitetas siūlomas pagrindiniu komitetu. Tinka? V. Poderys. Prašau.

V. PODERYS (MSNG). Siūlyčiau kaip papildomą dėl Atsinaujinančių Ekonomikos komitetą.

PIRMININKAS. Dėl Atsinaujinančių – Ekonomikos komitetą, taip?

V. PODERYS (MSNG). Taip.

PIRMININKAS. Gerai.

V. PODERYS (MSNG). Kaip papildomas ar yra?

PIRMININKAS. Ar Seimas pritaria? Pritaria. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Pirmininke, gerbiamas Pirmininke, aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad Ekonomikos komitetas neturi pirmininko ir pagal Statutą jis negali būti pagrindiniu komitetu. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Jie gali svarstyti neeiliniuose posėdžiuose, inicijuoti neeilinius posėdžius ir gali būti veiksnius. Manau, kad tas pasiūlymas, jeigu turite prieštaravimų dėl komiteto, tai sakykite, jeigu ne – pritariame bendru sutarimu. Pritariame. Ačiū.

Jūs, Ažuolai, norite komentuoti? Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kaip papildomą siūlyčiau Biudžeto ir finansų komitetą, nes čia dėl prisijungimo ir dėl finansinių išteklių.

PIRMININKAS. Dėl kurių?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Dėl pirmų dviejų, kur Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Vietoj Aplinkos apsaugos komiteto?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ne, dėl dviejų, kur Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Dėl dviejų kaip papildomą. Ką manote, kolegos Seimo nariai? *(Balsai salėje)* Nereikia, sako. *(Balsai salėje)* Nereikia.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Balsuojame.

PIRMININKAS. Ministras K. Mažeika taip pat moja, kad nereikia. *(Balsai salėje)* Ačiū už pasiūlymą. Nereikia. Bendru sutarimu. *(Kalba visi kartu)* Ir siūloma svarstyti lapkričio mėnesį, galbūt ir kitame Seime.

16.02 val.

Augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 2, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 38, 41 ir 41⁷ straipsnių pakeitimo ir 25, 35 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4648 *(pateikimas)*

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Augalų veislių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 25, 35 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4648. Pranešėjas – viceministras E. Viskontas. Pateikimas.

E. VISKONTAS. Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, esu pas jus su misija pristatyti Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektą.

Šis projektas parengtas atsižvelgus į tai, kad paskutinį kartą Augalų veislių apsaugos įstatymas buvo keistas bene prieš 20 metų, 2001 metais. Remiantis įgyta patirtimi, dalyvaujant Bendrijos augalų veislių tarnybos, kuri įgaliota suteikti teisinę apsaugą augalo veislei visoje Europos Sąjungoje, administracinės tarybos veikloje ir atsižvelgiant į šių dienų realijas bei Valstybinės

augalininkystės tarnybos siūlymus, siūloma tikslinti įstatymo nuostatas. Įstatymo nuostatas siūlomos keisti, kaip sako, iš praktikos, nes iš tikrųjų Augalininkystės tarnyba per tiek metų susidūrusi su įvairiais neaiškumais išsigrūnino, ką reikėtų pakeisti, ir iš tikrųjų yra daug palengvinimų pareiškėjams.

Pirmiausia siekiama sumažinti ūkio subjektų veiklos ribojimus augalų veislių teisinės apsaugos srityje. Šiuo tikslu atsisakoma nuostatos, kad paraiškos gavimo ir registravimo metu vertinama, ar paraiška atitinka įstatyme numatytus reikalavimus, nes tai yra vertinama išankstinės ekspertizės metu.

Projektu taip pat nustatomas dešimties dienų terminas pareiškėjui pateikti trūkstamus dokumentus ar patikslinti savo paraišką, kad saugomų veislių sąrašo tvarkytojas pagal užregistruotą paraišką augalo veislei galėtų suteikti teisinę apsaugą.

Taip pat įstatymo projektas tikslinamas, atsisakant pareigos selekcininkui dėl augalo veislės pavadinimo kreiptis į teismą. Tokių atvejų, kaip šiandien pavyko išsiaiškinti su Augalininkystės tarnyba, iš tikrųjų nėra buvę ir europinė praktika diktuoja visai kitas madas, todėl selekcininkui paprašius augalo veislės pavadinimas bus keičiamas ir saugomų veislių sąrašo tvarkytojo sprendimu bus mažinama biurokratinė našta, nes bus išsigrūninta pati procedūra, jina pareiškėjui lengvės.

Įstatymo projektu atsisakoma nuostatų dėl priverstinės licencinės sutarties reglamentavimo kaip prieštaraujančios sutarties laisvės principui, taip pat tikslinami augalų veislių teisinės apsaugos negaliojimo pagrindai. Jeigu veislės pavadinimas augalo veislės teisinės apsaugos suteikimo metu neatitiko įstatyme išdėstytų reikalavimų, tokia apsauga bus panaikinama.

Įstatymo projektu taip pat nustatomi reikalavimai licencinės sutarties registracijai, kad licencinės sutartys registruojamos saugomų augalų veislių sąrašo tvarkytojo nustatyta tvarka. Taip pat nustatome, kad prieš trečiuosius asmenis licencinė sutartis gali būti panaudota ir jiems sukelia teisinės pasekmes tik tuo atveju, jeigu į saugomų veislių sąrašą tvarkytojo nustatyta tvarka yra įregistruota. Atsižvelgiant į tai, kad licencinis užmokesčio yra susitarimo tarp dviejų asmenų, tai yra selekcininko ir jo sukurtos veislės dauginamosios medžiagos naudotojo, objektas, o dažnu atveju tai būna konfidenciali informacija, siūlome naikinti reikalavimą, sudarant licencijos sutartį, įvardinti užmokesčio dydį, mokėjimo terminus ir tvarką. Augalininkystės tarnyba taip pat sutinka su šiuo pertekliniu dabartiniu reikalavimu ir iš tikrųjų jie ir dabar prašo, kad pareiškėjai ar užtušuo-tų, ar kitaip uždengtų būtent sumas, kurių selekcininkai tikrai nėra linkę atskleisti.

Projektu tikslinamas selekcinio užmokesčio dydis. Jeigu selekcininkas ir augalo veislės naudotojas nėra sutarę dėl sutarties, selekcinis užmokesčio būtų 50 % vidutinio licencinio užmokesčio, mokamo Lietuvoje už tos pačios rūšies žemiausios kategorijos dauginamąją medžiagą. Šita nuostata paimta iš europinio reglamento, ji nėra nauja. Kadangi projektas Seimui buvo pateiktas bene kovo mėnesį, iš tikrųjų tiek Augalininkystės tarnyba, tiek ir mes esame pradėję procesą atsižvelgti į Teisės departamento pastabas. Taigi tikimės, kad komitetuose pavyks dar labiau viską išgryninti, ir prašome pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tikiuosi, dauguma suprato. K. Mažeika nori klausti.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Turbūt aš vienas nesupratau. Ačiū, Pirmininke. Visi suprato, bet gal man paaiškinsite. Iš tikrųjų kalbant su tais, kurie deklaruoja pasėlius, ar čia kalbame apie tą patį, arba jūs man patikslinkite ir pataisykite, gal aš tik vienas nesupratau, deklaruojant pasėlius, jeigu nurodoma vienokia ar kitokia augalo, javų veislė, metų gale ūkininkas gauna sąskaitą, selekcinį mokesčių, vadinkime. Bet yra toks lengvas būdas visa tai apgauti, yra pasirinkimas – nežinoma veislė ir turbūt automatiškai reiškia, kad jis sutaupo tam tikrą dalį procento. Kaip išvengti tokių dalykų?

Iš tiesų, kaip jūs manote, ar tas teisinis reguliavimas padės labiau vystyti selekciją ir jiems daugiau uždirbti ir išlaikyti selekcininkus, ar bus dar vienas kažkoks papildomas biurokratinis įrankis, kaip ieškoti apėjimų tiems patiems ūkininkams? Toks klausimas iš praktikos.

E. VISKONTAS. Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų tų selekcininkų išlaikymas yra sudėtingas procesas. Pats esate gerai įsigilinęs į pačios selekcijos sudėtingumą. Iš tikrųjų asmenys dabar bando išgyventi. Mes ir su socialiniais partneriais bendravome, tai, jų nuomone, tokie pakeitimai sumažins biurokratinę našta ir iš tikrųjų pagerins jų gyvenimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų po pateikimo Seimo nariai neužsirašė. Dėkoju, viceministre, už pateikimą. Siūlau pritarti po pateikimo, nebalsuoti, pritarti bendru sutarimu. Pritariame. Kaip viceministras siūlė, diskutuoti komitetuose. Siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Matau, kad komitetas pritaria. Ir mes bendru sutarimu galime pritarti. Siūloma svarstyti lapkričio 10 dieną. Pritariame? Pritariame.

16.10 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 8, 12, 13, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 17¹, 18, 21, 22, 53 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4989ES (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas – Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4989. Pranešėjas – viceministras P. Narkevičius. Pateikimas.

P. NARKEVIČIUS. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, teikiu Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projektu siekiama įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2019/1241 dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones nuostatas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo išvadą ir į verslinę žvejybą vidaus vandenyse reglamentuojančius teisės aktus.

Pagrindiniai įstatymo projekto tikslai yra įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2019/1241 dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones nuostatas; užtikrinti laivo liudijimo išdavimo sąlygų suderinamumo su reglamentu Nr. 1224/2009 nustatyta žuvininkystės kontrolės sistema; įstatymu užtikrinti vienareikšmiškus ir proporcingus teisės į žvejybos kvotą suteikimo principus; sudaryti sąlygas efektyviau panaudoti individualias žvejybos galimybes, vykdant apsiekimus jomis ir leidžiant jų perleidimą kitiems ūkio subjektams; įtvirtinti žuvų išteklių naudotojų, užsiimančių veisline žvejyba, pareigą pildyti žvejybos žurnalus; suderinti verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo galiojimo laikotarpį su bendros elektroninės aplinkosaugos leidimų išdavimo sistemos veikimo principais; užtikrinti, kad visi Europos Sąjungos teisės aktuose nustatyti sunkūs pažeidimai žuvininkystės srityje būtų nagrinėjami Žuvininkystės įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatymo projektu numatomas naujas reikalavimas dėl specialiosios žvejybos leidimo išdavimo, kad laivui būtų išduotas verslinės žvejybos jūrų vandenyse leidimas, iš esmės specialiosios žvejybos sąlygų nepakeis. Kadangi dažniausiai mokslininkų užsakymu specialiąją žvejybą vykdo versline žvejyba užsiimantys ūkio subjektai arba patys mokslininkai laivu iki 10 metrų ilgio, kuriam nereikės verslinės žvejybos jūrų vandenyse leidimo, administracinės naštos padidėjimo nenumatoma. Tam, kad būtų užkertamas kelias neigiamai reikalavimo turėti verslinės žvejybos jūrų vandenyse leidimą pasekmei – draudimui vykdyti specialiąją žvejybą, jei laivui nėra išduotas Lietuvos Respublikos žvejybos laivo liudijimas, įstatymo projektu numatoma leisti laikinai registruoti laivus žvejybai mokslinių tyrimų tikslais ir netaikyti tokių laivų registracijai reikalavimo turėti laisvą žvejybos pajėgumą.

Panaikinus apribojimą apsiekimui individualiomis žvejybos galimybėmis ir numačius jų perleidimo galimybę, sukuriama sąlyga geresniam žvejybos kvotų panaudojimui, didesniai žvejybos verslo efektyvumui, sumažės administracinė našta institucijai, tvarkančiai apsiekimus individualiomis žvejybos galimybėmis.

Atsisakius perteklinių ir neaiškių, įvairiai interpretuojamų nuostatų dėl teisės į žvejybos kvotą suteikimo atsižvelgiant į vykdytą žvejybą, jei buvo perleista anksčiau galiojusi teisė į žvejybos kvotą arba pati žvejybos kvota, bus užtikrintos vienareikšmiškos teisės į žvejybos kvotas ir žvejybos kvotų suteikimo taisyklės visiems ūkio subjektams, užkirstas kelias piktnaudžiauti, sumažintos korupcijos prielaidos ir taip sudaryta skaidresnės konkurencijos galimybė.

Sąlyga, kad vieną žvejybos laivą vienu metu gali valdyti tik vienas subjektas, bus užtikrinta galimybė kontroliuoti žvejybos kvotų panaudojimą pagal Europos Sąjungos reikalavimus, taip sudarant prielaidas tausiau naudoti žuvų išteklius ir juos išsaugoti.

Papildomų lėšų įstatymui įgyvendinti nereikės, sutaupyta lėšų taip pat nebus. Neigiamų įstatymo priėmimo pasekmių nenumatoma.

Įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Panaikinus apsikeitimo individualiomis žvejybos galimybėmis apribojimą, sukuriamos sąlygos geriau panaudoti žvejybos kvotas, didesniai žvejybos verslo efektyvumui ir plėtrai.

Atsisakius perteklinių ir neaiškių nuostatų dėl teisės į žvejybos kvotą skyrimo vertinant vykdytą verslinę žvejybą, bus skaidresnės verslo plėtros sąlygos perleidžiant teisę į žvejybos kvotą kitam ar perimant ją iš kito ūkio subjekto.

Tai aš gal tiek trumpai. Prašau Seimo narių, kad būtų pritarta.

PIRMININKAS. Dar nori paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas viceministre, keletas klausimų. Visų pirma, ar perleidžiant kvotą yra reikalavimas, kad tas, kuris gauna kvotą, turi laivą? Ar kvotą gali perleisti Rusijos Federacijos ūkio subjektams? Ir trečias klausimas konkrečiai dėl menkių žvejybos ribojimo, nes tai yra vienos iš pagrindinių Baltijos žuvų, kokia prognozė, kada Europos Komisija leis Rytų Baltijos žvejams vėl žvejoti menkes?

P. NARKEVIČIUS. Tai aš gal pradėsiu nuo menkių kvotų. Europos Komisijos informacija – perspektyva yra prasta, nes mūsų Baltijos jūros būklė dėl žvejybos, ypač menkių, yra tokia, kad tiesiog neleidžia jos vykdyti, ir mokslininkai, beje, nieko gero neprognozuoja. Tai čia toks liūdnas dalykas, tačiau vykdomi tyrimai dėl situacijos vertinimo ir galimų priemonių poveikio, kad menkių populiacija atsigautų. Toks komentaras šiuo klausimu.

Dėl kvotų perleidimo kitoms šalims, kaip jūs sakėte, toks dalykas negalimas, čia kalbama tik apie Lietuvoje registruotus. Kvota yra valstybinis dalykas. Ir dar...

PIRMININKAS. Ar turi turėti laivą?

P. NARKEVIČIUS. Na, taip, kaip be laivo? Jeigu neturi laivo, neturi GT ir tada negali pretenduoti į kvotas.

PIRMININKAS. Ačiū, daugiau klausiančių nėra. Dėkoju pranešėjui. Motyvuojančių Seimo narių taip pat nėra. Kolegos, galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 50 Seimo narių: už – 47, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai – Kaimo reikalų komitetas. Galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Siūloma svarstyti lapkričio mėnesį. Pritariame bendru sutarimu.

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4972. Pranešėjas – K. Bacvinka. Projektas Nr. XIII P-4972. (*Balsai salėje: „Jau buvo!“*) Šito nebuvo pateikimo. R. Sinkevičius arba K. Bacvinka. R. Sinkevičiaus nematau salėje. Atsisakote? Gerai.

16.19 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4127(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4127(2). Pranešėjas G. Vasiliauskas. Pateikimas. Projektas Nr. XIII P-4127.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, pristatau Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 23 straipsnyje numatomi tokie pakeitimai. Projekto pakeitimo tikslas – panaikinti neproporcingą draudimą komisijos pirmininkui ir komisijos nariams eiti bet kokias kitas pareigas, nustatant komisijos veiklos specifika pagrįstą draudimą komisijos pirmininkui ir komisijos nariams dirbti kitą darbą asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir mišriose sveikatos priežiūros įstaigose ar eiti kitas pareigas ir dirbti kitą darbą, jeigu tai sukelia viešųjų ir privačių interesų konfliktą ir trukdo tinkamai atlikti komisijos pirmininko ar komisijos nario pareigas; reglamentuoti komisijos pirmininko ir narių materialinių pašalpų skyrimo tvarką ir sąlygas taip pat, kaip tai reglamentuota Valstybės tarnybos įstatyme.

Šiuo metu įstatymo 23 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad komisijos pirmininkui ir komisijos nariams draudžiama eiti kitas pareigas, išskyrus dirbti mokslinį ir pedagoginį darbą. Vadovau-

jantis Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 9 punktu, komisijos pirmininkas ir nariai yra valstybės pareigūnai.

Pažymėtina, kad komisijos pirmininko ir komisijos narių pareiginės algos koeficientai yra vieni iš mažiausių iš Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme reglamentuojamų. Komisijos pirmininko pareiginės algos koeficientas – 9, komisijos narių – 7. Komisijos narių pareiginių algų koeficientai nekonkurencingi netgi su Valstybės tarnybos įstatymu reglamentuotais valstybės tarnautojų atlyginimais. Todėl, esant tokiems griežtiems papildomos darbinės veiklos apribojimams ir sąlyginai žemiems pareiginių algų koeficientams, lyginant su valstybės tarnautojais ir kitais valstybės pareigūnais, sunku pritraukti į komisiją dirbti naujus, atitinkamą kvalifikaciją turinčius specialistus.

Taip pat pažymėtina, kad šiuo metu teisės aktais nėra reglamentuota, kad komisijos pirmininkui ir komisijos nariams materialinės pašalpos skiriamos Valstybės tarnybos įstatymo numatytomis sąlygomis ir tvarka. Todėl, atsižvelgiant į komisijos pirmininko ir narių statusą – valstybės pareigūnai, siūloma išspręsti šią problemą, nustatant, kad materialinės pašalpos skyrimo tvarka ir sąlygos komisijos pirmininkui ir nariams nustatomos pagal Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą. Tuo būdu komisijos pirmininko ir narių socialinės garantijos bus priartintos prie valstybės tarnautojų socialinių garantijų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Atsisakau. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Aš sakiau, kad Ostapas Benderis buvo teisus – nereikia mokyti, duokite materialinę pagalbą ir viskas bus išspręsta.

Mano klausimas dėl Teisės departamento išvados. Aš ją perskaitau: „Atsižvelgiant į tai, kad šiame straipsnyje nėra numatyta, kad komisijų pirmininkams, nariams yra taikomos šio įstatymo 49 straipsnio 8 dalyje nustatytos materialinės pašalpos skyrimo sąlygos, įstatymo projekte teikti nuorodą į Valstybės tarnybos įstatymą nėra teisinio pagrindo.“ Kaip jūs šitai pakomentuotumėte?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Aš taip pat skaičiau Teisės departamento išvadas. Bet aš norėčiau pasiremti, kad turime tokį vieną konkretų pavyzdį, kai 2019 metais užsienio valstybėje mirus vienam komisijos nariui jo šeimai nebuvo galima išmokėti pašalpos. Tam tikrų išskirtinių atvejų yra. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, čia yra Socialinės integracijos įstatymo dalis. Taip? Socialinė integracija ir tai, ką jūs sakote, lyg ir prieštarauja integracijos procesams. Ar čia nebus įžvelgiama diskriminacijos, kad ribojama, kas gali dirbti, kas negali dirbti, yra susiaurinama? Ar neatsitiks, kad nebus paskui iš ko rinktis, kai mes tokius suvaržymus padarysime? Ar nebus kaip su švietimo, su gimnazijų, progimnazijų direktoriais, kai paskui jau jų trūksta? Ar čia tie dalykai neprieštarauja?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Aš dar kartą gal pakartosiu. Ar teisingai supratote šito įstatymo esmę, kad Ginčų komisijos pirmininkas ir nariai turėtų galimybę dirbti papildomą darbą. Šiuo atveju mes neprašome nei papildomų lėšų, nieko. Bet tik tiek, kad papildomo darbo. Yra komisijos pirmininkas ir šeši nariai, jų maži koeficientai, atlyginimai nėra dideli ir jie prašo jiems leisti dirbti ir papildomai užsidirbti. Tokia yra esmė šito įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Daugiau Seimo narių neužsirašė klausti. Dėkoju pranešėjui. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, labai dėkoju Gediminui už šią iniciatyvą. Tikrai esu susipažinęs su problema ir raginu balsuoti už. Mes turime labai daug įstatymų, reglamentuojančių algų mokėjimą, todėl nuolat turime taisyti klaidas, bet tai mūsų neatleidžia nuo pareigos tai daryti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl pačios idėjos aš nieko prieš, bet kaip jie ją pateikia, tai yra visiškas pasityčiojimas iš įstatymų. Teisės departamentas rašo, kad negalima nuorodos daryti į valstybės tarnybą, o mes sakome – na, maždaug darome. Taigi mes, įsta-

tymų leidėjai, kokį pavyzdį duodame įstatymų vykdytojams, jeigu patys sakome – na, maždaug šiandien į tai nekreipkime dėmesio. Kodėl mes kelnes norime per galvą vilktis?

Reikia komisijos nariams didinti atlyginimus, nes kažkodėl darome išimtį vienai grupei. Po to visada ateis kita grupė, sakys, kad mūsų koeficientai vienetu didesni, bet mes irgi labai mažai gauname, tai ir mums leiskite dirbti. Tai yra Valstybės tarnybos, jį ir priėmė dabartinė Seimo dauguma, opozicija ir aš ne vieną kartą sakėme, kad ten yra daug kliurkų ir nereikia tokio įstatymo priimti. Jūs po trejų metų supratote, ką jūs priėmėte, ir dabar bandote visokiais būdais taisyti. Tai taisykite normaliai – padidinkime jiems atlyginimą.

Iš principo šitą įstatymą reikia gražinti iniciatoriams tobulinti, tegul patobulina taip, kaip rašo Teisės departamentas, tada galėsime svarstyti. Ne komitetų darbas taisyti Seimo narių parašytus projektus.

PIRMININKAS. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 45 Seimo nariai: už – 28, prieš nebuvo, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta.

Grįžtame prie darbotvarkės 2-12 klausimo. (*Balsas salėje*) Atsiprašau, dar komitetas turi būti paskirtas. Siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tinka? Tinka. Siūloma svarstyti lapkričio 5 dieną. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame abiem pasiūlymams.

16.28 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4972 (pateikimas)

Grįžtame prie darbotvarkės 2-12 klausimo – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4972. Pristato Seimo narys A. Baura. Pateikimas.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, nesant kolegos ministro R. Sinkevičiaus, aš pabandysiu pristatyti šį projektą. Įstatymo projektą parengti paskatino įstatyme įtvirtintas akivaizdus gaminančių vartotojų diskriminavimas, kaip mes teigiame, elektros tiekėjui nusavinant per kaupimo laikotarpį pagamintą, bet gaminančio vartotojo nesuvaldytą elektros energiją. Pažymėtina, kad šio projekto tikslas – užtikrinti sąžiningą atsiskaitymą su gaminančiais vartotojais už jų per atskaitinį laikotarpį pagamintą, bet nesuvaldytą energiją, kuri, esant dabartiniams teisiniams reguliavimui, yra nusavinama ir skirstymo tinklų operatorius gaminančiam vartotojui gali kompensuoti faktinį, bet ne didesnę nei 5 % pagamintos, bet per kaupimo laikotarpį nesuvaldytos elektros energijos kiekį.

Kas yra siūloma ir ko laukiama? Įstatymo projektu siūloma, kad gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį suvaldytos elektros energijos kiekį viršijantis į elektros tinklus pateiktas elektros energijos kiekis į kitą kaupimo laikotarpį nėra perkeliamas. Už šį kiekį energijos tiekėjas gaminančiam vartotojui kompensuoja taikydamas kaupimo laikotarpiu galiojusią vidutinę elektros energijos rinkos kainą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka. Dėl šio projekto Seimo kanceliarijos Teisės departamentas yra pateikęs keturias pastabas. Aš manyčiau, kad tikrai būtų tikslinga ta paskutinė, kad esant kai kuriems neaiškumams, jie siūlo tiesiog, kad reikėtų Vyriausybės išvados. Su kuo aš tikrai irgi... Manyčiau, kad tai būtų tikslinga gal.

PIRMININKAS. Klausia P. Saudargas. Nėra. Klausia S. Gentvilas. Atsinaujinančių išteklių energetikos.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas iniciatoriau, noriu paklausti. Štai Lenkijoje yra fiksuota 20 % taisyklė, kad 20 % savo pagaminamos elektros atiduodi tinklui, ir ne daugiau. Lietuvoje 36 % mes atiduodame tinklui pagal šiuometinius standartus. Ar iš esmės mums nereikėtų numatyti fiksuotos paramos, nes šiandien atsinaujinanti energetika yra eilėje su visa kita energetika pagal atiduodamą procentą ir nėra kaip nors remiama išskirtinai skirstomųjų tinklų arba jiems perskaičiuojamos dalies. Ar nereikėtų numatyti skatinamąjį mechanizmą?

A. BAURA (LVŽSF). Net negaliu atsakyti, reikėtų ar nereikėtų. Aš manau, kad pritarus po pateikimo ir jūsų siūlymas, tuo labiau kad kitų šalių, kaip turite omenyje, vienokiu ar kitokiu būdu tie pavyzdžiai galėtų kaip pasiūlymai atsidurti būtent tame teisės akte.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis kolega, jūs kalbėjote apie sąžiningą veiksmą. Elektros energijos kaina BALTPOOL'e nesiekia 4 centų, o už pasaugojimą mokame 5,20. Vadinasi, mokame daugiau negu rinkos kaina. Tai tas pasaugojimas susideda iš perdavimo ir skirstymo. Ką mes duodame į aukštos įtampos perdavimo linijas? Aišku, visas suvartojimas vyksta gaminančių vartotojų, kurie turi iki 10 kilovatų galios savo įrenginius tame pačiame skirstymo tinkle, žemos įtampos tinkle. Tai kam reikia mokėti, kalbant apie sąžiningą pasaugojimo mokesį, už perdavimo paslaugas, kurios yra kur kas didesnės negu skirstymo ir sudaro – aš kalbu apie tuos šiandien mokamus 5,2 cento už kilovatvalandę už pasaugojimą.

A. BAURA (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, aš nelabai supratau, jūs linkę pritarti ar kaip tik ma-note, kad tai nereikalingas, perteklinis?

PIRMININKAS. Diskusijas siūlau perkelti į komitetą po pateikimo. O dabar motyvai už – P. Saudargas. Ar yra? Nėra. Tada motyvai už – K. Mažeika. Ačiū pranešėjui.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisakote. Tai gal po pateikimo pritarsime bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu projektui Nr. XIIIIP-4972.

Darbotvarkės 2-14 klausimas. Atsiprašau, komitetai. Siūlomi komitetai. Aplinkos apsaugos komitetas. Pritariame? Pritariame. Ir siūloma svarstyti lapkričio mėnesį. Pritariame. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Aš gerbiamam Antanui tiesiog noriu pasakyti, kad aš pritariu tam projektui, tik, kalbant apie sąžiningumą, tas pasaugojimas turėtų būti sąžiningesnis ir su atsinaujinančiais išteklius gaminančiais vartotojais turėtų būti elgiamasi sąžiningai.

PIRMININKAS. Dorovei ribų nėra. K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Jeigu teisingai supratau, tai aš irgi pritarčiau tai idėjai, ką sakė A. Skardžius, kad ką pagamina gaminantis vartotojas ir lieka šitame žemos įtampos tinkle. O imti pinigų už perdavimą į aukštos įtampos tinklą – kažkaip keista.

PIRMININKAS. Diskusija pradėta, tęsis komitete. Ačiū.

16.34 val.

Civilinio kodekso 6.578 straipsnio ir 6.587 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5080 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Civilinio kodekso straipsnio ir kito straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5080. Pranešėjas – G. Vasiliauskas. Maloniai kviečiame. Pateikimas.

G. VASILIAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, mielieji kolegos, teikiu dar vieną įstatymo projektą – tai Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.578 straipsnio ir 6.587 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Neįgaliųjų nevyriausybinės organizacijos pastebi, kad sudarant gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis savivaldybės vienašališkai nustato visiems vienodas sutarties sąlygas, nors neįgaliųjų galimybės pasirūpinti savo gerove, atsižvelgiant į darbingumo lygį, negalios sunkumą ir gaunamas pajamas, yra tikrai skirtingos. Pavyzdžiui, neįgaliam asmeniui, gaunančiam šalpos neįgalumo pensiją, dažnai nepakanka lėšų, kad įvykdytų gyvenamųjų patalpų nuomos sutarties sąlygas dėl nuomojamo būsto remonto ir gedimo šalinimo išlaidų padengimo. Asmeniui, kuris yra iš dalies darbingas ir kurio pajamos neviršija nustatyto pajamų dydžio, vertinamo sudarant gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, savivaldybė siūlo sudaryti vienerių metų laikotarpiu savivaldybės būsto nuomos sutartį. Tokia sutartis keletą kartų padidina būsto nuomos kainą, kartu sutrumpėja ir įstatyme numatytas penkerių metų būsto nuomos terminas.

Siūlomos įstatymo pataisos neįgaliesiems suteiktų jų teisių apsaugos garantijas, kurios yra analogiškos šiuo metu Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse numatytoms su gyvenamųjų namų patalpų nuoma susijusioms garantijoms nėsčiosioms ir auginantiems nepilnamečius vaikus.

Įstatymo projektu siūloma papildyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.578 straipsnio 4 dalį, numatant, kad nuomotojas neturi teisės atsisakyti sudaryti gyvenamosios patalpos nuomos sutartį su asmeniu, ją pratęsti arba nustatyti labiau nuomininką suvaržančias sąlygas vien

todėl, kad tas asmuo yra neįgalusis, nėščia moteris arba tas asmuo turi nepilnamečių vaikų, išskyrus atvejus, kai tokį atsisakymą pateisina gyvenamosios patalpos dydis arba jo areštas.

Taip pat siūloma papildyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.587 straipsnio 2 dalį, numatant, kad nuomotojas neturi teisės atsisakyti sudaryti gyvenamosios patalpos nuomos sutartį arba ją pratęsti, arba nustatyti sunkesnes nuomos sąlygas vien tuo pagrindu, kad nuomininkas ar jo šeimos narys yra neįgalusis, nuomininkė ar jos šeimos narė yra nėščia, ar nuomininkas ar jo šeimos narys turi vaikų, išskyrus atvejus, kai nuomotojas negali išsinuomoti gyvenamosios patalpos dėl jos arešto ir dydžio. Tai toks būtų šio įstatymo projekto pristatymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). O jūs žiūrėjote ir su tais žmonėmis, kurie prasiskolina, bet gyvena, šią situaciją?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Nelabai supratau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Na, už komunalines paslaugas yra skolingi, bet tuo metu prarado darbą, bet už poros mėnesių vėl gaus darbą, tokia situacija? Kaip dėl šitos situacijos?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jeigu matėte, tame lyginamajame įstatymo projekte čia įdėtas tik vienas žodis „neįgalusis“. Viskas buvo taikoma nėščioms moterims, auginančioms nepilnamečius. Čia prisideda, nežinau, kodėl taip išėjo, kad praleista, žodis „neįgalusis“, nes tarsi buvo užmiršta. Tai visos sąlygos dabar jam yra kaip ir nėščioms moterims ir auginančioms nepilnamečius vaikus. Jie, neįgalieji, šiuo metu neturėjo tokių socialinių garantijų.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, sakykite, rašote, kad taip yra įgyvendinama Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija ir jos nuostatos. Nagrinėjote, kaip tiksliai kitose šalyse yra sprendžiama ši problema? Ar įgyvendinus nebus sudarytas pagrindas piktnaudžiauti?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą, gerbiamas kolega. Na, piktnaudžiavimų, aš sustinku, kad gali pasitaikyti, bet, žinote, kaip sako, šaukštas deguto, būna, ir statinę medaus sugadina. Bet mes turėtume, aš manau, žiūrėti plačiąja prasme į didžiąją dalį neįgaliųjų, nes iš tiesų šiandien Civiliniame kodekse jie buvo praleisti ir tarsi, kaip ir minėjau, buvo likę nuošalyje. Jų teisės į nuomojamą būstą buvo tokios pačios kaip ir žmonių, neturinčių negalios. Aš manau, čia atkurtas socialinis teisingumas ir tam tikros garantijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra.

Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš esmės turbūt būtų galima pritarti, tačiau tas neįgalusis – labai plati sąvoka. Skirstoma pagal darbingumo lygį. Kai kurios negalios nėra tokios rimtos, kad neleistų dirbti ir užsidirbti. Manychiau, kad vis dėlto reikėtų atkreipti dėmesį, nes nesuprantama, kai darbingumo lygis yra iki 25 %, na, gal iki 45 %, bet kiti yra tie, kurie turi negalią ir darbingumas gana didelis. Čia reikėtų pagalvoti, nes vis dėlto tai gali tapti, kaip ir buvo pasakyta, tam tikru piktnaudžiavimu.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Na, aš balsuosiu už, bet išsakysiu savo abejones. Matau vieną iš pagrindinių rizikų, kad šis įstatymas apsaugos tuos asmenis, kurie jau turi santykius su nuomotoju, tai yra pasirašę sutartis ar gyvena nuomojamame būste, tačiau tai gali apsunkinti tų, kurie ieško išsinuomoti, nes į turinčius negalią žmones nuomotojai žiūrės labai labai atsargiai.

Mes turime labai panašią situaciją Prancūzijoje, kur yra sudėliota be galo daug įvairiausių saugiklių, kad negalima išmesti to, kuris nuomojasi, jeigu turi vaikų, na, yra įvairiausių aplinkybių. To pasekmė yra ta, kad išsinuomoti būstą yra labai labai sudėtinga. Aš tik sakau, kad svarstant reikėtų labai atsargiai pasižiūrėti, kad mes bandydami spręsti vienu žmonių problemas neapsunkintume situacijos kitiems, taip pat turintiems negalią.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, M. Majauskas išsakydamas abejones pasakė, kad balsuos už, tai prieštaraujančių lyg ir nėra. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Balsuojame.

Balsavo vienbalsiai už visi salėje esantys 43 Seimo nariai. Po pateikimo projektui Nr. XIIIIP-5080 pritarta.

Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Pritariame bendru sutarimu. Siūloma svarstyti lapkričio 12 dieną. Taip pat galime pritarti ir pritariame bendru sutarimu.

16.43 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Rasos Kalinauskaitės peticijos“ (projektas Nr. PNP-102) priėmimas

Toliau mūsų 2 ir 3 rezerviniai klausimai. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Rasos Kalinauskaitės peticijos“ projektas. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija šių metų rugsėjo 23 dienos posėdyje iš esmės išnagrino R. Kalinauskaitės peticiją ir priėmė sprendimą tenkinti joje pateiktą pasiūlymą inicijuoti teisės aktų pakeitimus, įtvirtinant konkretų draudimą nacionalinės reikšmės kultūros paveldo objektų teritorijose statyti statinius, nesusijusius su paveldo objektų eksponavimu ar tvarkymu.

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Aplinkos ir Kultūros ministerijų, Kultūros paveldo departamento ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos pateiktas nuomones, taip pat manydama, kad piliečių nuogąstavimas dėl vykdomų statybų neigiamų pasekmių vertingiausioms teritorijoms gali sukelti.

Nors strateginiuose dokumentuose yra suformuluoti kultūros paveldo išsaugojimo tikslai bei priemonės šiems tikslams įgyvendinti, tačiau kai kuriais atvejais tai lieka tik deklaratyvios formuluotės. Pastebima tendencija, pasireiškianti siekiu vystyti statybų plėtrą kultūrinium, paveldosauginiu požiūriu vertingiausiuose nacionalinės reikšmės nekilnojamojo kultūros paveldo kompleksuose. Komisija mano, kad įstatymais turi būti nustatytas draudimas nacionalinės reikšmės kultūros paveldo kompleksuose bei pavienių objektų teritorijose statyti naujus statinius, nesusijusius su pačių paveldo objektų eksploatavimu ar naudojimo poreikiais. Atsižvelgus į visa tai, prašau pritarti komisijos išvadai ir pritarti Seimo protokoliniam nutarimui tenkinti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Klausiančių nėra. Yra tik dėl motyvų užsirašiusių Seimo narių. M. Adomėnas. Prašom – motyvai už.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Kolegos, labai retai nutinka, kad mes pritariame peticijai, bet ši peticija iš tikrųjų yra išskirtinės svarbos. Daug diskusijų ir daug pasipiktinimo kilo, kai Vilniaus misionierių ansamblyje iškilo tai, kas dabar populiariai tautoje vadinama misionierių tvartais, – stikliniai pastatai, nieko bendro neturintys nei su senamiesčio architektūra, nei su misionierių vienuolyno bei bažnyčios ansambliu, vienu grakščiausių pastatų, kurių teritoriją ir aplinką jie sudarkė.

Visiškai šalia už nepilno kilometro yra Švento Jokūbo vienuolyno ansamblis. Bandytas jį užstatyti agresyviais moderniosios architektūros pastatais sukėlė didžiulį visuomenės pasipiktinimą, buvo inicijuota ši peticija, kurią savo parašais parėmė ne tik daug vilniečių, bet visos Lietuvos gyventojų, susirūpinusių paveldo ateitimi.

Manau, kad peticija yra labai savalaikė, labai svarbi. Labai džiaugiuosi, kad Peticijų komisija pritarė jai, ir aš tikiuosi, kad Seimas, savo balsais palaikęs peticiją, nedels inicijuoti ir tam tikrų įstatymų pakeitimų, kurie galų gale užkirs kelią architektūrinių ansamblių darkymui ir agresyviai komercializavimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Turbūt ir galime pritarti, kad Peticijų komisijos parengtas protokolinis nutarimas yra vertas, kad jam pritartume bendru sutarimu? Pritariame. Ačiū.

16.47 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Albino Antano Kazlausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-103) priėmimas

Kitas Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Albino Antano Kazlausko peticijos“ projektas. Taip pat pateikėjas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Peticijų komisija šių metų rugsėjo 23 dienos posėdyje iš esmės išnagrinėjo A. A. Kazlausko peticiją ir priėmė sprendimą tenkinti joje pateiktą pasiūlymą inicijuoti įstatymą, kad nebūtų skriaudžiami daugiavaikių šeimų tėvai, likę našliais, tai yra kad mirus daugiavaikei motinai, kuriai buvo paskirta ir mokama antrojo laipsnio valstybinė pensija, ši pensija būtų mokama našliu likusiam tėvui.

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad mirus daugiavaikei motinai, kuriai buvo paskirta ir mokama antrojo laipsnio valstybinė pensija, ši pensija toliau turėtų būti mokama našliu likusiam tėvui.

2018 m. sausio 1 d. įsigaliojo Valstybinių pensijų įstatymas, kuriame buvo nustatyta, kad jeigu daugiavaikiai motina arba tėvas pasinaudojo teise į Lietuvos Respublikos antrojo laipsnio valstybinę pensiją pagal šio įstatymo nuostatas, kitam iš jų ši pensija neskiriama.

Būtina pažymėti, kad antrojo laipsnio valstybinė pensija nėra vien tik valstybės padėka už vaikų išauginimą. Tai yra ir piniginė parama asmeniui, kaip ir visos valstybinės pensijos.

Manytina, kad teiginys, jog susidarytų situacija, kai už tą patį nuopelną – vaikų išauginimą – valstybė skirtų išskirtinę padėką valstybinės pensijos forma antrą kartą, yra nepagrįstas, nes ši valstybinė pensija nebūtų mokama antrą kartą jau mirusiam asmeniui, o būtų mokama kitam asmeniui, tai yra našliui arba našlei, nes ši valstybinė pensija yra mokama asmeniui (motinai arba tėvui), o ne šeimai.

Be to, valstybinė pensija nėra vien tik apdovanojimas, ji yra ir piniginė parama daugiavaičiam tėvui ar motinai, nors ir labai nedidelė (šiuo metu – 116 eurų). Be to, gali būti tokia situacija, kai antrojo laipsnio valstybinę pensiją gavusi daugiavaikė motina šia teise pasinaudojo tik keletą metų ar kelis mėnesius, nes mirė, todėl tikslinga, kad toliau ši valstybinė pensija būtų mokama našliu likusiam tėvui.

Atsižvelgus į visa tai, prašau pritarti komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą tenkinti pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija apskritai žadėjo daryti valstybinių pensijų mokėjimo reformą, tačiau taip atsitiko, kad viskas liko tik tai popieriuje. Šiuo atveju argumentai išsakyti. Esmė vis dėlto, aš manau, kiekvienas suprantame, kad tai yra materialinė parama šeimai. Vaikai niekur nedingsta. Todėl siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Siūlymas – pritarti. Aš taip pat siūlau pritarti bendru sutarimu parengtam protokoliniam nutarimui. Pritariame. Dėkoju.

16.50 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai. T. Tomilinas. Kviečiu.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, jau spalio 1 dieną, ketvirtadienį, svarstysime labai svarbų Lietuvos visuomenei projektą, galbūt jums atrodo ne toks svarbus, tai projektas dėl konfliktų sprendimo dėl rūkymo balkonuose. Labai kviečiu jus dalyvauti balsavime, tuos, kurie balsavo už, tuos, kurie galbūt susilaiko, tikrai visa Lietuva laukia šio projekto. Trejus metus jį rengėme kartu. Šis projektas ne skaldo, o jungia Seimą. Nėra jo autorių. Yra tik didžiulis žmonių noras padėti tose situacijose, kai kylantys konfliktai niekaip nesprenžiami, ir šį kartą neišvengti atsakomybės, būtent Seimo atsakomybės, nes tokių santykių negalima reguliuoti bendrijų lygiu, savi valdos lygiu, čia reikia įstatymo leidėjo balso. Labai ačiū jums.

PIRMININKAS. Ir kviečiu pateikti pareiškimą Seimo narį A. Matulą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, kadangi esu dideliu atstumu, tai nusiėmiau kaukę. Kolega Tomai Tomilinai, pritariu ir pažadu, kad palaikysiu siūlymą, kurį keletą kartų bandžiau teikti.

Bet šiandien noriu pakalbėti apie kitą dalyką. Praeitą savaitę kalbėjau apie naują parengtą kompensuojamųjų vaistų sąrašą, kuris turi įsigaliooti nuo spalio 1 dienos, apie tai, kad išbraukiama daug vaistų, kad neliks kai kurių veikliųjų medžiagų. Šiandien štai prabilo jau ir medikai:

Lietuvos širdies asociacijos prezidentė docentė G. Glaveckaitė, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorė G. Šakalytė, taip, taip, tą pati – buvusi šios ministerijos komandos narė, viceministrė G. Šakalytė, taip pat Šeimos medicinos klinikų docentas G. Urbonas ir Lietuvos širdies asociacijos narys, besigydantis hipertenziją, G. Augustaitis.

Jie teigia, kad šita nauja patvirtinta kompensuojamųjų vaistų tvarka dėl hipertenzijos gydymo vienaip ar kitaip palies apie 730 tūkst. žmonių. Anot medikų ir sergančių bendruomenių atstovų, naujoji tvarka, kurią žada A. Veryga, yra prasilenkianti su sveiku protu. Hipertenzija sergantys pacientai sulauks ne gydymo, bet eksperimentų su pigiausiais vaistais. Anot medikų, tvarka, kurią nuo spalio 1 dienos įveda Sveikatos apsaugos ministerija, prieštarauja visai patirčiai, kurią pavyko sukaupti jiems ir jų kolegoms. Cituoju: „Į visas pasaulines rekomendacijas įrašyta, kad lengviausias ir efektyviausias būdas pagerinti vaistų vartojimą yra kelių veiksmingų medžiagų sudėjimas į vieną tabletę, vadinamieji fiksuoti vaistų deriniai, arba politabletės. Tai vaistų vartojimą pagerina du kartus.“ Pasak profesorės, pacientą stengiamasi gydyti kuo mažesnių tablečių skaičiumi. Tai turėtų atsispindėti dabartinėje ir ateities gydymo schemose, tačiau naujoji A. Verygos tvarka medikams suriša rankas – vietoje kelias veikliąsias medžiagas turinčių vaistų teks skirti tiesiog paprastą pigiausią vaistą.

Visos Europoje galiojančios rekomendacijos kalba ne apie gydymą pigiausiu vaistu, bet apie individualizuotą gydymą labiausiai tinkančiu vaistu konkrečiam pacientui. Jeigu aprašas įsigalios su iki šiol neprisistačiusių Sveikatos apsaugos ministerijos darbuotojų naktinėmis pataisomis, gydant arterinę hipertenziją, neliks nei pacientų intereso, nei gydytojo vaidmens, nebeliks individualizuoto gydymo.

Kolegė G. Šakalytė, profesorė G. Šakalytė primena, kad praeitais metais dešimt kartų važiavo į Sveikatos apsaugos ministeriją ir po kelias valandas svarstė tą tvarką, kuri paskutinėmis naktimis buvo pakeista ir patvirtinta tokia, kuri visiškai netinka ligoniams gydyti. Konferencijoje dalyvavę medikai atskleidė ir dar vieną ministerijos manevrą. Iki šiol galiojo tvarka, kad už gerą pacientų gydymą, už gerus darbo rezultatus buvo skatinama, jeigu pavykdavo nemažai ligonių sumažinti kraujospūdį arba pagerinti gyvenimo kokybę. O dabar ministerijos kanclerės išplatintas raštas ir prašoma per tris dienas pritarti tokiai tvarkai, kad medikai bus skatinami ne už tai, kiek išgydė ir efektyviai išgydė, bet už tai, kas daugiau išrašys pigiausių vaistų.

Hipertenziją besigydantys Lietuvos širdies asociacijos narys G. Augustaitis konferencijos metu neslėpė emocijų. Anot jo, naujoji vaistų skyrimo tvarka prasilenkia su žmogiškumu. Cituoju: „Man galvoje apskritai netelpa, iš kur gali gimti tokie žmonės, atrodo, kad jie iš mėgintuvėlių, kažkokie dirbtini, jie neturi senelių, tėvų. Tai yra kažkoks nužmogėjimas.“ Taip sakė G. Augustinaitis.

Kolegos, primenu, kad Lietuvoje kiekvienais metais miršta po 21 tūkst., arba 55 %, žmonių nuo širdies ir kraujagyslių ligų. Deja, situacija Lietuvoje negerėja ir Europos Sąjunga pateikė tokius skaičius, kad Lietuvoje nuo širdies ir kraujagyslių ligų miršta 2,5 karto daugiau žmonių, nuo išeminės ligos – 7 kartus daugiau žmonių.

Mieli kolegos, ar šitame fone, kai mes šiais metais turime beveik 1 tūkst. daugiau...

PIRMININKAS. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...mirusių žmonių negu praeitais metais, mes toliau galime toleruoti tokią savivalę, apie kurią kalba medikai. Aš noriu paklausti, ar čia kam nors iš mūsų...

PIRMININKAS. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. ...sėdinčių reikia susideginti, ar pacientui, kuriam grės... gyvybei ir sveikatai, reikia susideginti tam, kad dauguma arba šalies vadovai sureaguotų ir sutramdytų vadinamąjį „sveikatos apsaugos ministrą“.

PIRMININKAS. Ačiū. Pratešdamas jūsų mintis norėčiau... (*Balsai salėje*) Čia klausimų nėra. (*Balsai salėje*) Jūs nebuvote užsiregistravęs. Nebuvo. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Į mane kreipėsi Vilniaus rajono savivaldybės Bukiškių gyvenvietės gyventojai dėl savivaldybės administracijos nesikalbėjimo su kaimo bendruomene, sprendžiant dėl apgyvendinimo visų socialiai remtinų šeimų. Tas, mano manymu, iš tikrųjų yra gerai, tačiau turi būti sąmoninga integracija, kaip vyksta visose civilizuose šalyse.

Vilniaus rajono savivaldybė pareiškė norą perimti 38 butų pastatą iš Turto banko. Jis yra pavaldus Finansų ministerijai. Noriu pasakyti, kad sprendimas priimtas be bendruomenės nuomonės. Bendruomenėje gyvena 1 tūkst. gyventojų. Yra surinkta beveik 800 parašų. Noriu pasakyti, kad taip nėra daroma – turi būti abiejų pusių kompromisas, juolab kad gyventojai nėra nusistatę prieš socialiai remtinų šeimų įkeldinimą, jie sutinka, tačiau ne visas pastatas turi būti apgyvendintas, turi būti vietos ir socialiai galintiems patiems pasirūpinti gyventojams. Reikalinga skaidri ir normali integracija, nesvarbu, kokio statuso yra šeima.

Vaikų namų nebėra – žinome visi. Vaikai yra integruoti ne į bendrabučius, o į gyvenamuosius namus, daugiabučius, tarp kitų socialiai sugebančių gyventi ir pasirūpinti gyventojų.

Noriu padėkoti Finansų ministerijai, kad ji išgirdo mano balsą, taip pat ir gyventojams, kad jie netylėjo, kreipėsi į Seimą. Rytoj šitas klausimas yra išbrauktas iš Vyriausybės... kol savivaldybė su rajono gyventojais neris bendro kompromiso. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal dar kas nors manėte, kad esate užsiregistravę daryti pareiškimus? Daugiau nėra.

Leiskite perskaityti vieną sveikinimą, kurį mums atsiuntė profesorius P. Domeika. „Šiandien Pasaulinė širdies diena, lai jūsų širdys plaka ritmingai ir džiugina žmones.“ (*Plojimai*)

Registruojamės.

Užsiregistravo 41 Seimo narys. Dėkoju. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 65
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 43
Anušauskas Arvydas 24, 25, 26, 66
Armonaitė Aušrinė 12, 13, 14, 18
Augustaitis Gediminas 67
Ažuolas Valius 15, 18, 28, 40, 45, 57
- Bacvinka Kęstutis 60
Bakas Vytautas 20, 28, 29
Balsys Linas 49, 55
Baškienė Rima 7
Baura Antanas 62, 63
Bernatonis Juozas 20
Budbergytė Rasa 33
Bukauskas Valentinas 22
Burokienė Guoda 21, 22, 36
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 40, 43
- Dagys Rimantas Jonas 9
Domeika Povilas 68
- Gaižauskas Dainius 29, 30, 31
Gedvilienė Aistė 49
Gentvilas Eugenijus 7, 9, 13, 27, 28, 50
Gentvilas Simonas 7, 37, 38, 39, 40, 44, 48, 50, 53, 54, 60, 62
Gylis Povilas 19
Glaveckaitė Gitana 67
Glaveckas Kęstutis 9, 38
Gražulis Petras 7, 19, 25, 26, 30, 31
Gumuliauskas Arūnas 51, 52
- Ivanauskas Tadas 51
- Jakilaitis Edmundas 27
Jonaitis Liudas 23
Jovaiša Sergejus 38, 54, 55
Juozapaitis Vytautas 26
Jurkonis Ernestas 45, 46
Juška Ričardas 40
- Kalinauskaitė Rasa 65
Karbauskis Ramūnas 14, 27
Karpavičienė Jolanta 40, 42, 43, 44
Kazlauskas Albinas Antanas 65, 66
Kravčionok Vanda 31
Kubilienė Asta 35
Kubilius Andrius 26
- Liesys Jonas 12, 13, 19
Linkevičius Linas Antanas 8
- Majauskas Mykolas 10, 15, 33, 34, 35, 39, 45, 64
Marcinkevičius Justinas 51
Martinėlis Raimundas 33
Masiulis Kęstutis 21, 25, 27, 35, 36, 54, 55, 63
Matelis Bronislovas 28
Matulas Antanas 33, 34, 66, 67
Matulionis Povilas 51
Mazuronis Andrius 51
Mažeika Kęstutis 17, 47, 48, 49, 50, 57, 58, 63
Miliūtė Rita 19
Miliūtė Rūta 22
- Narkevičius Petras 59, 60
Narkevič Jaroslav 22, 23
Navickas Andrius 21
- Paluckas Gintautas 14
Papirtienė Aušra 20
Poderys Virgilijus 29, 54, 56, 57
Pranckietis Viktoras 7, 22, 36, 51
Puidokas Mindaugas 38, 44
Pupinis Edmundas 16, 17, 33, 39, 43, 50, 64, 65, 66
- Razma Jurgis 7, 11, 12, 17, 20
Rinkevičius Viktoras 27
- Sabatauskas Julius 18
Salamakinas Algimantas 19
Saudargas Paulius 53, 54, 56, 62, 63
Sinkevičius Rimantas 8, 13, 54, 60, 62
Sysas Algirdas 8, 61
Skardžius Artūras 48, 53, 56, 57, 63
Skuodis Marius 50
Stančikas Andriejus 29
Starkevičius Kazys 49
Strelčiūnas Algis 21
- Šakalytė Gintarė 67
Šalaševičiūtė Rimantė 19, 20
Šapoka Vilius 27
Šarknickas Robertas 24, 25, 31, 39, 42, 61, 64, 67
Šiaulienė Irena 36
Šimašius Remigijus 23, 24, 26
Šimonytė Ingrida 33
Širinskienė Agnė 10, 11, 12, 22, 36
- Tomilinas Tomas 8, 14, 16, 17, 61, 66
Trampas Donaldas (Trump Donald) 7
Tumas-Vaižgantas Juozas 52
Tumėnas Stasys 23, 42, 51, 61

-
- Urbonas Gediminas 67
Urbšys Povilas 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 23, 25, 26,
28, 51, 52
Vaičekauskas Gintaras 30
Vaičiūnas Žygimantas 52, 53, 54, 55, 56
Varkalys Jonas 23
Vasiliauskas Gediminas 60, 61, 63, 64
Vasiliauskas Kazimieras 51
Veryga Aurelijus 14, 32, 33, 34, 67
Vinkus Antanas 52
Viskontas Egidijus 57, 58
Žemaitaitis Remigijus 15, 23, 24
Žemaitis-Vytautas Jonas 24
Žirgulis Stasys 25

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*